

พล

3

2538

ที่ระลึก

ในพิธีเปิดที่ทำการ
ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ที่ระลึก

ในพิธีเปิดที่ทำการ

ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

วันจันทร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๘

543

พ.ศ. 3 2538 น. 2

1 ก.ย. 2545

25 พ.ค. 2538

พระราชดำรัส

ของ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องในการเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง

และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง

วันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มีโอกาสมาเปิดศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลางในวันนี้ อนาคตของชาติทุกชาติย่อมขึ้นอยู่กับเด็ก เพราะเด็กคือผู้ใหญ่ในเวลาข้างหน้า ถ้าบุคคลได้รับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี อยู่ในศีลในธรรม เคารพต่อบทกฎหมายของบ้านเมืองเสียตั้งแต่ยังเยาว์ เมื่อเติบโตขึ้นพลเมืองของประเทศก็จะมีแต่คนดี และประเทศจะเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ก็โดยต้องมีพลเมืองดีดังว่านี้ ข้าพเจ้าจึงมีความพอใจที่รัฐบาลของข้าพเจ้า อันมีกระทรวงยุติธรรมเป็นเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะได้มีความสนใจในปัญหาเกี่ยวกับการที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด และพยายามคิดหาทางที่จะอบรมบ่มนิสัยบุคคลเหล่านี้ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี ข้าพเจ้าตระหนักดีว่างานนี้เป็นงานใหญ่ งานใหม่ และเป็นงานยุ่งยาก เพราะไม่ใช่เป็นเรื่องของการศาลเท่านั้น แต่หากมีความสัมพันธ์กับปัญหาการศึกษา ปัญหาทางเศรษฐกิจและปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของประชาชน (Public Welfare) อยู่ด้วย บัดนี้งานขั้นต้นได้ลุล่วงไปตอนหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าหวังว่าเจ้าหน้าที่กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือประสานงานกันในเรื่องนี้ต่อไป จนเราสามารถเปิดดำเนินการศาลคดีเด็กและเยาวชนได้ทั่วประเทศ ตามโครงการของกระทรวงยุติธรรมเพื่อเป็นความเจริญแก่ชาติบ้านเมืองของเรา บัดนี้ได้อุดมฤกษ์แล้ว ข้าพเจ้าจะได้เปิดป้ายที่ทำการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง เพื่อดำเนินงานต่อไป

ขอให้ศาลและสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ซึ่งจะได้ทำการเปิดป้ายนี้ จงเป็นศูนย์กลางและบ่อเกิดแห่งกิจการศาลคดีเด็กและเยาวชน เพิ่มพูนความดี ประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป เทอญ

คำขวัญจากประธานศาลฎีกา

ศาลชั้นต้นที่มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับคดีเยาวชนและครอบครัว จะมีวิธีการพิจารณาคดีแตกต่างไปจากศาลชั้นต้นทั้งหลาย โดยศาลนี้จะพิจารณาคดีไปโดยคำนึงถึงความสามัคคีปรองดองของครอบครัวและสวัสดิภาพของเยาวชนเป็นหลักสำคัญ โดยความมุ่งหวังที่จะให้เยาวชนที่หลงผิดกลับตัวเป็นพลเมืองดี จึงนับว่าเป็นประโยชน์ต่อสถาบันครอบครัวและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง สมควรที่จะจัดตั้งศาลหรือแผนกของศาลประเภทนี้ทั่วราชอาณาจักร แต่ก็ยังไม่อาจทำได้ในระยะเวลาอันสมควร ทั้งนี้เนื่องจากติดขัดทางด้านงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาจากทางฝ่ายบริหารและรัฐสภา

การที่กระทรวงยุติธรรมจะได้ดำเนินการเปิดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นที่ศาลจังหวัดพิษณุโลก รวมทั้งจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลกด้วยนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่ายินดียิ่ง ผมหวังว่าศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวกับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก จะอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี

ผมขอให้ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบ กับข้าราชการในแผนกศาลที่เปิดใหม่นี้ และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนตลอดจนครอบครัวจะประสบแต่ความสุขความเจริญโดยทั่วกัน

ด้วยความรักและปรารถนาดี

(นายประมาณ ชันเชื้อ)
ประธานศาลฎีกา

นายประมาณ ชันชื้อ

ประธานศาลฎีกา

คำขวัญ ของ นายไสว พัฒโน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

แนวคิดการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นการแก้ไขเยียวยาโดยไม่ลงโทษจำคุกนั้น มีมาตั้งแต่รัชสมัยขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดังจะเห็นได้จากกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ จึงได้เริ่มนำระบบศาลคดีเด็กและเยาวชน พร้อมวิธีการคุ้มครองความประพฤติเด็กและเยาวชนมาใช้ตามแบบอย่างนานาอารยประเทศ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน นับเวลาได้มากกว่า ๘๐ ปี แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าปัจจุบันมีศาลเยาวชนและครอบครัวเพียง ๑๕ แห่งเท่านั้น โดยเป็นศาลเยาวชนและครอบครัวเต็มรูป คือมีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอยู่ด้วยเพียง ๙ แห่ง เท่านั้น ที่เหลือเป็นแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวอีก ๖ แห่ง เนื่องจากติดขัดเรื่องงบประมาณ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าระบบศาลเยาวชนและครอบครัวจึงยังไม่สามารถคุ้มครองและอำนวยความสะดวกให้กับเด็กและเยาวชนทั่วราชอาณาจักรได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน จึงทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในพื้นที่ที่ยังไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้รับโอกาสในทางปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน อันอาจทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นเป็นบุคคลที่นิยกร้าวกระ้างและนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำอีกได้

ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมจึงมีนโยบายที่จะเปิดศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วประเทศ ในรูปแบบของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ นี้ จะเปิดดำเนินการทั้งหมด ๑๑ แห่ง และในปีต่อไปจะเปิดดำเนินการปีละ ๕ แห่ง จนกว่าจะครบทั่วประเทศ

สำหรับศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก ที่เปิดดำเนินการในวันนี้ จึงเป็น ๑ ใน ๑๑ แห่งที่จะเปิดดำเนินการในปี ๒๕๓๔ ซึ่งเป็นไปตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้

ผมจึงขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ช่วยให้การเปิดทำการศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอให้ข้าราชการและลูกจ้างในส่วนราชการแห่งนี้จงดำรงตนไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต สมดังเจตนารมณ์ของการก่อตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวสืบไป

18 U2K

(นายไสว พัฒโน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายไสว พัฒโน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ
ของ
นายกู้เกียรติ สุทธรบุระ
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ศาลจังหวัดแผนคดีเยาวชนและครอบครัวนับเป็นศาลชำนาญพิเศษศาลหนึ่งของกระทรวงยุติธรรมที่มีวิธีพิจารณาและพิพากษาคดีแตกต่างไปจากศาลอื่นที่พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง และคดีอาญาทั่วไป กล่าวคือ ในคดีอาญาจะกำหนดวิธีดำเนินการที่มุ่งไปในทางค้นหามูลเหตุที่ทำให้เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด แล้วดำเนินการหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมรวมทั้งให้การฝึกอบรมบำบัดพฤติกรรมและสงเคราะห์ให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นกลับตนเป็นพลเมืองดียิ่งกว่ามุ่งที่จะลงโทษ เช่นเดียวกับที่ดำเนินการต่อผู้ใหญ่ ส่วนในคดีแพ่งก็มีหลักการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์ในสิทธิและทรัพย์สินของผู้เยาว์ให้เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสม

กระทรวงยุติธรรมได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครองที่มีลักษณะพิเศษแก่เด็กและเยาวชนเพื่อรักษาสิทธิและประโยชน์ของเด็กและเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ จึงได้เพียรพยายามตลอดมาที่จะจัดตั้งศาลชำนาญพิเศษดังกล่าว เพื่อดูแลเด็กและเยาวชนให้เท่าเทียมกันทั่วราชอาณาจักร ซึ่งการจัดตั้งศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนคดีเยาวชนและครอบครัวก็เป็นส่วนหนึ่งของความเพียรพยายามดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าศาลนี้จะได้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของบ้านเมืองและดูแลสิทธิและประโยชน์ในทางแพ่งของเด็กและเยาวชนให้ได้ผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

ในวาระอันเป็นมงคลที่ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนคดีเยาวชนและครอบครัวจะเปิดทำการในครั้งนี้ ผมขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้การดำเนินงานยุติธรรมตลอดกาลนาน

(นายกู้เกียรติ สุทธรบุระ)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายกู้เกียรติ สุนทรบุระ
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ
ของ
ศาสตราจารย์เรีงธรรม ลัดพลี
อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศและจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้ในวันนี้
โปรดช่วยกันบำรุงรักษา ปรับปรุงคุณภาพ เสริมสร้างค่านิยมทางจริยธรรม และความรับผิดชอบ
ต่อสังคมของเด็กและเยาวชนของเรา

(ศาสตราจารย์เรีงธรรม ลัดพลี)
อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ศาสตราจารย์เรีงธรรม ลัดพลี
อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

นางดวงมณี ศิลปอาชา
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

นายวิชา มหาคุณ
รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชน
และครอบครัวกลาง

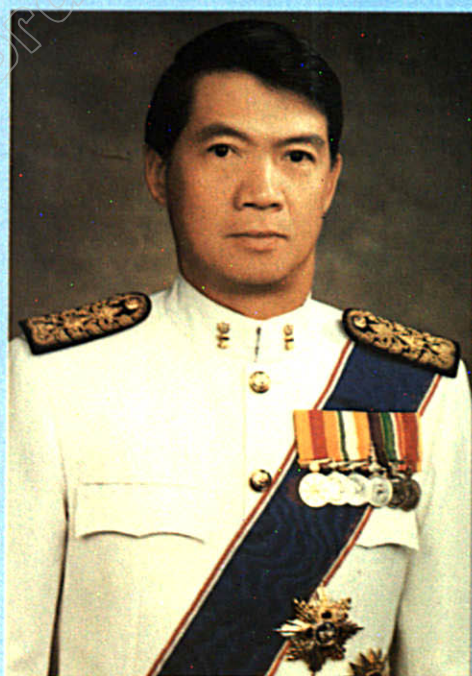
นายประดิษฐ์ สิงห์ทัศน์

อธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๖

นายวรรณด ภูมิถาวร
รองอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๖

นายสุมิตร สุภาคุณย์
รองอธิบดีผู้พิพากษา ภาค ๖

คณะผู้พิพากษา
ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายพิสุทธิ ศรีขจร

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกระทรวง

ช่วยทำงานในตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายนิรัตน์ พูลาญจนานนท์
ผู้พิพากษา

นายสนิท โพชนะกิจ
ผู้พิพากษา

นายพรางเพชร อธิธิทูต

เจ้าศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

คณะข้าราชการตุลาการศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายวิเชียร ชานุบัญญัติ

ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก

คณะข้าราชการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดพิษณุโลก

สารบัญ

- โครงสร้างกระทรวงยุติธรรม ๑

- โครงสร้างศาลในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ๒

- แนะนำศาลเยาวชนและครอบครัว
กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ๓

- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แต่งตั้งผู้พิพากษาสมทบแห่งศาล
จังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ๑๓

- ประวัติผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชน
และครอบครัว ๒๑

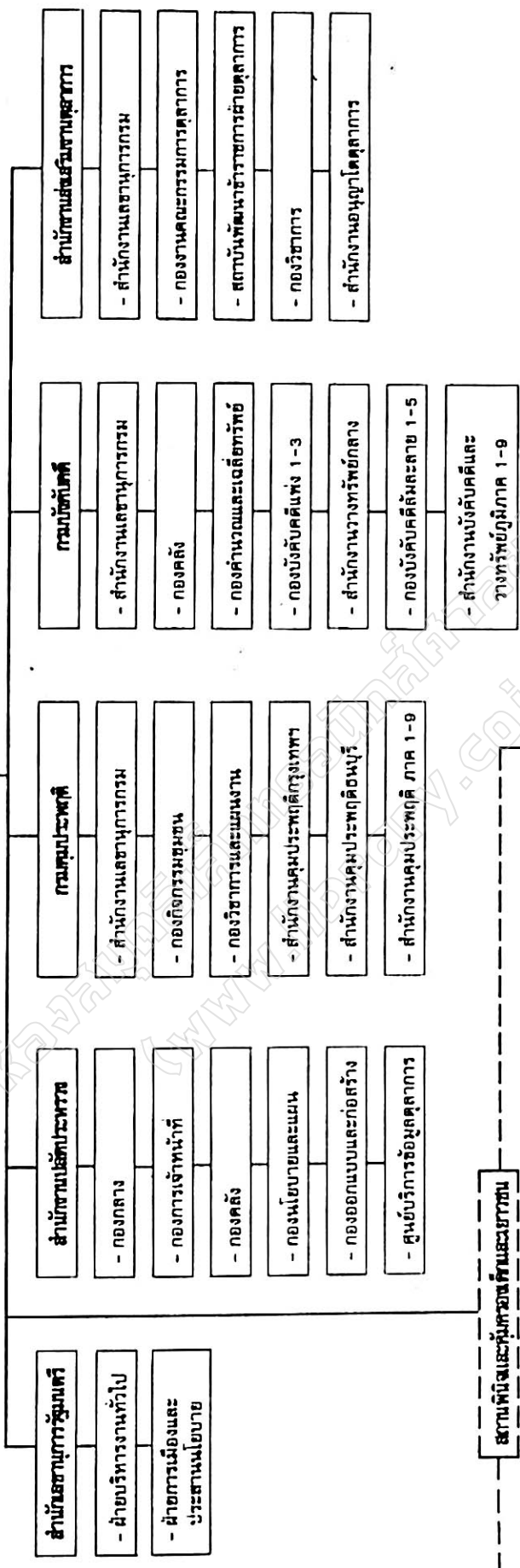
- กฎหมายและคำสั่ง
เกี่ยวกับศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนก
คดีเยาวชนและครอบครัว ๓๓

- สิทธิเด็ก ๕๑

- ผู้สนับสนุนการจัดพิมพ์ ๑๑๒

โครงสร้างกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวง	สำนักงานปลัดกระทรวง	สำนักงานปลัดกระทรวง
กรมกฤษฎีกา	กรมการปกครอง	กรมสิทธิมนุษยชน
กรมการต่างประเทศ	กรมบังคับคดี	สำนักงานอัยการสูงสุด
สำนักงานเลขาธิการกรม	สำนักงานเลขาธิการกรม	สำนักงานเลขาธิการกรม
กองคลัง	กองคลัง	กองคลัง
กองคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน	กองคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน	กองคำนวณและเฉลี่ยทรัพย์สิน
กองบังคับคดีแพ่ง 1-3	กองบังคับคดีแพ่ง 1-3	กองบังคับคดีแพ่ง 1-3
สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง	สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง	สำนักงานวางทรัพย์สินกลาง
กองบังคับคดีล้มละลาย 1-5	กองบังคับคดีล้มละลาย 1-5	กองบังคับคดีล้มละลาย 1-5
สำนักงานบังคับคดีและทางทรัพย์สินภูมิภาค 1-9	สำนักงานบังคับคดีและทางทรัพย์สินภูมิภาค 1-9	สำนักงานบังคับคดีและทางทรัพย์สินภูมิภาค 1-9

หมายเหตุ ☐ แบ่งส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 ☐ เป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และมาตรา 32

โครงสร้างศาลในสังกัดกระทรวงยุติธรรม

ศาลอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ ภาค ๑

ศาลฎีกา

ศาลอุทธรณ์ ภาค ๒

ศาลอุทธรณ์ ภาค ๓

ศาลชั้นต้น

ศาลแพ่ง
ศาลอาญา
ศาลแพ่งกรุงเทพใต้
ศาลอาญกรุงเทพใต้
ศาลแพ่งธนบุรี
ศาลอาญธนบุรี
ศาลแรงงานกลาง
ศาลภาษีอากรกลาง
ศาลเยาวชน และครอบครัวกลาง

ภาค ๑	- ศาลจังหวัดมีนบุรี - ศาลแขวงพระนครเหนือ - ศาลแขวงพระนครใต้ - ศาลแขวงปทุมวัน - ศาลแขวงธนบุรี - ศาลแขวงพระโขนง - ศาลแขวงดุสิต - ศาลแขวงตลิ่งชัน - ศาลจังหวัด ๑๐ ศาล - ศาลแขวง ๔ ศาล - ศาลเยาวชน ๓ ศาล
-------	--

ภาค ๒	- ศาลจังหวัด ๘ ศาล - ศาลแขวง ๑ ศาล - ศาลเยาวชน ๑ ศาล
-------	--

ภาค ๓	- ศาลจังหวัด ๑๑ ศาล - ศาลแขวง ๓ ศาล - ศาลเยาวชน ๓ ศาล - ศาลสาขา ๒ ศาล
-------	--

ภาค ๔	- ศาลจังหวัด ๑๓ ศาล - ศาลแขวง ๒ ศาล - ศาลเยาวชน ๑ ศาล - ศาลสาขา ๑ ศาล
-------	--

ภาค ๕	- ศาลจังหวัด ๑๐ ศาล - ศาลแขวง ๒ ศาล - ศาลเยาวชน ๑ ศาล
-------	---

ภาค ๖	- ศาลจังหวัด ๑๒ ศาล - ศาลแขวง ๒ ศาล - ศาลเยาวชน ๒ ศาล
-------	---

ภาค ๗	- ศาลจังหวัด ๘ ศาล - ศาลแขวง ๓ ศาล - ศาลเยาวชน - ศาล - ศาลสาขา ๑ ศาล
-------	---

ภาค ๘	- ศาลจังหวัด ๑๒ ศาล - ศาลแขวง ๒ ศาล - ศาลเยาวชน ๓ ศาล
-------	---

ภาค ๙	- ศาลจังหวัด ๘ ศาล - ศาลแขวง ๑ ศาล - ศาลเยาวชน ๑ ศาล
-------	--

หมายเหตุ :

- ศาลทุกแห่งในแต่ละภาค อยู่ในความดูแลของอธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค ๑-๔
- ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หมายถึงถึงแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด อยู่ในความดูแลของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และอธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค

แนะนำศาลเยาวชนและครอบครัว

กับสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

โดย...ชัยยันต์ สุขโชติ

ศาลเยาวชนและครอบครัว

ศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๒ หน่วยงาน คือ

๑. งานของศาลเยาวชนและครอบครัว
๒. งานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

งานของศาลเยาวชนและครอบครัว

แบ่งงานออกเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่

๑. ฝ่ายตุลาการ มีผู้พิพากษาประจำ และผู้พิพากษาสมทบ ซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในเขตอำนาจ

ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการสามัญตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งมีอัตราและคุณสมบัติเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชน

ผู้พิพากษาสมทบ คือ บุคคลธรรมดาซึ่งได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยมีอำนาจหน้าที่เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชน ในคดีอาญาและคดีครอบครัว รวมทั้งคดีตามกฎหมายอื่นที่ถือเป็นความผิดอาญา ร่วมกับผู้พิพากษาประจำ ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. มีอายุไม่น้อยกว่า 30 ปีบริบูรณ์
๒. มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวกับการสงเคราะห์หรืออบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี
๓. ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลเยาวชนและครอบครัว และหน้าที่ตุลาการมาแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
๔. มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการฝ่ายตุลาการสามัญได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ในเรื่องพินัยความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งขณะนี้กำหนดพินัยความรู้อย่างน้อยชั้น ม. ๖ หรือ ม.ศ.๓ (ตามหลักสูตรเดิม)

นอกจากนี้แล้วบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาสมทบ ต้องมิใช่ข้าราชการประจำข้าราชการเมืองสมาชิกรัฐสภา หรือทนายความ ผู้พิพากษาสมทบดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

๒. ฝ่ายธุรการ มีเจ้าศาลและข้าราชการธุรการของศาล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านธุรการของศาลทั่วไป

งานของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชาแบ่งงานในส่วน

สำคัญออกเป็น

๑. สำนักงานของสถานพินิจ
๒. สถานฝึกและอบรม

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เป็นหน่วยงานที่รับรองภารกิจของศาลเยาวชนและครอบครัว ทำหน้าที่ให้การสงเคราะห์เลี้ยงดู และพัฒนาบุคคลลักษณะพฤติกรรมของเด็กหรือเยาวชนผู้หลงผิดระยะหนึ่ง เพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดี สามารถอ่านหนังสือออกและเขียนหนังสือได้ มีวิชาชีพติดตัว สถานพินิจฯ ไม่ใช่คุก เรือนจำ หรือทัณฑสถาน อันเป็นสถานที่คุมขังนักโทษตามลักษณะงานของกรมราชทัณฑ์

เขตอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง มีเขตอำนาจตลอดท้องที่กรุงเทพมหานคร

สำหรับศาลเยาวชนและครอบครัวในส่วนภูมิภาคนั้น มีเขตอำนาจตลอดท้องที่ของจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของ ศาลเยาวชนและครอบครัว เช่น ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัด เชียงใหม่

แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลที่ตั้งแผนกคดีเยาวชนและ ครอบครัวนั้น เช่น ศาลจังหวัดนนทบุรี แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีเขตอำนาจตลอดท้องที่จังหวัดนนทบุรี เขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดี พอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

คดีอาญา

๑. เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติในเขตท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นกระทำความผิดที่ไหนก็ ต้องขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัวที่ตนมีถิ่นที่อยู่ปกติ เช่น

นายแดง เยาวชนที่มีถิ่นที่อยู่ปกติที่จังหวัดเชียงใหม่ (ซึ่งเป็นเขตจังหวัดที่มีศาลเยาวชนและ ครอบครัวมีเขตอำนาจ) ไปกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่จังหวัดลำปาง ศาลที่มีอำนาจพิจารณา พิพากษาคดี คือ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

๒. เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดในเขตท้องที่ที่มีศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ว่าเด็กหรือเยาวชนจะมีถิ่นที่ อยู่ปกติอยู่ที่ใดก็ขึ้นศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งความผิดเกิด เช่น

เด็กชายดำ มีถิ่นที่อยู่ปกติอยู่ที่จังหวัดลำปาง ไปกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี คือ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่

๓. เด็กหรือเยาวชน มีถิ่นที่อยู่ปกติในท้องที่ที่มีศาลเยาวชนและครอบครัวได้กระทำความผิดในท้องที่ที่มี ศาลเยาวชนและครอบครัวแห่งอื่น ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งความผิดเกิดในเขตนั้นมีอำนาจรับ พิจารณาได้ด้วย เช่น

นายขาว เยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้ไปกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ที่กรุงเทพ มหานคร (ซึ่งเป็นท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางตั้งอยู่ในเขต) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมี อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่นายขาว เยาวชนกระทำความผิดได้ด้วย

ถิ่นที่อยู่ปกติ หมายถึง สถานที่ซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยกินอยู่หลับนอนเป็นประจำ และไม่ จำเป็นต้องเป็นที่แห่งเดียวกับภูมิลำเนาหรือที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน เช่น เด็กหรือเยาวชนมีภูมิลำเนาหรือ ทะเบียนบ้านอยู่ในเขตจังหวัดนนทบุรี แต่มารับจ้างทำงานและพักอาศัยหลับนอนในกรุงเทพมหานครเป็นประจำ ย่อมถือว่า เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวมีถิ่นที่อยู่ปกติในกรุงเทพมหานคร

ข้อสังเกต

กรณีเด็กอายุยังไม่เกิน ๗ ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดเด็กนั้นไม่ต้องรับโทษ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๓ ดังนั้นถ้าในขณะที่กระทำความผิด เด็กอายุยังไม่เกิน ๗ ปีบริบูรณ์ แม้ต่อมาเด็กจะมีอายุเกิน ๗ ปีบริบูรณ์ ก็จะนำมาฟ้องคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้

การดำเนินคดีอาญา

บุคคลที่จะถูกข้อหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดซึ่งมาสู่อำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวได้นั้น ต้องเป็นเด็กหรือเยาวชนในวันที่การกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

เด็ก หมายถึง บุคคลอายุเกินกว่า ๗ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน ๑๔ ปีบริบูรณ์

เยาวชน หมายถึง บุคคลอายุเกินกว่า ๑๔ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์

นายแดงเยาวชน ขณะกระทำความผิดอายุไม่ถึง ๑๘ ปี แต่ขณะส่งฟ้องอายุ ๑๙ ปีแล้ว ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

ในกรณีที่บุคคลอายุยังไม่ครบ ๒๐ ปี กระทำความผิดและเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ถ้าศาลนั้นเห็นว่าร่างกายจิตใจของบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเยาวชนก็ให้มีอำนาจสั่งให้อนคดีไปให้ศาลเยาวชนและครอบครัวพิจารณาพิพากษาคดีได้ และให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชน

ข้อยกเว้น ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญา ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าในขณะที่กระทำความผิดหรือในระหว่างการพิจารณา เด็กหรือเยาวชนนั้นมีสภาพร่างกายจิตใจเช่นเดียวกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ก็ให้มีอำนาจโอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ถ้าโจทก์ฟ้องเป็นคดีต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ต่อมาศาลทราบว่า จำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชน ศาลมีอำนาจโอนคดีไปยังศาลเยาวชนและครอบครัว หากศาลเห็นไม่สมควรโอนคดีก็มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ แก่จำเลยได้

การจับกุม

ห้ามจับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่

๑. เมื่อเด็กกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือ
๒. เมื่อผู้เสียหายชี้ตัว และยืนยันให้จับ หรือ
๓. เมื่อมีผู้ขอให้จับแจ้งว่าได้ร้องทุกข์แล้ว หรือ
๔. มีหมายจับ

ส่วนเยาวชนซึ่งกระทำความผิด จับกุมได้เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ คือ เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ข้อสังเกต

กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้ชัดเจนว่า เด็กหรือเยาวชนจะมีสิทธิ เช่นเดียวกับผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๗ ทวิ หรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะนำมาตรา ๗ ทวิ ดังกล่าวมาใช้บังคับได้ แม้ในคดีอาญา ศาลเยาวชนและครอบครัวมีแต่ที่ปรึกษากฎหมายเท่านั้นที่ให้ความได้

การจับกุมเด็กแตกต่างจากการจับกุมเยาวชนหรือผู้ใหญ่ที่ว่าถ้าไม่มีหมายจับแล้วเพียงแต่มีเหตุอันควรสงสัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ (๒) หรือ (๓) ก็ยังไม่เพียงพอที่จะเป็นเหตุจับกุมได้

การแจ้งการจับกุม

เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งกระทำความผิด และเป็นคดีที่จะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมแจ้งการจับกุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ และบิดามารดาผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย โดยไม่ชักช้า

การถามปากคำ

พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมง นับแต่วันเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน หลังจากนั้นแล้วจะต้องส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจ และผู้อำนวยการสถานพินิจจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ หรือจะปล่อยตัวไปชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครองโดยไม่มีประกันหรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ ส่วนการสอบสวนคงดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การขอประกันในชั้นสถานพินิจฯ

ให้ยื่นต่อผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการฯ เป็นผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตให้ประกัน หากเห็นไม่สมควรอนุญาต ให้ส่งไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเพื่อพิจารณาสั่งกรณีสถานพินิจฯ รับตัวเด็กหรือเยาวชนไว้แล้วก็จะดำเนินการตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๕ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ และการควบคุมของสถานพินิจฯ นั้น กฎหมายไม่ได้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าเด็กหรือเยาวชนนั้นถูกพิพากษาลงโทษ ศาลจะคิดหักวันที่ถูกควบคุมตัวในสถานพินิจฯ ให้ก็ได้

การสอบสวน

เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนและถามปากคำเสร็จและนำตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นส่งสถานพินิจแล้วในส่วนของการสอบสวนคงดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายกำหนดให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนให้พนักงานอัยการฟ้องต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม

ในขณะเดียวกัน ผู้อำนวยการสถานพินิจก็จะส่งให้พนักงานคุมประพฤติของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กทำการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอายุ ความประพฤติของเด็กหรือเยาวชน ทำรายงานเพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนเมื่อได้รับรายงานจากสถานพินิจฯ แล้ว พนักงานสอบสวนก็จะนำรายงานนั้น รวมเข้ากับสำนวนการสอบสวนเสนอพนักงานอัยการฯ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อเด็กหรือเยาวชน เมื่อมีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนในศาลจะต้องเสนอรายงานนั้นต่อศาลด้วย

ในการสอบสวนนั้น ถ้าพนักงานสอบสวนเห็นควรไม่ฟ้อง ไม่ต้องรอรายงานของสถานพินิจฯ แต่จะแจ้งไปให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ทราบ เพื่อปล่อยเด็กหรือเยาวชนนั้น

ในการสอบสวนคดีใด ถ้าพนักงานสอบสวนได้รับแจ้งจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ว่าเด็กดังกล่าวสถานพินิจฯงดการสืบเสาะข้อเท็จจริง พนักงานสอบสวนก็จะนำความเห็นและส่งสำนวนไปให้พนักงานอัยการ โดยไม่ต้องรอรายงานของสถานพินิจฯ

การคัดฟ้อง

ในกรณีความผิดอาญามีโทษจำคุกอย่างสูงตามกฎหมายให้จำคุกเกิน ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๕ ปี เมื่อเกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องได้ทันภายใน ๓๐ วัน ให้ยื่นคำร้องขอคัดฟ้องศาลได้อีก ๒ คราว ๆ ละไม่เกิน ๑๕ วัน

ในกรณีความผิดอาญามีโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๕ ปี เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้คัดฟ้อง ๒ คราวแล้วยังไม่สามารถฟ้องได้ทันอีก ก็อาจยื่นคำร้องขอคัดฟ้องต่อศาลได้อีกไม่เกิน ๒ คราว ๆ ละ ไม่เกิน ๑๕ วัน โดยอ้างเหตุจำเป็น และศาลจะอนุญาตตามคำร้องของคัดฟ้องได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนได้แสดงถึงเหตุจำเป็น และนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล

หมายเหตุ

กรณีไม่ต้องขอคัดฟ้องคือ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งท้องที่อยู่นอกเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้ดำเนินการสอบสวน ไม่อยู่ในบังคับในการที่จะต้องมาขอคัดฟ้องแต่ต้องส่งสำนวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลให้ทันภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม หากเป็นความผิดอาญามีอัตราโทษอย่างสูงให้จำคุกเกิน ๖ เดือน แต่ไม่เกิน ๕ ปี ให้ขยายเป็น ๖๐ วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม หากเป็นความผิดอาญามีโทษอย่างสูงเกิน ๕ ปี ให้ขยายเป็น ๙๐ วัน นับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุม (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๕๑)

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่ศาลอนุญาตให้คัดฟ้องแล้ว ยังไม่สามารถฟ้องได้ทันกฎหมายห้ามพนักงานอัยการฟ้องคดีดังกล่าว เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอัยการ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๕๓)

กรณีที่สอบสวนไม่เสร็จตามเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้โดยมิได้ร้องขอคัดฟ้องต่อศาลหรือศาลไม่อนุญาตให้คัดฟ้อง สถานพินิจฯ ย่อมไม่มีอำนาจควบคุมจะต้องปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป

การไม่ฟ้องคดีอาญา (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา 63)

กรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกกล่าวหาว่า กระทำผิดอาญามีอัตราโทษอย่างสูงไม่เกินกว่า ๕ ปี เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจฯ พิจารณาถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กหรือเยาวชนแล้วเห็นว่า เด็กหรือเยาวชนอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้องร้อง และเด็กหรือเยาวชนนั้นก็ยินยอมที่จะอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจฯ ก็ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ แจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ก็ให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการให้เป็นที่สุด และให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ กำหนดเวลาที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๒ ปี

ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา

ได้แก่พนักงานอัยการ หรือผู้เสียหาย

ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีเอง ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจเสียก่อน

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ไม่อนุญาตให้ฟ้องร้อง ผู้เสียหายจะร้องต่อศาลขอให้สั่งอนุญาตก็ได้ คำสั่งศาลเช่นว่านี้ให้เป็นที่สุด (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๖๔)

เมื่อเด็กหรือเยาวชนถูกฟ้องต่อศาลแล้วผู้ขอประกันจะต้องยื่นขอประกันตัวชั้นศาล โดยให้หลักประกันที่ขอถอนมาจากสถานพินิจฯ ได้ ในชั้นศาลผู้มีอำนาจสั่งประกัน คืออธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว

กลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือผู้ถืออับติ หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลฯ มอบอำนาจให้สั่งแทน

ในกรณีที่ไม่มีประกัน หรือศาลไม่อนุญาตให้ประกันตัว ศาลจะสั่งควบคุมตัวไว้ในระหว่างพิจารณาที่สถานพินิจฯ

การถอนฟ้อง

กรณีที่โจทก์ขอถอนฟ้อง ก่อนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะอนุญาต ให้ศาลแจ้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจก่อน หากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ให้คุมประพฤติเด็กหรือเยาวชน ก็ให้เสนอความเห็นต่อศาล ถ้าศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนได้ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๖๕)

การพิจารณาคดีอาญา

เมื่อศาลได้รับฟ้องไว้แล้ว ศาลจะต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ บิดามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคล ที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย เพื่อให้ทราบถึงวันเวลาพิจารณาของศาลโดยไม่ชักช้า และในกรณีที่ศาลเห็นสมควร ศาลจะบังคับให้บุคคลที่กล่าวมาแล้วนั้นมานั่งฟังการพิจารณาคดีด้วยก็ได้ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๖๙)

ก่อนอ่านฟ้องให้จำเลยฟัง ถ้าศาลต้องการทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหา สาเหตุแห่งการกระทำผิด บุคลิกลักษณะ ท่วงทีกริยาวาจา และอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยในการพิจารณาคดี ก็มีอำนาจเรียกตัวจำเลยไปสอบถามได้เป็นการเฉพาะตัว แต่ทั้งนี้ต้องกระทำในห้องซึ่งมิใช่ห้องพิจารณา (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๗๑)

การพิจารณาต้องกระทำในห้องพิจารณาที่ไม่ใช่ห้องพิจารณาคดีธรรมดา แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ก็ให้นัดพิจารณาในห้องสำหรับพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต้องไม่ปะปนกับการพิจารณาคดีธรรมดา (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๗๒)

การพิจารณาคดีต้องกระทำโดยลับ ผู้มีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาได้คงมีเฉพาะบุคคลดังต่อไปนี้คือ

๑. จำเลย ที่ปรึกษาทนายความของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย ถ้ามี
๒. บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ด้วย
๓. พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยแก่ศาล แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร
๔. โจทก์ และทนายโจทก์
๕. พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และล่าม
๖. พนักงานคุมประพฤติ พนักงานอื่นของสถานพินิจฯ
๗. บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๗๓)

ที่ปรึกษาทนายความ

ในการพิจารณาคดีอาญาเด็กหรือเยาวชนจะให้ทนายความว่าความแทนไม่ได้ แต่ให้มีที่ปรึกษาทนายความ ได้ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความ

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่มีที่ปรึกษาทนายความให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษาให้ เว้นแต่เด็กหรือเยาวชนนั้นไม่ต้องการ และศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดีจะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษาทนายความให้ก็ได้ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๘๓)

ข้อยกเว้น

ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๓ วรรคแรก กำหนดว่า ในคดีที่มีโทษประหารชีวิต ก่อนเริ่มพิจารณา ให้ศาลถามจำเลยว่ามีทนายหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายให้ ผู้เขียนเห็นว่า เมื่อเด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดในคดีที่มีโทษประหารชีวิต แม้เด็กหรือเยาวชนจะไม่ต้องการที่ปรึกษาทนาย แต่ศาลจะต้องตั้งที่ปรึกษาทนายให้

การสืบพยานลับหลังจำเลย

กระทำได้ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่สามารถมาฟังการพิจารณาเฉพาะการสืบพยานในข้อที่ไม่เกี่ยวแก่ประเด็นที่ว่า จำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำต่อหน้าที่ปรึกษาทนายของเด็กหรือเยาวชนนั้น (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๙๐)

อนึ่ง ระหว่างการพิจารณาคดีห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการกับเด็ก เว้นแต่ในความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป และระหว่างควบคุมตัวไว้ ก่อนนำเข้าห้องพิจารณาต้องจัดมิให้ปะปนกับผู้ใหญ่ด้วย (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๖๘)

องค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจผู้พิพากษาคนเดียวตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๒ องค์คณะประกอบด้วยผู้พิพากษาอย่างน้อย ๒ คน และผู้พิพากษามทบอีก ๒ คน ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นสตรี ๑ คน เป็นองค์คณะพิจารณาคดี ส่วนการพิพากษาคดีให้เป็นไปตามเสียงข้างมากของผู้พิพากษาและผู้พิพากษามทบซึ่งเป็นองค์คณะพิจารณาคดีนั้น ๆ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๒๔)

การพิพากษาคดีอาญา

ศาลเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาคดีได้ต่อเมื่อได้รับรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ซึ่งรายงานดังกล่าวนี้จะจัดทำเมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจ ได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งพนักงานสอบสวนได้ส่งมาให้ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๙๔)

ในคดีอาญาซึ่งมีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่า การสืบเสาะข้อเท็จจริงไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งดลสืบเสาะข้อเท็จจริงก็ได้ แต่ต้องทำรายงานงดสืบเสาะข้อเท็จจริงเสนอต่อศาลหากศาลเห็นว่ายังมีข้อที่ควรสืบเสาะเพิ่มเติมก็สั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงและทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอศาลได้ (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๙๙, ๘๐)

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา ศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยจำเลยชั่วคราว หรือจะส่งตัวไปควบคุมไว้ยังสถานพินิจชั่วคราว หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

เมื่อศาลได้พิจารณาคดีแล้วฟังได้ว่า เด็กหรือเยาวชนนั้นกระทำความผิดกฎหมายจริง ศาลจะมีคำพิพากษาว่า เด็กหรือเยาวชนนั้นมีความผิดตามที่ตัวบทกฎหมายบัญญัติไว้ ส่วนวิธีการดำเนินการแก่เด็กหรือเยาวชนที่มีความผิดอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้

ก. กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๘

(ก) กรณีที่เด็กอายุ ๗ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน ๑๔ ปีบริบูรณ์ กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษแต่ศาลมีอำนาจว่ากล่าวตักเตือนเด็กหรือบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยได้ ถ้าเห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กนั้นได้ ศาลจะมีคำสั่งให้มอบตัวเด็กให้ไปอบรมดูแล โดยจะวางข้อกำหนดให้คอยระวังไม่ให้เด็กก่อเหตุร้ายภายในกำหนดเวลาไม่เกิน ๓ ปี ถ้าเด็กก่อเหตุร้ายขึ้น จะต้องชำระเงินต่อศาลไม่เกินครั้งละ

๑.๐๐๐ บาท ก็ได้ในการมอบตัวเด็กให้ไปอบรมดูแลนั้น ศาลจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมประพฤติเด็ก โดยให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติของสถานพินิจหรือพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราวก็ได้เพื่อที่จะได้สอบถาม แนะนำช่วยเหลือตักเตือน ตามที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติ และการประกอบอาชีพ ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพเป็นกิจจะลักษณะให้ละเว้นการสมาคมหรือการประพฤติดื้ออานาจนำไปสู่การกระทำความผิดเช่นเดียวกันนั้นอีก หรือศาลอาจจะมั่งคำสั่งให้ส่งตัวเด็กนั้นไปยังโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจตลอดระยะเวลาที่ศาลกำหนดแต่อย่าให้เกินกว่าที่เด็กนั้นจะอายุครบ ๑๔ ปี ถ้าภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดข้างต้นพฤติการณ์เกี่ยวกับคำสั่งได้เปลี่ยนแปลงไปก็ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งนั้นหรือมีคำสั่งใหม่ได้

(ข) กรณีที่ผู้กระทำผิดมีอายุกว่า ๑๔ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๗ ปีบริบูรณ์ ศาลจะพิจารณาถึงความรู้ ฝีมือ และสิ่งอื่นที่เกี่ยวเนื่องกับตัวผู้ต้องหา ถ้าเห็นว่ายังไม่สมควรพิพากษาลงโทษ ให้ศาลจัดการอย่างเดียวกันกับกรณีที่เด็กอายุเกิน ๗ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกิน ๑๔ ปีบริบูรณ์ แต่ถ้าศาลเห็นว่าสมควรพิพากษาลงโทษ ให้ศาลลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลงกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรลงโทษ ศาลอาจจะรอกการลงโทษอาญา ซึ่งได้แก่การรอกกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดแต่ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยศาลจะกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติด้วยก็ได้

(ค) สำหรับบุคคลที่อายุกว่า ๑๗ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ กระทำผิดอาญา ถ้าศาลเห็นสมควรจะลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นลง ๑ ใน ๓ หรือกึ่งหนึ่งก็ได้ และศาลจะใช้วิธีการรอกการลงอาญาโดยรอกการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา พร้อมกับวางเงื่อนไขคุมประพฤติไว้ด้วยก็ได้

การรอกการกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแต่รอกการลงโทษไว้ภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด โดยปล่อยตัวผู้กระทำผิดไป แต่วางเงื่อนไขคุมประพฤติด้วยนี้ ถ้าภายหลังปรากฏว่า พฤติการณ์เกี่ยวกับการควบคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดได้เปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนเงื่อนไขคุมประพฤติข้อหนึ่งข้อใดเสียก็ได้

ข. การลงโทษ การเปลี่ยนโทษ และการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน

ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวพิพากษาว่า เด็กและเยาวชนมีความผิดและลงโทษทางอาญา หรือใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญา ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ โดยการเปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยเฉพาะการกักกันเป็นการกักและอบรมซึ่งจะต้องกักและอบรมในสถานที่ที่มีไข้เรือนจำ เป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด ไม่เกินกว่าเวลาที่ผู้ต้องหาอายุครบ ๒๔ ปีบริบูรณ์ หรือเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นส่งตัวไปยังโรงเรียน หรือสถานฝึกและอบรม เป็นเวลาตามที่ศาลกำหนด แต่ไม่เกินกว่าเวลาที่ผู้ต้องหาอายุครบ ๒๔ ปีบริบูรณ์ หรือเปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติโดยกำหนดเงื่อนไขข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ ถ้าศาลเห็นว่าวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนโดยการควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้จนมีอายุครบ ๒๔ ปีบริบูรณ์แล้ว ควรจะควบคุมตัวผู้ต้องหาต่อไปก็ให้ศาลมีอำนาจระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวผู้ต้องหาไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้

กำหนดเวลาพักและอบรมและการส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจและอบรมนั้น ศาลจะกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ก็ได้ ซึ่งภายในระยะเวลานั้นต่ำและขั้นสูงดังกล่าว ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปโดยปราศจากเงื่อนไขหรือภายใต้เงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้ก็ได้คือ ห้ามเด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใด ๆ อันเป็นเหตุจูงใจให้เด็กประพฤติชั่ว ห้ามออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่ำคืน เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็น ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร ห้ามกระทำการใด ๆ อันจะจูงใจให้ประพฤติชั่ว ให้ไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว และให้ไปศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ เมื่อศาลกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสอดส่อง ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขศาลมีอำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็กหรือเยาวชนนั้นมาตักเตือน หรือส่งตัวไปกัก

และอบรมหรือส่งไปยังสถานฝึกและอบรมเป็นระยะเวลาจะเกิน ๑ ปี ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกำหนดเวลาที่เหลืออยู่ เด็กหรือเยาวชนที่เคยถูกลงโทษจำคุกเกินกว่า ๒ ปี หรือเคยต้องคำพิพากษาจำคุกหรือเคยรับโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษา หรือโทษที่จะลงเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก ศาลจะให้การกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษก็ได้

หากเด็กหรือเยาวชนถูกลงโทษปรับแต่ไม่ชำระค่าปรับศาลจะไม่สั่งกักขังแทนค่าปรับแต่จะส่งไปฝึกและอบรมในสถานพินิจฯ สถานศึกษา สถานแนะนำทางจิตในกำหนดไม่เกิน ๑ ปี แทน

ค. การดำเนินการแก่เด็กและเยาวชนเมื่อศาลพิพากษายกฟ้อง

กรณีที่ศาลพิพากษายกฟ้องปล่อยเด็กหรือเยาวชนไปเพราะไม่มีความผิด ถ้าศาลเห็นว่าควรกำหนดเงื่อนไขคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน ก็ให้ศาลมีอำนาจที่จะห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่ใดอันจะจงใจให้ประพฤติชั่ว ห้ามออกจากสถานที่อยู่อาศัยในเวลาค่าคืนเงินแต่จะมีเหตุจำเป็น ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลที่ไม่สมควร ห้ามกระทำการใด ๆ อันจะจงใจให้ประพฤติชั่ว ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว ให้ศึกษาหรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ ระยะเวลาที่ศาลกำหนดเงื่อนไขให้ปฏิบัตินี้ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นจะมีอายุครบ ๒๔ ปีบริบูรณ์ และให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจสอดส่องการปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ศาลจะสั่งให้เด็กหรือเยาวชนไปรับการอบรมในสถานพินิจฯ แห่งหนึ่งแห่งใดได้เป็นเวลาไม่เกินกว่า ๑ ปี ก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์

ง. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา และการคุมความประพฤติของเด็กและเยาวชนภายหลังปล่อยจากการฝึกและอบรม

ภายหลังจากที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดให้ลงโทษ โดยใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และภายหลังปรากฏว่าพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยความปรากฏต่อศาล เยาวชนและครอบครัวที่พิพากษาหรือมีคำสั่งหรือที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังรับโทษหรือถูกควบคุมอยู่ ศาลมีอำนาจที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนได้ ถ้าเป็นผลร้ายกับจำเลย จำเลยมีสิทธิที่จะอุทธรณ์ฎีกาได้

ในกรณีที่ศาลมีอำนาจพิจารณาพิจารณาส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปฝึกและอบรมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๔(๕) และ ๗๕ นอกจากจะอยู่ในอำนาจของศาลเดิมที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งแล้ว ยังอยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังฝึกและอบรมอยู่อีกด้วย

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนได้รับการปล่อยจากโรงเรียนหรือสถานฝึกและอบรมหรือสถานกักและอบรม ศาลมีอำนาจวางเงื่อนไขคุมประพฤติเด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการปล่อยได้ถ้ามีเหตุอันสมควร

ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ส่งตัวจำเลยไปฝึกและอบรมที่สถานพินิจฯ ในระหว่างนั้นจำเลยหลบหนี ต่อมาจับตัวจำเลยได้ ศาลชั้นต้นที่พิพากษาหรือมีคำสั่งหรือศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนถูกควบคุมเพื่อฝึกและอบรมอยู่ มีอำนาจเพิ่มเวลาฝึกและอบรมขึ้นอีกตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษทางอาญา แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบ ๒๔ ปีบริบูรณ์

อนึ่ง ถ้าศาลมีคำพิพากษาให้ส่งตัวจำเลยไปรับการฝึกและอบรมที่สถานพินิจฯ ศาลจะหักวันที่จำเลยถูกควบคุมตัวมาแล้วก็ได้ แม้ว่าการควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนจะไม่ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ตาม

อุทธรณ์ (พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๒๑)

คดีที่พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วนั้นให้อุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์ได้เหมือนอย่างคดีธรรมดาทั่วไป (ให้อยู่ในอุทธรณ์ภายใน ๑ เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง ป.วิ.อ. มาตรา ๑๙๔)

เว้นแต่

๑. ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ว่ากล่าวตักเตือนเด็กหรือเยาวชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๔(๑) หรือส่งตัวเด็กไปฝึกอบรม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๔(๕)

๒. ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามพ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๐๔ ซึ่งได้แก่ กรณีที่ศาลได้เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นกักและอบรมหรือฝึกและอบรม ฯลฯ

เว้นแต่กรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ส่งไปกักและอบรมมีกำหนดระยะเวลากักและอบรมเกิน ๓ ปี (ในกรณีนี้ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์)

๓. กรณีศาลสั่งให้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งได้รับการฝึกและอบรมภายในกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงที่ศาลกำหนดไว้ โดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไข และในกรณีที่ศาลออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็กนั้นมาจากกักและอบรมหรือฝึกและอบรม ในกรณีที่ไม่นับปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้เมื่อปล่อยตัวไป (ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๐๕)

เว้นแต่การกักและอบรมมีกำหนดระยะเวลาขั้นสูงเกินกว่า ๓ ปี (ในกรณีนี้ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์)

กรณีต้องห้ามอุทธรณ์ตาม มาตรา ๑๒๑ ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าข้อความตัดสินเป็นปัญหาสำคัญอันควรที่ศาลอุทธรณ์จะพิจารณา ก็อนุญาตให้อุทธรณ์ได้ (พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๒๒)

ฎีกา (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๒๔)

คดีที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเด็กและเยาวชนได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว กฎหมายให้ฎีกาไปยังศาลฎีกาได้เหมือนอย่างคดีธรรมดาตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความ เว้นแต่กรณีที่ห้ามมิให้อุทธรณ์ตามความใน พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๒๑)

(ให้ยื่นฎีกาภายใน ๑ เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ ป.วิ.อ. มาตรา ๒๑๖)

ข้อสังเกต การพิจารณาพิพากษาคดีชั้นศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาไม่มีผู้พิพากษาสมทบร่วมพิจารณาพิพากษาด้วย

การดำเนินคดีครอบครัว

เขตอำนาจศาล

๑. ในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการแล้ว

ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นพิจารณาพิพากษาคดีอาญา หรือคดีครอบครัว ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๓) ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว ซึ่งได้แก่คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาล หรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (พ.ร.บ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มาตรา ๑๑)

คำว่า "ในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการ" มีความหมายอย่างเดียวกับเขตอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา กล่าวคือ ตกอยู่ในบังคับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ที่แยกพิจารณาได้ดังนี้

๑.๑ คดีที่เป็นคำฟ้องให้เสนอต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำนาจศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดในเขตอำนาจ เว้นแต่คดีเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์สิทธิหรือประโยชน์เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์จะเสนอต่อศาลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ก็ได้

๑.๒ คดีที่เป็นคำร้องขอให้เสนอต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล หรือต่อศาลที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่

ในเขตศาล เว้นแต่คำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกให้เสนอต่อศาลที่เจ้ามรดกมีภูมิลำเนาในเขต ศาลในขณะถึงแก่ความตาย หากเจ้ามรดกไม่มีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรให้เสนอต่อศาล ที่ทรัพย์สินมรดกตั้งอยู่ คำร้องขอเกี่ยวกับนิติบุคคลให้เสนอต่อศาลที่นิติบุคคลนั้นมีสำนักงานใหญ่ อยู่ในเขตศาล

๒ ท้องที่ที่ไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการ

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวทั้งที่ผู้เยาว์มีและไม่มีผล ประโยชน์หรือส่วนได้เสีย

หากศาลมีปัญหาว่าคดีใดอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเยาวชนหรือครอบครัวหรือศาล ที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ให้เสนอประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา ให้เป็นที่สุด (พ.ร.บ. จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๒)

ประธานศาลฎีกาได้มีคำวินิจฉัยไว้ เช่น

๑. สามีและภริยาจดทะเบียนหย่า โดยสามีตกลงยกที่ดินซึ่งเป็นสินสมรสในส่วนของสามีครึ่งหนึ่งให้ บุตรซึ่งเป็นผู้เยาว์ ต่อมาสามีมิได้อุปการะเลี้ยงดูบุตร ภริยานำคดีมาฟ้องสามีให้แบ่งสินสมรสให้บุตร เรียกค่า อุปการะเลี้ยงดูบุตรและให้บุตรอยู่ในความปกครองของภริยาเนื่องจากที่ดินซึ่งเป็นสินสมรสตั้งอยู่ในจังหวัดลำพูน ซึ่งไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการ สามีมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งมีศาลเยาวชนและ ครอบครัวเปิดทำการแล้วและมูลคดีเกี่ยวกับค่าของค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรและอำนาจปกครองบุตรเกิดขึ้นที่จังหวัด เชียงใหม่ดังนี้ ภริยามีสิทธิเสนอคำขอแบ่งสินสมรสต่อศาลจังหวัดลำพูน ส่วนคำขอค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร และ อำนาจปกครองบุตร ภริยามีสิทธิเสนอต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากคำขอทั้งสามข้อ เป็นคดีที่อาจเสนอคำฟ้องต่อศาลได้สองศาลดังกล่าว และในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอสองข้อหลังสืบเนื่องจากการ ลื่นสุดแห่งการสมรสของสามีภริยาถือได้ว่า มูลคดีเกี่ยวข้องกัน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕ ภริยามีสิทธิเสนอคำฟ้องตามคำขอสองข้อหลังต่อศาลจังหวัดลำพูนได้ด้วย (คำวินิจฉัยประธานศาลฎีกาที่ ๕/๒๕๓๕)

๒. คำฟ้องขอให้เพิกถอนการสมรสโดยอ้างว่าเป็นโมฆะเพราะถูกข่มขู่ และเรียกค่าเสียหายที่ถูกจำเลย ข่มขืนกระทำชำเรา จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสงขลา คำฟ้องขอให้เพิกถอนการสมรสเป็นการฟ้องตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑๗ เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว อยู่ในอำนาจศาลเยาวชน และครอบครัวจังหวัดสงขลา ส่วนคำฟ้องเรียกค่าเสียหายที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา เป็นการฟ้องเรียกค่าเสียหาย เพราะถูกละเมิด มิใช่คดีแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จึงอยู่ในอำนาจศาลจังหวัดสงขลา อย่างไรก็ตาม คำฟ้องให้ เพิกถอนการสมรส และเรียกค่าเสียหายสืบเนื่องมาจากถูกข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งมีมูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน โจทก์มีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาได้ด้วย แต่จะฟ้องขอเพิกถอนการ สมรสต่อศาลจังหวัดสงขลาไม่ได้ เพราะในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้วศาลชั้นต้นอื่นใด ในท้องที่นั้นไม่มีอำนาจรับคดีครอบครัวไว้พิจารณา (คำวินิจฉัยประธานศาลฎีกาที่ ๖/๒๕๓๕)

ผู้เยาว์

ความหมายของผู้เยาว์ตาม ป.พ.พ. หมายถึง บุคคลผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะคือ บุคคลที่มีอายุยังไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ นั้นเอง

การบรรลุนิติภาวะตาม ป.พ.พ. มีได้ ๒ กรณี คือ

๑. การบรรลุนิติภาวะเมื่ออายุเข้าเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ เมื่อบุคคลมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ (ป.พ.พ. ม. ๑๙)

๒. บรรลุนิติภาวะโดยการสมรสกัน กล่าวคือ ถ้าได้ทำการสมรส เมื่อชายผู้เยาว์ มีอายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์

และหญิงผู้เยาว์มีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ หรือในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลจะอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ย่อมทำให้ผู้เยาว์บรรลุนิติภาวะเช่นกัน (ป.พ.พ. มาตรา ๒๐, มาตรา ๑๔๔๔)

ลักษณะคดี

คดีครอบครัวหมายถึง คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัวของผู้เยาว์ หรือเป็นคดีที่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้คุ้มครองผู้เยาว์หรือครอบครัวแล้วแต่กรณี

ประธานศาลฎีกาได้มีคำวินิจฉัยไว้ เช่น

๑. ก่อนเจ้ามรดกตายได้ยกที่ดินบางส่วนให้แก่ผู้เยาว์ซึ่งเป็นโจทก์ที่ ๓ การที่ผู้เยาว์ร่วมกับโจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ ฟ้องบังคับให้จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกร่วมกับโจทก์ที่ ๑ ไปจดทะเบียนแบ่งแยกและโอนสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวให้แก่ผู้เยาว์ มิได้เกี่ยวกับสิทธิในครอบครัวหรือส่วนได้เสียของผู้เยาว์ที่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้คุ้มครอง มิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวคดีไม่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๑/๒๕๓๕)

๒. ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้สามีของตนเป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นอนุบาล เป็นคดีแพ่งที่ร้องขอต่อศาลเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว อันเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๒ / ๒๕๓๕)

๓. สามีและภริยาจดทะเบียนหย่า โดยมีบันทึกท้ายการหย่าว่า สามียินยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรให้กับฝ่ายภริยาเป็นรายเดือนจนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ ต่อมาสามีผิดนัดไม่ยอมจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดู ภริยานำคดีมาฟ้อง ถือว่าบันทึกการหย่าเป็นข้อตกลงระงับข้อพิพาท จึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ การฟ้องบังคับดังกล่าว เป็นการเรียกให้ชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ มิใช่การฟ้องที่กล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรที่จะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา จึงมิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว อันจะถือได้ว่าเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๓/๒๕๓๕)

๔. คดีฟ้องให้ผู้เยาว์ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายและให้บิดามารดาร่วมรับผิดชอบด้วย มิใช่คดีเกี่ยวกับส่วนได้เสียของผู้เยาว์ที่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้คุ้มครองผู้เยาว์และมิได้เกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของผู้เยาว์ แม้จะอ้างถึงการร่วมรับผิดชอบของบิดามารดาของผู้เยาว์ แต่หาได้เกี่ยวกับสิทธิในครอบครัวของผู้เยาว์ไม่ จึงไม่ใช่การเสนอคดีแพ่งต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวอันจะถือได้ว่าเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๔/๒๕๓๕)

๕. มารดาฟ้องเรียกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์จากบิดา โดยอ้างว่าบิดาเคยตกลงให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๕๐๐ บาท แต่มารดาได้รับเพียง ๒ เดือน และอ้างว่าบิดาในฐานะบิดาชอบด้วยกฎหมายมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ด้วยดังนี้ ค่าฟ้องของมารดาจึงไม่ใช่เพราะบิดาผิดข้อตกลงแต่ประการเดียว แต่เพราะบิดาไม่ทำหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ตามกฎหมาย เป็นคดีแพ่งที่ฟ้องเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว อันเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๑/๒๕๓๖)

๖. นอกจากภริยาฟ้องขอให้สามีจ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรและแบ่งสินสมรสตามข้อตกลงในบันทึกท้ายทะเบียนหย่า ตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว ภริยายังฟ้องขอให้สามีจ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้นจากข้อตกลงในบันทึกท้ายทะเบียนหย่า โดยอ้างว่าต้องให้มากกว่าที่สามีตกลงจ่ายถือได้ว่าเป็นการฟ้องเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่พฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป และฟ้องขอแบ่งสินสมรสนอกจากที่ปรากฏในบันทึกท้ายทะเบียนหย่าเป็นการฟ้องเกี่ยวกับสิทธิของโจทก์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๕ อันเป็นคดีครอบครัว อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธาน

ศาลฎีกาที่ ๒/๒๕๓๖)

๗. สามีฟ้องเรียกสินส่วนตัวคืนจากภริยาและบุตร ซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน เป็นการฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับครอบครัว อันเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๕/๒๕๓๖)

๘. ภริยาฟ้องขอให้สามีไถ่ถอนจำนองที่ดินและบ้านจากธนาคารและโอนทรัพย์สินดังกล่าวแก่บุตรตามบันทึกข้อตกลงท้ายทะเบียนหย่า เป็นการฟ้องเรียกให้สามีชำระหนี้ตามบันทึกข้อตกลงท้ายทะเบียนหย่า ซึ่งเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ จึงมีใบคดีแพ่งที่ฟ้องเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัวอันจะถือได้ว่าเป็นคดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๑๓/๒๕๓๖)

๙. คดีฟ้องขอแบ่งกรรมสิทธิ์รวมซึ่งผู้เยาว์เป็นเจ้าของร่วมถือไม่ได้ว่าเป็นคดีที่ฟ้องเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัวของผู้เยาว์ หรือเป็นคดีที่มีบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้คุ้มครองผู้เยาว์จึงไม่ใช่คดีครอบครัว (คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาที่ ๒/๒๕๓๗)

การฟ้อง

ทำโดยยื่นคำฟ้องหรือคำร้องที่แผนกรับฟ้องของศาลเยาวชนและครอบครัว การที่ผู้เยาว์จะฟ้องคดีหรือดำเนินคดีเองจะต้องได้รับความยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรม ความยินยอมนี้ต้องทำหนังสือยื่นต่อศาลแล้ว แต่ในบางกรณีที่กฎหมายยินยอมให้ผู้เยาว์ยื่นคำร้องต่อศาลได้โดยลำพัง เช่น กรณีผู้เยาว์มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี ร้องขอให้ถอนผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๔/๗)

คดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย เมื่อศาลรับคำฟ้อง หรือคำร้องขอแล้วจะแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ทราบ

การสืบเสาะ และประมวลข้อเท็จจริง

คดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานอัยการ

เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ได้รับสำเนาคำฟ้องหรือคำร้องจากศาลแล้ว จะมอบให้พนักงานคุมประพฤติออกไปสืบเสาะข้อเท็จจริง เช่น สอบปากคำผู้ร้อง ออกไปดูสภาพและที่ตั้งของทรัพย์สิน สอบราคาทรัพย์สิน เป็นต้น หลังจากนั้นจะประมวลข้อเท็จจริงเสนอต่อผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ จะสรุปความเห็นเสนอต่อศาล ซึ่งศาลจะฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ก่อนมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การพิจารณาคดีครอบครัว

ให้นำพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และตามปกติจะพิจารณาโดยเปิดเผย มีทนายเข้าว่าความแก่ต่างได้ห้องพิจารณาใช้เหมือนห้องพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา

องค์คณะในการพิจารณาคดี

(๑) คดีที่ผู้เยาว์ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ศาลจะสอบถาม และหากคู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายไม่ประสงค์จะให้ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะ ผู้พิพากษาประจำอย่างน้อย ๒ คน ก็เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่ต้องมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะ เช่น คดีหย่าที่คู่สมรสไม่มีบุตร

(๒) คดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย องค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีประกอบด้วย ผู้พิพากษาประจำอย่างน้อย ๒ คน และผู้พิพากษาสมทบ ๒ คน ซึ่งอย่างน้อย ๑ คน ต้องเป็นสตรี

ศาลจะพยายามไกล่เกลี่ยให้คู่ความปรองดองกันโดยถือหลักความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันเป็นสำคัญ ศาลอาจตั้งให้บุคคล หรือคณะบุคคลภายนอกที่คู่ความเคารพยำเกรง เช่น บิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ ความ พนักงานสังคมสงเคราะห์ หรือหน่วยงานสังคมสงเคราะห์มาช่วยไกล่เกลี่ยคู่ความให้ประนีประนอมยอม ความแล้วเสนอสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล หากสัญญาประนีประนอมยอมความฝ่าฝืนกฎหมาย หรือศาลไม่เห็นชอบด้วยกับข้อตกลงยินยอมในคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย หรือลักษณะคดีไม่อาจ ประนีประนอมยอมความได้ ศาลจะไม่พิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ แต่จะดำเนินคดีต่อไป (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๐๘, ๑๑๐, ๑๑๑)

หากศาลเห็นว่าเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรที่เป็นผู้เยาว์ ศาลจะสั่งพนักงานสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยาไปสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวแล้วรายงานศาล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการไกล่เกลี่ย ให้คู่ความปรองดองหรือประนีประนอมกัน และหากคู่สมรสยินยอม และศาลเห็นสมควรจะสั่งให้แพทย์ตรวจ ร่างกาย สุขภาพ หรือจิตใจของฝ่ายใดก็ได้

การพิพากษาคดีครอบครัว

เมื่อศาลพิจารณาเสร็จแล้ว ต้องมีคำพิพากษา หรือคำสั่ง แต่ในคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจฯ ก่อนที่จะมีคำพิพากษา

คดีที่ผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดา หรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง หรือความเป็นผู้ปกครองสิ้นสุดลง หรือมีเหตุจะถูกถอนผู้ปกครอง และศาลเห็นว่า ไม่มีผู้เหมาะสมที่จะปกครองผู้เยาว์ หรือจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ ศาลจะมีคำสั่งตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้ปกครองผู้เยาว์ หรือผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ก็ได้

การสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ เช่น สั่งตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๕๓ ในเรื่องสาบสูญ หรือมาตรา ๑๕๗๗ ในเรื่องผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ และน่าจะตี ความรวมถึง มาตรา ๑๖๙๒ ในเรื่องผู้ปกครองทรัพย์สินตามพินัยกรรมด้วย

ศาลมีอำนาจที่จะสั่งตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้กำกับการปกครองโดยให้มีอำนาจหน้าที่สอดส่อง ว่าบิดามารดา หรือผู้ปกครองผู้เยาว์ได้ใช้อำนาจปกครองเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตผู้เยาว์หรือไม่ และให้มี อำนาจหน้าที่อื่นตามที่ศาลมอบหมาย ทั้งนี้ให้คลุมถึงกรณีผู้ดูแลและผู้พิทักษ์ของผู้เยาว์ด้วย

คำพิพากษาของศาลในคดีครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัวกฎหมายจึงห้ามโฆษณาทั้งทางวาจาและทางหนังสือ โดยไม่ให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือการกระทำใดอันจะทำให้รู้จักตัวความหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ ชื่อเสียง เกียรติคุณของผู้ที่เกี่ยวข้องหรือถูกกล่าวหาได้ เว้นแต่ศาลอนุญาต ซึ่งรวมถึงการส่งหมายเรียกและ สำเนาคำฟ้องโดยวิธีประกาศหนังสือพิมพ์ด้วย อันเป็นการคุ้มครองกว้างขวางยิ่งกว่าประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๑๓ กำหนดไว้

การอุทธรณ์ ฎีกา

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยอุทธรณ์ ฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๓ ถึงมาตรา ๒๕๒ มาใช้บังคับ

การดำเนินการภายหลังคำพิพากษา

การบังคับคดีใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ บัญญัติยกเว้นสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษารวม ๔ ประเภท ว่าไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี แต่ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๑๔ กำหนดยกเว้นการบังคับคดีเพื่อชำระค่าอุปการะเลี้ยงดู หรือค่าครองชีพ สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตาม

คำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ (๑) (๒) และ (๓) อันได้แก่ เบี้ยเลี้ยง ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้และเงินได้เป็นคราว ๆ เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ฯลฯ ของข้าราชการ หรือลูกจ้าง รัฐบาลของพนักงานลูกจ้าง หรือคนงานที่นายจ้างจ่ายให้เป็นต้น ให้ตกอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร

กรณีตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้กำกับการปกครอง ผู้กำกับการปกครองมีหน้าที่ตามที่ศาลสั่ง และสอดคล้องว่าผู้ใช้อำนาจปกครองได้ทำการเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่ หากผู้อยู่ใต้การกำกับการปกครองเห็นว่า การกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองไม่ถูกต้อง มีสิทธิร้องขอต่อศาล ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบ ศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขการกระทำ หรือสั่งยืนกลับ หรือแก้ไขคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองได้ (พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๑๙ วรรคสาม)

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

เป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เป็นผู้บังคับบัญชาภายใต้การบังคับบัญชาของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งมีฐานะเสมือนอธิบดีตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน

การจัดตั้งและเขตอำนาจของสถานพินิจ

กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งจะกำหนดให้สถานพินิจมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลเยาวชนและครอบครัวในจังหวัดที่สถานพินิจตั้งอยู่ นอกจากนี้สถานพินิจแต่ละแห่งจะรับเด็กหรือเยาวชนที่ศาลชั้นต้นอื่น ๆ พิจารณาให้ส่งตัวไปรับการฝึกและอบรมในสถานพินิจแห่งนั้นด้วย

ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ และพนักงานสังคมสงเคราะห์ที่มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่นอกเขตอำนาจได้ในกรณีจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามหน้าที่

หน้าที่และความรับผิดชอบในทางคดีอาญา

๑. การสืบเสาะและพินิจเพื่อทำรายงานแสดงข้อเท็จจริงและสาเหตุแห่งการกระทำผิดเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน เพื่อแจ้งพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการ ถ้ามีการฟ้องคดีต่อศาล จะเสนอรายงานดังกล่าวพร้อมความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษเสนอศาลไว้ ประกอบการพิจารณาก่อนมีคำพิพากษา

ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่า การสืบเสาะข้อเท็จจริงในความผิดที่เด็กและเยาวชนถูกกล่าวหา กฎหมายกำหนดโทษอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งงดการสืบเสาะข้อเท็จจริงก็ได้ แต่หากศาลเห็นสมควรจะสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะและรายงานข้อเท็จจริงเสนอศาลก็ได้

๒. การควบคุมเด็กหรือเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดไว้ในระหว่างสอบสวนหรือการพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล

เด็กหรือเยาวชนที่ประสงค์ขอให้ปล่อยชั่วคราว จะต้องยื่นคำร้องขอต่อผู้อำนวยการสถานพินิจฯ โดยบิดามารดา หรือผู้ปกครองจะเขียนคำร้องเอง หรือจะขอให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของสถานพินิจฯ ช่วยเขียนก็ได้ หลักทรัพย์ที่วางอาชญาเงินสดหรือหลักประกันอื่นก็ได้ หากผู้อำนวยการสถานพินิจฯ เห็นสมควรไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ต้องนำเสนอคำร้องขอปล่อยชั่วคราวต่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวแล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาสั่ง

ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมสถานพินิจฯ จะแยกหญิงและชายให้มีที่อยู่แตกต่างหากจากกัน จัดการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนที่เจ็บป่วย ให้สวัสดิการด้านกินอยู่ หลับนอน เครื่องนุ่งห่ม และ

จัดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองได้เข้าเยี่ยมเยียน

ผู้อำนวยการสถานพินิจจะออกกฎข้อบังคับเพื่อให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ หากเด็กหรือเยาวชนฝ่าฝืนหรือประพฤติชั่วจะถูกลงทัณฑ์เขียนไม่เกิน ๑๒ ที หรือให้ทำงานหนัก หรือถูกตัดผลประโยชน์และความสะดวกบางประการ เช่น ถูกดะเอียด

๓. การฝึกและอบรมเด็กหรือเยาวชน

เพื่อจะแก้ไขฟื้นฟูความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนเพื่อสวัสดิภาพและอนาคต โดย

๓.๑ จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียนได้ โดยให้เข้าศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียน (ก.ศ.น.) ในระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ ๓ และระดับ ๔

หากเด็กหรือเยาวชนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้วประสงค์ออกไปศึกษาเล่าเรียนนอกสถานพินิจ จะต้องยื่นคำร้องขอต่อผู้อำนวยการสถานพินิจ ผู้อำนวยการสถานพินิจจะอนุญาตเมื่ออธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวให้ความเห็นชอบแล้ว

๓.๒ การสอนวิชาชีพ จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการฝึกอาชีพ หรือวิชาชีพให้เหมาะสมกับจิตใจ สุขภาพ ตามความถนัดและสมัครใจ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้ฝึกและอบรมด้วย เช่น ช่างไม้ ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ ช่างพิมพ์

๓.๓ การพัฒนาพฤติกรรม จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการอบรมด้านศาสนจริยธรรมเพื่อฟื้นฟูจิตใจ ให้กลับตนเป็นพลเมืองดี โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้มีความรู้โดยเฉพาะ เช่น นักจิตวิทยา อนุศาสนาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นต้น มาอบรม

๔. ให้การสงเคราะห์แก่เด็กหรือเยาวชนภายหลังปล่อย เช่น พาส่งกลับภูมิลำเนา จัดหางานให้ทำ เป็นต้น

หน้าที่และความรับผิดชอบในทางคดีครอบครัว

๑. สืบเสาะ ประมวล และรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย พร้อมความเห็นเสนอต่อศาล ผู้อำนวยการสถานพินิจเสนอความเห็นต่อศาลให้ตั้งผู้กำกับกับการปกครองก็ได้ ซึ่งคู่ความมีสิทธิแถลงคัดค้าน และนำสืบหักล้างได้

๒. ร้องขอต่อศาลให้ตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้ปกครองหรือผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ มาตรา ๑๒๐

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง แต่งตั้งผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้

๑. นางจงลักษณ์	พงษ์เจริญ
๒. นางจิตประภา	สุขโรจน์
๓. นางเฉลียว	อันตระกูล
๔. นายธีรชาติ	ภัทรภิญโญ
๕. นายนิวัฒน์	เสตะสวัสดิพงษ์
๖. นางเนาวรัตน์	ศิลาธนาคม
๗. นายบรรเลง	รอบบรรเจิด
๘. นายปรีชา	ศิริกรินทร์
๙. นางเปรมฤดี	ชามพูนท
๑๐. นายพงษ์ศักดิ์	เทียมสอาด
๑๑. นางพรพรรณ	ดิลกวัฒนา
๑๒. นายพลอย	พุ่มมาก
๑๓. นางเพชรพร	พงศบุตร
๑๔. นางไพลิน	วิริยะไชยกุล
๑๕. นางมยุรา	মনะสิการ
๑๖. นางวงศ์ศิริ	รักเลี้ยง
๑๗. นางวรินทร์	ภูตระกูล
๑๘. นางวิภา	ตันติชูศักดิ์
๑๙. นางศันสพร	ทองใบ
๒๐. นายสมชัย	หยกอุปด

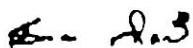
๒๑. นางสาวกัญญา	อัครชัยพันธุ์
๒๒. นายสุรัชย์	พงษ์เจริญ
๒๓. นางสาวรณิ	จุนุญสง
๒๔. นางสาวรี	เดชกิจวิกรม
๒๕. นางอังคณา	อิสระธรรมบุญ

เป็นผู้พิพากษาศมทบแห่งศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
 ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๘

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
 รองนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางรัตนา สุคนธ์)
 บุคลากร ๕)

ประวัติผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ผู้พิพากษาสมทบ คือ บุคคลซึ่งได้รับการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยมีอำนาจหน้าที่เป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีร่วมกับผู้พิพากษา ซึ่งต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์หรือการอบรมเด็กมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี
- (๓) ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลเยาวชนและครอบครัว และหน้าที่ตุลาการมาแล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการตุลาการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งขณะนี้ต้องเป็นผู้ได้ประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภาหรือทนายความ
- (๖) มีอัธยาศัยและความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

ผู้พิพากษาสมทบดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้

นางจางลักษณ์ พงษ์เจริญ

เกิด ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓

การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๔

อาชีพ นักธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุนหทัย

ที่อยู่ ๕๗/๓ ถนนนเรศวร ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก

จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๔๙๙๗๙, ๒๕๔๙๙๗๘, ๒๕๔๙๗๐๑

คู่สมรส ถึงแก่กรรม

บุตร-ธิดา

๑. นางศศิธร จิรจิตกาลโชติ	๕. นายชุนพงษ์ วิศวะชัยวัฒน์
๒. นางวิยะดา ศรีชุมพวง	๖. นายชุตพงศ์ วิศวะชัยวัฒน์
๓. นายจิติ วิศวะชัยวัฒน์	๗. นางวรรณณ วิศวะชัยวัฒน์
๔. นายวิศวะ วิศวะชัยวัฒน์	๘. นางสาวรรักษ วิศวะชัยวัฒน์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการอาสาสมัครคุมประพฤติ
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๑
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย

นางจิตประภา ศุขโรจน์

เกิด ๑๐ เมษายน ๒๕๔๓

การศึกษาปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาตรีคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปริญญาโท สาขา

บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยลาร์มาร์ สหรัฐอเมริกา

อาชีพเจ้าของโรงเรียนอนุบาลโรงเรียนวิทย์ป้อมเพชร ร้านไอศกรีมชั้นแค

ที่อยู่ ๘๐/๑๔๓ ถนนศรีธรรมไตรปิฎก ต.ในเมือง

อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

คู่สมรส นายอัคนี ศุขโรจน์

บุตร-ธิดา ๑. นางสาวภาละวี ศุขโรจน์

๒. ค.ณ. อัคนีธิดา ศุขโรจน์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการบริหารสโมสรวัฒนธรรมหญิง
- สมาชิกอาสาสมัครประชาสัมพันธ์
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- กรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับจังหวัดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการบริหารสมาคมธรรมศาสตร์ จังหวัดพิษณุโลก

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๒

นางเฉลียว อันตระกูล

เกิด ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๐๒

การศึกษา ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ และผดุงครรภ์ชั้นสูง
(เทียบเท่าปริญญาตรี)

อาชีพ ธุรกิจค้าปลีก ร้านทูเคย์สิงห์วัฒน์

ที่อยู่ ๙๙๙/๗ ถนนบรมไตรโลกนาถ ๒ ต.ในเมือง
อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๓๕๓๐, ๒๕๔๐๘๓, ๐๑-๕๖๑๕๑๐๙

คู่สมรส นายแพทย์สุธี อันตระกูล

บุตร-ธิดา

๑. ค.ช. จิรัฏฐ์ อันตระกูล

๒. ค.ช. อัมย์ อันตระกูล

๓. ค.ญ. หทัยชนก อันตระกูล

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายธีรชาติ ภัทรภิญโญ

เกิด ๑๒ มิถุนายน ๒๕๐๕

การศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต

อาชีพ นักธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้าง เจ้าของร้านวัฒนาแอร์เซอร์วิส
ปั้มน้ำมันวัฒนาออยส์ แอนด์เซอร์วิส

ที่อยู่ ๕๑๙/๒ ถนนบรมไตรโลกนาถ ต.ในเมือง
อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๐๓๗, ๒๕๒๘๓๓, ๒๕๓๙๕๗, ๐๑-๕๖๓๖๘๐๕

คู่สมรส นางเอี่ยมเดือน ภัทรภิญโญ

บุตร-ธิดา ๑. ค.ญ. นิสา ภัทรภิญโญ

๒. ค.ช. วัฒนา ภัทรภิญโญ

๓. ค.ช. ธีรวัฒน์ ภัทรภิญโญ

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายนิวัฒน์ เสดะสวัสดิพงษ์

เกิด ๔ มกราคม ๒๕๔๔

การศึกษา นิติศาสตรบัณฑิต

อาชีพ การธนาคารพาณิชย์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการสำนักงานสาขาเขตภาคเหนือ ๓ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

ที่อยู่ ๘๘ ถนนประชากรราษฎร์ ต.เมืองสวรรค์โลก อ.สวรรค์โลก จ.สุโขทัย ๖๕๑๑๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๕๒๕๑๙, ๐๑-๙๒๐๒๖๕๘

คู่สมรส นางจุไรรัตน์ เสดะสวัสดิพงษ์

บุตร-ธิดา

๑. นายรัชการ เสดะสวัสดิพงษ์
๒. นายณัย เสดะสวัสดิพงษ์
๓. น.ส.นันทรมัย เสดะสวัสดิพงษ์
๔. น.ส. นันทิยา เสดะสวัสดิพงษ์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- นายกก่อตั้งสโมสรโรตารีสุโขทัย
- กรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์
- กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยนเรศวร
- สมาชิกสโมสรโรตารีสุโขทัย
- กรรมการมูลนิธิแพทย์อาสาในสมเด็จพระบรมราชชนนี
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๓

นางเนาวรัตน์ คีลาธนาคม

เกิด ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐

การศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

อาชีพ นักธุรกิจ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงไม้หินศิลาพัฒนา ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลานหอยหินอ่อน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชุมรัตน์ ออโต้เซลล์

ที่อยู่ ๗๒/๒ หมู่ที่ ๑ ถนนจรดวิถีถ่อง ต.บ้านกล้วย อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๑๑๓๒๐-๑, ๖๑๓๕๒๕, ๖๑๐๙๑๕

โทรสาร : ๖๑๓๕๒๕

คู่สมรส นายประจุม คีลาธนาคม

- บุตร-ธิดา
๑. นายศักดิ์เกษม คีลาธนาคม
 ๒. นางสาวเปรมสุข คีลาธนาคม
 ๓. นายชินพงษ์ คีลาธนาคม

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- หน่วยงานอาสาสมัครคุมประพฤติ รุ่น ๖๒
- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดสุโขทัย
- นายกสมาคมผู้ปกครองครูและนักเรียนโรงเรียนอุดมดรุณี จังหวัดสุโขทัย
- กรรมการกิตติมศักดิ์พัฒนาสตรีจังหวัดสุโขทัย
- กรรมการสมาคมผู้ปกครองครูและนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุโขทัย
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๒

นายบรรเลง รอมบรเจิด

เกิด ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๓๕
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๖
อาชีพ นักธุรกิจ
ที่อยู่ บริษัท ท็อปแลนด์อาเขต จำกัด ๘๓/๙ ถนนบรมไตร
โลกนาถ ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๒๑๑-๕, ๒๕๓๘๐๐-๑๕
คู่สมรส นางสาวฉวีล รอมบรเจิด
บุตร-ธิดา

๑. นายธีรพงศ์ รอมบรเจิด ๒. นายวีระนนท์ รอมบรเจิด
๓. นางนุชจรินทร์ รอมบรเจิด ๔. นายพีระชัย รอมบรเจิด

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ประธานชมรม 7 สมาคม-มูลนิธิพิษณุโลก
- กรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยนเรศวร
- กรรมการที่ปรึกษาเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- นายกสมาคมจีนพิษณุโลก
- กรรมการที่ปรึกษามูลนิธิราชประชานุเคราะห์
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๑
- ศิลปศาสตร์บัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากสถาบันราชภัฏ-พิษณุโลก

นายปรีชา ศิริกรินทร์

เกิด ๒๖ เมษายน ๒๕๓๕
การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต
อาชีพ ข้าราชการบำนาญ สังกัดกระทรวงมหาดไทย
ที่อยู่ ๓๓๗/๒๕ ซอยเพ็ญภา ถนนบายพาส ต.บ้านกล้วย
อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย ๖๔๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๑๑๒๒๓
คู่สมรส นางไพเราะ ศิริกรินทร์
บุตร-ธิดา ๑. นายพงษ์ศักดิ์ ศิริกรินทร์
๒. นายชุมพล ศิริกรินทร์
๓. นางสาวนันทนา ศิริกรินทร์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๑
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประถมาภรณ์ช้างเผือก

นางเปรมฤดี ชามพูนท

เกิด ๕ มีนาคม ๒๕๔๗

การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการพยาบาล

อาชีพ นักธุรกิจ โรงแรมอมรินทร์ โรงแรมอมรินทร์ลากูน

ที่อยู่ บริษัท โรงแรมอมรินทร์นคร จำกัด ๓/๑ ถนนเจ้าพระยา
ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๔๑๕๕๕, ๐๑-๙๕๓๑๐๙๔

คู่สมรส นายสุชน ชามพูนท

บุตร-ธิดา

๑. นางสาวบุษกร ชามพูนท ๒. นางสาวติลกา ชามพูนท
๓. นางสาวอติศรี ชามพูนท ๔. นางสาวพิชญา ชามพูนท

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- รองประธานกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดพิษณุโลก
- รองประธานมูลนิธิโรคเอดส์
- สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายพงษ์ศักดิ์ เทียมสอาด

เกิด ๒๔ มกราคม ๒๕๔๔

การศึกษา เกษตรศาสตร์บัณฑิต แพทยศาสตรบัณฑิต

อาชีพ แพทย์ ข้าราชการบำนาญ

ที่อยู่ พงษ์ศักดิ์การแพทย์ ๓๒ ถนนกลางเมือง
ต.เมืองสวรรคโลก อ.สวรรคโลก จ.สุโขทัย ๖๔๑๑๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๔๒๒๙๒, ๐๑-๙๕๓๓๓๓๕

คู่สมรส ถึงแก่กรรม

บุตร-ธิดา

๑. นางพัชรา สิละบรรยงค์
๒. นายพิเนต เทียมสอาด
๓. นางสาวพิมลวรรณ เทียมสอาด

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ จังหวัดสุโขทัย
- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดสุโขทัย
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ที่ปรึกษาสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย
- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๑
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์มงกุฎไทย

นางพรพรรณ ดิลกวัฒนา

เกิด ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘

การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาการพยาบาลชั้นสูง (เทียบเท่าปริญญาตรี) ประกาศนียบัตรนศุขและอนามัย

อาชีพ นักธุรกิจ กรรมการผู้จัดการบริษัทโรงพยาบาลรวมแพทย์ สุโขทัย จำกัด

ที่อยู่ ๒๑๔-๒๑๖ ถ.จรัลวิถีถ้อง ต.ธานี อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๑๑๖๔๖, ๖๑๒๑๐๙, ๐๑-๕๗๕๐๓๐๓ โทรสาร ๖๑๒๒๒๑๑

คู่สมรส นายแพทย์สมศักดิ์ ดิลกวัฒนา

บุตร-ธิดา ๑. ต.ญ. นุชนาพันธ์ ดิลกวัฒนา
๒. ต.ญ. สุพรรณกัลยา ดิลกวัฒนา
๓. ต.ญ. ศิริภาวดี ดิลกวัฒนา

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ประธานกรรมการฝ่ายหาทุนสมาคมแม่บ้านสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย
- กรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดสุโขทัย
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- ประธานชมรมผู้ปกครอง โรงเรียนสายธรรม
- กรรมการบริหารสโมสรไลออนส์สุโขทัยราชธานี
- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดสุโขทัย

เกียรติประวัติ

- ประกาศนียบัตร แม่ตัวอย่าง จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. ๒๕๒๘
- โล่สมาชิกดีเด่น สโมสรไลออนส์ สุโขทัยราชธานี ปีบริหาร ๒๕๓๒-๒๕๓๓, ๒๕๓๔-๒๕๓๕, ๒๕๓๖-๒๕๓๗

นายพลชัย พุ่มมาก

เกิด ๒๑ สิงหาคม ๒๕๓๗

การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)

อาชีพ ข้าราชการบำนาญ

ที่อยู่ ๑๑๘/๔ หมู่ที่ ๑ ถนนศิริสมารังค์ ต.ธานี อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๑๑๘๘๙

คู่สมรส นางสมศรี พุ่มมาก

บุตร-ธิดา ๑. นายอภิสิทธิ์ พุ่มมาก ๒. นายพิษณุ พุ่มมาก
๓. นายชลชาติ พุ่มมาก ๔. พันตรีอิศเรศ พุ่มมาก
๕. พันตรี นายแพทย์จักรภาพ พุ่มมาก ๖. น.ส.ภัทราพร พุ่มมาก

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการที่ปรึกษามูลนิธิราชประชานุเคราะห์ จังหวัดสุโขทัย
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- กรรมการกีฬาจังหวัดสุโขทัย
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภาลูกเสือแห่งชาติ

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี ชั้นที่ ๑
- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- ได้รับพระราชทานเหรียญจักรพรรดิมาลา

นางเพชรพร พงศ์บุตร

เกิด ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕
การศึกษา รัฐศาสตรบัณฑิต (จุฬาฯ)
อาชีพ พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
ที่อยู่ ๕๑๖/๑๖ ซอยอินโสภาส ถ.พิชัยสงคราม ต.ในเมือง
อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๕๕๔๔๔, ๒๕๕๕๕๕๕

คู่สมรส นายแพทย์สุภรณ์ พงศ์บุตร

บุตร-ธิดา -

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนศาลคดีเด็กและเยาวชน
จังหวัดนครสวรรค์
- อดีตผู้พิพากษาสภามทบศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์
- ผู้บรรยายจริยธรรมวิทยุศึกษาทุ่งมหาเมฆ ปี ๒๕๐๒-๒๕๐๔
- ผู้พิพากษาสภามทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและ
ครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เมล็ดจนาภรณ์ช้างเผือก
- ได้รับเหรียญกาชาดกิตติมศักดิ์
- นายกเทศมนตรีเมืองพิษณุโลก ปี ๒๕๓๓-๒๕๓๗

นางไพลิน วิริยะไชยกุล

เกิด ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๗

การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพาณิชย์การพระนคร

อาชีพ นักธุรกิจ โรงแรมไพลินพิษณุโลก โรงแรมไพลินสุโขทัย

ที่อยู่ ๑๒-๑๓ ถ.พญาภิไธย ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก
จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๕๕๕๕๕, ๒๕๕๕๕๕๕, ๒๕๕๕๕๕๕

คู่สมรส นายมิตร วิริยะไชยกุล

บุตร-ธิดา ๑. นายวิชาญ วิริยะไชยกุล

๒. น.ส.วริญธร วิริยะไชยกุล

๓. นายวรวัสน์ วิริยะไชยกุล

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- ผู้พิพากษาสภามทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางมยุรา มนะสิการ

เกิด ๘ เมษายน ๒๕๓๔

การศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

อาชีพ นักธุรกิจจัดสรรที่ดิน

ที่อยู่ ๘๘๐/๓ ถนนบรมไตรโลกนาถ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๐๘๕, ๒๕๕๗๕๗, (๐๒) ๓๘๗๐๘๗๕๗, ๓๘๗๐๖๗๘, ๐๘-๓๕๕๘๓๖๘

คู่สมรส นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ

บุตร-ธิดา นางสาวทวีติยา มนะสิการ

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัด
- กรรมการวัฒนธรรมหญิงจังหวัดพิษณุโลก
- สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุรดาภรณ์มงกุฎไทย

นางวงศ์ศิริ รักเลี้ยง

เกิด ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๓๓

การศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต

อาชีพ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเทคนิคพัฒนการพิษณุโลก

ที่อยู่ ๓๐๔/๓ ถนนสีหราชเดโชชัย ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๕๖๕, ๒๕๒๗๖๖

คู่สมรส นายสุนทร รักเลี้ยง

บุตร-ธิดา

๑. นางสาวณัฐภัสสร รักเลี้ยง
๒. นางสาวอัจฉรา รักเลี้ยง
๓. นางประภาพรณ ภูริพงศ์
๔. นางสาวอัจฉรา รักเลี้ยง
๕. นางสาววรลักษณ์ สร้อยทองพงศ์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ประธานชมรมสตรีอาสาสมัครกาชาด
- กรรมการที่ปรึกษาเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
- กรรมการกองทุนชาวพิษณุโลกร่วมใจต่อต้านโรคเอดส์
- กรรมการศึกษาโรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดพันปี) เทศบาลเมืองพิษณุโลก

เกียรติประวัติ

- ได้รับโล่เครื่องหมายเชิดชูเกียรติศิษย์เก่าดีเด่น จากวิทยาลัยครูพิษณุโลกสงคราม สหวิทยาลัย พุทธชินราช
- ได้รับโล่เชิดชูเกียรติผู้บริหารดีเด่น จากคุรุสภา
- นายกสมาคมศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยนเรศวร

นางวรินทร์ ภูตระกูล

เกิด ๗ มิถุนายน ๒๕๓๑
การศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ประกาศนียบัตรการบัญชี
อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของกิจการผลิตและจำหน่ายเสาเข็มอัดแรง
 แผ่นพื้นคอนกรีต และคอนกรีตผสมเสร็จ ผลิตและ
 จำหน่ายน้ำแข็งตัวแทนจำหน่ายไอศกรีมวอลล์ภาคเหนือ
 ตอนล่าง
ที่อยู่ บริษัท เอส.ซี.พี.ฟู้ด แอนด์แคร์ จำกัด
 ๑๐๘/๒ ถ.ประชาธิปไตย ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก
 จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๓๔๓๗๔-๕, ๒๕๖๙๐๘-๙, ๐๑-๙๕๓๓๑๐๘๖
คู่สมรส นายวิบูลย์ ภูตระกูล
บุตร-ธิดา

๑. นายศุภศักดิ์ ภูตระกูล
๒. นายจักรไทย ภูตระกูล
๓. นายประนัยวุฒิ ภูตระกูล
๔. ด.ญ. ภัสพร ภูตระกูล

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการอาสาสมัครประชาสงเคราะห์จังหวัดพิษณุโลก
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดี
เยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณชั้นที่ ๒, ที่ ๓

นางวิภา ตันติชูศักดิ์

เกิด ๙ เมษายน ๒๕๐๐
การศึกษา บัณฑิตบัณฑิต (จุฬาฯ)
อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของกิจการโรงแรมน่านเจ้าพิษณุโลก
ที่อยู่ โรงแรมน่านเจ้า ๒๕๒ ถ.บรมไตรโลกนาถ ต.ในเมือง
 อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๒๕๑๐-๔
คู่สมรส นายไพบูลย์ วงศ์ไพบูลย์วัฒน์
บุตร-ธิดา ๑. ด.ช. พงศกร วงศ์ไพบูลย์วัฒน์
 ๒. ด.ช. วิกรม วงศ์ไพบูลย์วัฒน์
 ๓. ด.ช. วรสิทธิ์ วงศ์ไพบูลย์วัฒน์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางคันสพร ทองใบ

เกิด ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๗
การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต
 ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางคลินิก สาขาวิทยาเอนโดคอนท์
 (จุฬาฯ)

อาชีพ ทันตแพทย์

ที่อยู่ คลินิกทันตแพทย์หญิงคันสพร
 ๑๒/๑๔ ถ.สุรสีห์ ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก
 จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๒๑๙๘, ๒๕๕๗๗๘

คู่สมรส นายแพทย์อนศักดิ์ ทองใบ

บุตร-ธิดา ๑. ค.ญ. นภัทรพร ทองใบ

๒. ค.ญ. ธนิกา ทองใบ

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายสมชัย หยกอุบล

เกิด ๓๑ มกราคม ๒๕๔๔

การศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารการเงิน

อาชีพ นักธุรกิจ ประกอบกิจการอุตสาหกรรม
 บริษัทเครื่องจักรกลเกษตรไทย จำกัด

ที่อยู่ ๒๕๕ หมู่ที่ ๑ ต.คอนทอง อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก
 (ตู้ ป.ณ.๙๙) ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๖๕๕๐-๔

คู่สมรส นางสุนันทา หยกอุบล

บุตร-ธิดา ๑. ค.ช. กิตติศักดิ์ หยกอุบล

๒. ค.ญ. รัชดาวรรณ หยกอุบล

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก กระทรวงยุติธรรม
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางสุกัญญา อัครชัยพันธุ์

เกิด ๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๓
การศึกษา บริหารธุรกิจบัณฑิต (ม.ช.)
อาชีพ นักธุรกิจ หุ่นส่วนผู้จัดการทางหุ่นส่วนจำกัด
 สุรนารีโทรเลียม
ที่อยู่ ๒/๕๘ ถ.จรัลวิถีดอง ต.บ้านกล้วย อ.เมืองสุโขทัย
 จ.สุโขทัย ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๖๑๑๓๘๘, ๖๑๒๓๔๗
คู่สมรส นายยงค์ศักดิ์ อัครชัยพันธุ์
บุตร-ธิดา ๑. ด.ช. อัครกัทท์ อัครชัยพันธุ์
 ๒. ด.ญ. ศุภณิชา อัครชัยพันธุ์
 ๓. ด.ญ. อรปณิชา อัครชัยพันธุ์

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- สมาชิกเหล่ากาชาดจังหวัดสุโขทัย
- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดสุโขทัย
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นายสุรชัย พงษ์เจริญ

เกิด ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐
การศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการ
 ศึกษา) นักปกครองท้องถิ่นระดับสูง วิทยาลัยการปกครอง
อาชีพ บริหารโรงเรียนเอกชน ตำแหน่งผู้จัดการโรงเรียนสีนหมิน
ที่อยู่ ร้านวิศวปกรณ ๑๒๑/๗ ถ.เอกาทศรถ ต.ในเมือง
 อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๕๕๑๑, ๒๑๑๑๐๙-๘ โรงเรียนสีนหมิน ๒๕๕๕๑๐๙
คู่สมรส นางรัชนิวรรณ พงษ์เจริญ
บุตร-ธิดา บุตร ๒ คน ธิดา ๓ คน

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- กรรมการภาคีรัฐบาลและเอกชนร่วมแก้ปัญหา (กร.อ) จังหวัดพิษณุโลก
- นายกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยครูพิษณุโลกสงครามพิษณุโลก
- รองนายกสมาคมจีน
- อดีตผู้พิพากษาสมทบศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์
- ประธานอาสาสมัครคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม รุ่นที่ ๒๖
- รองประธานหอการค้าจังหวัดพิษณุโลก
- รองนายกสมาคมมิตรภาพไทย-จีน
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลก แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าไทย - ได้รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดีชั้นที่ ๑

นางสุวรรณี จุบุญส่ง

เกิด ๑๘ ตุลาคม ๒๕๓๔

การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (จิตวิทยา)

อาชีพ นักธุรกิจ เจ้าของกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร

ที่อยู่ โรงงานผลิตภัณฑ์อาหารสุพรรณ

๑๐๖๒/๑ ถ.จุฬามณี ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก

จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๒๓๑๑, ๒๕๑๒๘๐๑-๒, ๒๕๑๐๖๕๕, ๐๑-๙๖๒๕๕๖๙

คู่สมรส นายเสรี จุบุญส่ง

บุตร-ธิดา -

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก กระทรวงยุติธรรม
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- อุดมการณ์ดีเด่น กระทรวงอุตสาหกรรม
- อาสาสมัครคุมประพฤติดีเด่น กระทรวงยุติธรรม

นางสุวิ เดชกิจวิกรม

เกิด ๒๒ ธันวาคม ๒๕๐๒

การศึกษา แพทยศาสตรบัณฑิต ปริญญาโทวารเวชศาสตร์

อาชีพ แพทย์ประจำโรงพยาบาลรวมแพทย์ พิษณุโลก

ที่อยู่ ๕๐๙ หอพักแพทย์ ๔ โรงพยาบาลพุทธชินราชพิษณุโลก

ถ.ศรีธรรมไตรปิฎก ต.ในเมือง อ.เมืองพิษณุโลก

จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๑๒๕๙๙, ๒๕๑๒๕๙๘, ๒๕๑๘๑๒ ตั๋ว ๑๘๒, ๒๑๙๓๐๙-๑๖

คู่สมรส นายแพทย์วงศ์ เดชกิจวิกรม

บุตร-ธิดา ๑. ค.ญ. วารุส เดชกิจวิกรม

๒. ค.ญ. วาริส เดชกิจวิกรม

งานด้านสังคมสงเคราะห์

- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

นางอังคณา อิศระธรรมบุญ

เกิด ๑ สิงหาคม ๒๕๓๔
การศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
อาชีพ ธุรกิจค้าขายเพชร พลอย
ที่อยู่ ห้างเพชรระวีรัตน์ ๑๑๐/๒๔ ถนนเอกาทศรถร. ต.ในเมือง
 อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
โทรศัพท์ (๐๕๕) ๒๕๓๙๙๔๘, ๒๕๑๘๘๘๘, ๐๑-๔๔๗๔๐๒๒๓
คู่สมรส นายชาญยุทธ อิศระธรรมบุญ
บุตร-ธิดา

๑. น.ส. ระวีรัตน์ อิศระธรรมบุญ ๒. น.ส. วิมลรัตน์ อิศระธรรมบุญ
 ๓. ด.ญ. ปริมพร อิศระธรรมบุญ ๔. ด.ช. ภูมิ อิศระธรรมบุญ
งานด้านสังคมสงเคราะห์

- อาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดพิษณุโลก กระทรวงยุติธรรม
- กรรมการเหล่ากาชาดจังหวัดพิษณุโลก
- เภรณญิกสมาคมวัฒนธรรมหญิงจังหวัดพิษณุโลก
- กรรมการสตรีอาสาสมัครรักษาดินแดน
- ผู้พิพากษาสมทบศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

เกียรติประวัติ

- ได้รับพระราชทานเหรียญกาชาดสมนาคุณ ชั้นที่ ๓

ภาพกิจกรรมผู้พิพากษาสมทบ ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ศึกษาดูงานที่ศาลเยาวชนและ
ครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่
๒๐ มีนาคม ๒๕๓๘

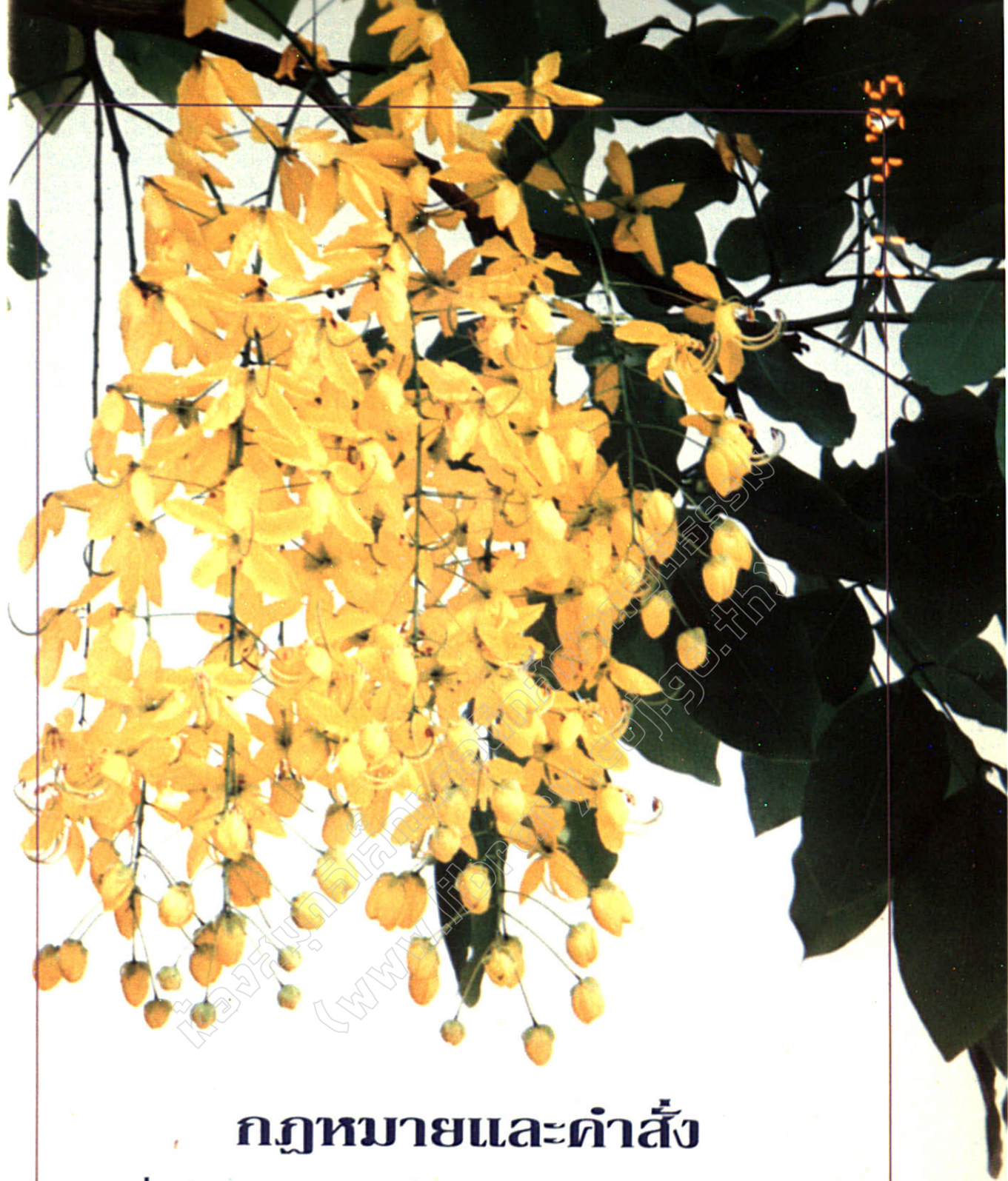

พิธีปฐมนิเทศน์ของผู้พิพากษาสมทบ
ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พิษณุโลก
นครศรีธรรมราช และอำนาจเจริญ แผนกคดี
เยาวชนและครอบครัว เมื่อ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๘

กฎหมายและคำสั่ง

เกี่ยวกับศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณา

คดีเยาวชนและครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน และให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นแทนศาลคดีเด็กและเยาวชนมีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัวด้วย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๔๙๔
- (๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖
- (๓) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๖๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๔) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๕) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๐๗
- (๖) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๓
- (๗) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๘) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๒๖
- (๙) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๓๐
- (๑๐) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

(๑๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๓๓

(๑๒) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๕

(๑๓) พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลอายุเกินเจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินสิบสี่ปีบริบูรณ์

"เยาวชน" หมายความว่า บุคคลอายุเกินสิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์

"คดีธรรมดา" หมายความว่า คดีอื่นๆ นอกจากคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาล ที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

"คดีเยาวชนและครอบครัว" หมายความว่า คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาตามพระราชบัญญัตินี้

"ศาลเยาวชนและครอบครัว" หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

"ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว" หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

"สถานพินิจ" หมายความว่า สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

"ผู้อำนวยการสถานพินิจ" หมายความว่า บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการสถานพินิจให้ปฏิบัติราชการแทน

"พนักงานคุมประพฤติ" หมายความว่า ผู้มีอำนาจหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ควบคุมและสอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชน ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ในคดีแพ่ง และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

"ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ" หมายความว่า บุคคลที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ

"พนักงานสังคมสงเคราะห์" หมายความว่า ผู้มีอำนาจหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ควบคุมและสอดส่องความประพฤติเด็กและเยาวชน ให้คำแนะนำและสงเคราะห์เด็กและเยาวชนตลอดจนครอบครัวของเด็กและเยาวชน รวมทั้งมีอำนาจสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียงประนีประนอมข้อพิพาทตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ถืออายุเด็กหรือเยาวชนนั้นในวันทำการกระทำความผิดได้เกิดขึ้น

มาตรา ๖ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับแก่คดีเยาวชนและครอบครัวเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง

กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

ศาลเยาวชนและครอบครัว

~*~

มาตรา ๘ ให้จัดตั้ง

- (๑) ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางขึ้นในกรุงเทพมหานคร และให้มีเขตอำนาจตลอดกรุงเทพมหานคร
- (๒) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาขึ้นในจังหวัดสงขลา และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดสงขลา
- (๓) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมาขึ้นในจังหวัดนครราชสีมาและให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครราชสีมา
- (๔) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดเชียงใหม่
- (๕) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานีขึ้นในจังหวัดอุบลราชธานี และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดอุบลราชธานี
- (๖) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยองขึ้นในจังหวัดระยอง และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดระยอง
- (๗) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ขึ้นในจังหวัดนครสวรรค์และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครสวรรค์
- (๘) ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่นขึ้นในจังหวัดขอนแก่น และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดขอนแก่น

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดที่ได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดทุกศาล แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดใดจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดมีเขตอำนาจเช่นเดียวกับศาลที่ตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น สำหรับจังหวัดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาล ถ้าจะเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดเพียงบางศาลจะให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่เปิดทำการนั้นมีเขตอำนาจตลอดท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดที่ยังมิได้เปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวด้วยก็ได้ทั้งนี้ ให้ระบุเขตอำนาจดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองด้วย

ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นศาลยุติธรรมชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๙ ให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมา ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดเชียงใหม่ ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดอุบลราชธานี ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดระยอง ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ และศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่น

ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครราชสีมา ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดอุบลราชธานี ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดระยอง ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนครสวรรค์ หรือศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ การจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดนอกจากที่ได้จัดตั้งตามมาตรา ๘ ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขตอำนาจของศาลนั้นไว้ด้วยและจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขึ้นในจังหวัดที่มีแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการอยู่แล้ว ให้ยุบเลิกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวนั้น และให้โอนบรรดาคดีที่ค้างพิจารณาในแผนกดังกล่าวไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดที่จัดตั้งขึ้น

มาตรา ๑๑ ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีต่อไปนี้

- (๑) คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด
- (๒) คดีอาญาที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้โอนตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง
- (๓) คดีครอบครัว ได้แก่ คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว แล้วแต่กรณี ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- (๔) คดีที่ศาลจะต้องพิพากษาหรือสั่งเกี่ยวกับตัวเด็กและเยาวชนตามบทบัญญัติของกฎหมายซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๑๒ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่นไม่ว่าจะเกิดปัญหานั้นในศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดคำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการโอนคดีในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๑๔ ในระหว่างการศึกษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว แม้จำเลยจะมีอายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์หรือเกินยี่สิบปีบริบูรณ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส แล้วแต่กรณี ให้ศาลนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จสำนวน และถ้าจะมีอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวหรือศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวที่จะพิจารณาพิพากษาต่อไป และให้ศาลเช่นนั้นคงมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ปรากฏในภายหลังว่าข้อเท็จจริงในเรื่องอายุหรือการบรรลุนิติภาวะด้วยการสมรสของบุคคลที่เกี่ยวข้องจะผิดไป หรือศาลอื่นใดได้รับพิจารณาพิพากษาคดีโดยไม่ต้องด้วยมาตรา ๑๓ ซึ่งถ้าปรากฏเสียแต่ต้นจะเป็นเหตุให้ศาลนั้น ๆ ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตาม ข้อบทพร้อมดังกล่าวไม่ทำให้การพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาและศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเสียไป

ถ้าข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นในระหว่างการศึกษา ไม่ว่าในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ศาลนั้น ๆ โอนคดีไปยังศาลที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๑๖ ในศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลให้มีผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบตามจำนวนที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งเป็นผู้มีอรรถาศัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะปกครองและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนและเป็นผู้มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นอื่นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๘ ในศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคน รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางสองคนและเลขานุการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการหนึ่งคน ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมากกว่าสองคนก็ได้

ในศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดศาลละหนึ่งคน ในกรณีที่จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดใดให้มีผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนั้นหนึ่งคน และเพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวมีฐานะเสมือนผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

มาตรา ๑๙ เมื่อตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางว่างลงหรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้ทำการแทน ถ้ามีผู้ดำรงตำแหน่งนั้นมากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน ถ้าผู้มีอาวุโสสูงสุดไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้มีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

เมื่อตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษามีอาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นเป็นผู้ทำการแทนถ้าผู้พิพากษามีอาวุโสสูงสุดในศาลหรือแผนกนั้นไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้พิพากษามีอาวุโสถัดลงมาตามลำดับเป็นผู้ทำการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ทำการแทนตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลใดศาลหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนก็ได้

มาตรา ๒๐ อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นผู้รับผิดชอบงานของศาลเยาวชนและครอบครัวและของสถานพินิจทัรราชอาณาจักร และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของสถานพินิจทัรราชอาณาจักร โดยให้มีฐานะเสมือนอธิบดีตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับอธิบดีผู้พิพากษาและอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม

(๒) ออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งสถานศึกษา สถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเป็นจำเลย หรือเป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้วและมีอำนาจควบคุมดูแลสถานศึกษาหรือสถานดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ได้ออกให้ด้วย

การออกและการเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ให้รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับรองอธิบดีผู้พิพากษาและรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และให้มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย

มาตรา ๒๒ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกามีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ วรรคสาม แห่ง พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ในส่วนที่เกี่ยวกับศาลเยาวชนและครอบครัวที่อยู่ในเขตอำนาจของตน และให้เป็น ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานธุรการของศาลเยาวชนและครอบครัว และของสถานพินิจที่อยู่ในเขตอำนาจ ของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มอบหมาย รายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๓ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลตามที่บัญญัติไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับ รับผิดชอบงานของสถานพินิจที่อยู่ในเขตอำนาจศาลของตนตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว กลางมอบหมาย เมื่อมอบหมายแล้วให้ผู้มอบหมายรายงานไปยังกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ศาลเยาวชนและครอบครัวต้องมีผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคน และผู้พิพากษาสมทบอีกสองคนซึ่งอย่างน้อยคนหนึ่งต้องเป็นสตรีจึงเป็นองค์คณะพิจารณาคดีได้ ส่วนการทำคำ พิพากษาหรือคำสั่งของศาลนั้น ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งจะต้องทำโดยองค์คณะพิจารณาคดีหลายคน คำ พิพากษาหรือคำสั่งนั้นจะต้องบังคับตามคะแนนเสียงฝ่ายข้างมากของผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบที่เป็น องค์คณะพิจารณาคดีนั้น ในกรณีที่ผู้พิพากษาและผู้พิพากษาสมทบดังกล่าวมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้นำบท บัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในการพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวใด จะต้องมีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะหรือไม่ให้เป็นไป ตามมาตรา ๑๐๙

มาตรา ๒๕ ในคดีซึ่งอยู่ในอำนาจอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดี ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษา หัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว หรือผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษา หัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว เห็นว่าในการ พิจารณาคดีนั้นมีเหตุอันสมควรจะสั่งให้ผู้พิพากษาสมทบคนใดคนหนึ่งนั่งพิจารณาร่วมกับตนหรือร่วมกับผู้พิพากษา ศาลเยาวชนและครอบครัวก็ได้ หรือจะสั่งให้ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวคนใดคนหนึ่งรวมเป็นองค์ คณะด้วยก็ให้อำนาจสั่งได้ และให้องค์คณะเช่นนี้มีอำนาจพิพากษาคดีตามมาตรา ๒๒ (๕) หรือ (๖) แห่ง พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

มาตรา ๒๖ ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๑๖ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวงและต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- (๑) มีอายุไม่น้อยกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๒) มีหรือเคยมีบุตรมาแล้ว หรือเคยทำงานเกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์หรือการอบรมเด็กมา แล้วไม่น้อยกว่าสองปี
- (๓) ได้รับการอบรมในเรื่องความมุ่งหมายของศาลเยาวชนและครอบครัวและหน้าที่ตุลาการมา แล้วตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) มีคุณสมบัติที่จะเป็นข้าราชการธุรการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ เว้นแต่ในเรื่องพื้นความรู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกวุฒิสภาหรือทนายความ
- (๖) มีอัธยาศัยและความประพฤติเหมาะสมแก่การพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

ผู้พิพากษาสมทบให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกก็ได้ ผู้พิพากษาสมทบที่พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากครบวาระให้คงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าผู้พิพากษาสมทบคนใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบจะต้องปฏิญาณตนต่อหน้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ซึ่งตนจะเข้าสังกัด แล้วแต่กรณีว่าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและรักษาความลับในราชการ

มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาสมทบเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งตุลาการตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๘ ผู้พิพากษาสมทบพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖

(๕) ขาดการปฏิบัติหน้าที่ตามเวรปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดถึงสามครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือกระทำการใด ๆ ซึ่งถ้าเป็นข้าราชการตุลาการแล้วจะต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะถูกลงโทษไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ

การพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่ง (๔) หรือ (๕) ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการและให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระตามมาตรา ๒๘ (๑) จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลที่คณะกรรมการตุลาการคัดเลือกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้ ให้ผู้พิพากษาสมทบซึ่งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนดำรงตำแหน่งแทน

มาตรา ๓๐ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณี กำหนดเวรปฏิบัติการณ์ของผู้พิพากษาสมทบซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่

ผู้พิพากษาสมทบที่นั่งพิจารณาคดีใด จะต้องพิจารณาคดีนั้นจนเสร็จ เว้นแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เพราะเจ็บป่วยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่น ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่งจัดให้ผู้พิพากษาสมทบอื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้พิพากษาสมทบจะได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเช่าที่พัก และค่าตอบแทนอย่างอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๑ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยสำหรับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการมาใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาสมทบโดยอนุโลม

หมวด ๓

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

มาตรา ๓๒ สถานพินิจเป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม มีผู้อำนวยการสถานพินิจเป็นผู้บังคับบัญชา ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๓๓ การจัดตั้งสถานพินิจ การกำหนดเขตอำนาจและการแบ่งแยกกิจการของสถานพินิจ ออกเป็นสาขาต่างๆ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีจำเป็นเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ มีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวนอกเขตอำนาจได้

มาตรา ๓๔ ให้สถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษา อบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนนั้น รวมทั้งสาเหตุแห่งการกระทำความผิด เพื่อรายงานต่อศาล
- (๒) สอดส่องความประพฤติของเด็กและเยาวชนตามคำสั่งศาล
- (๓) ควบคุมเด็กและเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล
- (๔) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือภายหลังปล่อย
- (๕) จัดให้มีการตรวจรักษาและพยาบาลเด็กหรือเยาวชนในระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดี หรือในระหว่างการควบคุมตัวในสถานพินิจ
- (๖) จัดการศึกษา ฝึกและอบรม ดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม
- (๗) สืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวในคดีครอบครัว รวมทั้งจัดให้แพทย์หรือจิตแพทย์ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของคู่ความในกรณีที่มีคำสั่งตามมาตรา ๑๑๒
- (๘) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริง รวมทั้งเสนอความเห็นต่อศาลในคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๗
- (๙) ศึกษาค้นคว้าถึงสาเหตุแห่งการกระทำของเด็กและเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด โดยทั่วไป จัดทำสถิติกระทำความผิดดังกล่าวของเด็กและเยาวชนและเผยแพร่วิธีป้องกันหรือทำให้ลดน้อยลง ซึ่งการกระทำความผิดนั้น
- (๑๐) ดำเนินการอื่นตามคำสั่งศาลหรือตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชนสำหรับสถานพินิจ เพื่อทำหน้าที่

- (๑) ให้คำปรึกษาแก่ผู้อำนวยการสถานพินิจ
- (๒) ช่วยเหลือกิจการสถานพินิจ เพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กและเยาวชน

กรรมการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

มาตรา ๓๖ ให้มีแพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา พนักงานคุมประพฤติ พนักงานสังคมสงเคราะห์ ครู และพนักงานอื่นตามที่จะได้มีกฎกระทรวงระบุตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือผู้อำนวยการสถานพินิจตามสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานของสถานพินิจหรือพนักงานของสถานที่ซึ่งได้รับมอบหมายให้ควบคุม ฝึกและอบรมหรือสงเคราะห์เด็กหรือเยาวชนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการสถานพินิจมีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงตลอดจนการปกครองบังคับบัญชาพนักงานของสถานพินิจนั้น และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ และอำนาจหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้เด็กหรือเยาวชนได้ศึกษาเล่าเรียนวิชาสามัญอย่างน้อยให้พออ่านออกเขียนได้ฝึกอาชีพหรือวิชาชีพหรือให้ปฏิบัติการงานอื่นใดเพื่อมิให้มีเวลาว่างโดยไม่จำเป็นให้เหมาะสมกับจิตใจและสุขภาพของเด็กหรือเยาวชนนั้น
- (๒) ออกกฎข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุม
- (๓) ลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๙ แก่เด็กและเยาวชนที่ละเมิดกฎหมาย ประพฤติชั่วหรือกระทำความผิดวินัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๔) ส่งเด็กหรือเยาวชนซึ่งมีความประพฤติเลวร้ายอันจะเป็นภัยต่อเด็กหรือเยาวชนอื่นไปกักไว้ในสถานที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือเรือนจำโดยได้รับอนุญาตจากศาลก่อน เว้นแต่กรณีฉุกเฉินอย่างยิ่งจะส่งเด็กหรือเยาวชนไปยังเรือนจำก่อนก็ได้ แล้วรายงานให้ศาลทราบโดยเร็ว
- (๕) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานพินิจเป็นครั้งคราวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๖) อนุญาตให้เด็กหรือเยาวชนในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเด็ดขาดแล้ว ออกไปศึกษาในสถานศึกษาประเภทไปมานอกสถานพินิจ ตามที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณี ให้ความเห็นชอบแล้ว

มาตรา ๓๙ ทณฑ์ที่ลงแก่เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้มีดังต่อไปนี้

- (๑) เขียนไม่เกินสิบสองที
- (๒) ทำงานหนัก
- (๓) ตัดประโยชน์และความสะดวกที่สถานพินิจอำนวยความสะดวกให้บางประการ

มาตรา ๔๐ เด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจนั้นต้องจัดแยกหญิงและชายให้มียุ่อยู่อย่างต่างหากจากกัน

มาตรา ๔๑ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจมีอำนาจรับเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกอบรมแบบเข้ามาเย็นกลับตามคำสั่งศาล

มาตรา ๔๒ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจและผู้ปกครองสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมหรือสถานแนะนำทางจิตที่รับเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดไว้ในความควบคุม รายงานความประพฤติสุขภาพ จิตใจ นิสัยและเรื่องอื่น ๆ ที่ศาลต้องการทราบหรือที่เห็นว่าศาลควรทราบต่อศาลซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนต่อครั้ง หรือภายในระยะเวลาเร็วกว่านั้น ตามที่ศาลสั่ง

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานคุมประพฤติมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สืบเสาะและพินิจข้อเท็จจริงและสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๓๔ (๑) เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน

ผู้ต้องหาและบุคคลอื่น

- (๒) คุมประพุดิเด็กหรือเยาวชนตามคำสั่งศาล ตลอดจนดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนซึ่งอยู่ระหว่างกุมประพุดิ
- (๓) สอดส่องให้เด็กและเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด
- (๔) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ในเรื่องการเลี้ยงดู อบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน
- (๕) ประมวลและรายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้เยาว์ ในกรณีศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องบังคับใช้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในคดีแพ่งที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย เพื่อรายงานต่อศาล
- (๖) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) เพื่อเสนอต่อศาลหรือผู้อำนวยการสถานพินิจ
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๔ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๓ ให้พนักงานคุมประพุดิมีอำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกและสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น
- (๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้เยาว์หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องด้วย ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้นเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีครอบครัวที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๑๑ (๓)
- (๓) สอบถามครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดศึกษาหรือเคยศึกษาอยู่ เกี่ยวกับความประพฤติ การศึกษา นิสัยและสติปัญญาของเด็กหรือเยาวชนนั้น และถ้าเห็นสมควรจะสั่งให้บุคคลเหล่านั้นทำรายงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วยก็ได้
- (๔) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสอบถามหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ
- (๕) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ส่งวัตถุหรือเอกสารนั้น

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้นพนักงานคุมประพุดิจะกระทำได้อต่อเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ช่วยพนักงานคุมประพุดิมีอำนาจหน้าที่อย่างพนักงานคุมประพุดิเพียงเท่าที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางได้มอบหมาย

มาตรา ๔๖ ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) สงเคราะห์และบำบัดแก้ไขเด็กและเยาวชนในระหว่างที่ถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจหรือที่ได้ปล่อยไปแล้ว ตลอดจนให้คำแนะนำ ควบคุมดูแลและอบรมสั่งสอนเด็กและเยาวชนนั้น
- (๒) ให้คำแนะนำแก่บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ เกี่ยว

กับการเลี้ยงดู อบรมและสั่งสอนเด็กหรือเยาวชน เพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์และ
บำบัดแก้ไขเด็กหรือเยาวชน

- (๓) สอดส่องให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามที่ศาลกำหนด
- (๔) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวและใกล้เคียง
ประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว
- (๕) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) เพื่อเสนอต่อศาล
หรือผู้อำนวยการสถานพินิจ
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการสถานพินิจ

มาตรา ๔๗ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๖ ให้พนักงานสังคมสงเคราะห์มี
อำนาจอย่างพนักงานสอบสวนตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจดัง
ต่อไปนี้ด้วย คือ

- (๑) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่า
กระทำความผิด หรือของบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงานหรือ
มีความเกี่ยวข้องกับตัว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกและสอบถาม
บุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น
- (๒) เข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของบิดามารดาหรือผู้ปกครองผู้เยาว์หรือของบุคคลซึ่งผู้เยาว์อาศัยอยู่
ศึกษาหรือทำการงาน หรือมีความเกี่ยวข้องกับตัว หรือเข้าไปในสถานที่อยู่อาศัยของคู่
ความในคดีครอบครัวหรือของบุคคลซึ่งคู่ความนั้นอาศัยอยู่ ศึกษาหรือทำการงานหรือมี
ความเกี่ยวข้องกับตัว ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก และสอบถาม
บุคคลซึ่งอยู่ในที่นั้น
- (๓) เรียกบุคคลซึ่งสามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและสอบถามหรือปฏิญาณตนและให้ถ้อยคำ
- (๔) เรียกคู่ความหรือบุคคลใดมาพบเพื่อใกล้เคียงประนีประนอมข้อพิพาทในคดีครอบครัว

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้องเข้าไปในสถานที่ตาม (๑) หรือ (๒) ในเวลาระหว่างพระ
อาทิตย์ตกและพระอาทิตย์ขึ้น พนักงานสังคมสงเคราะห์จะกระทำได้อีกเมื่อมีคำสั่งศาลหรือคำสั่งผู้อำนวยการ
สถานพินิจ

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ
ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ และพนักงานสังคมสงเคราะห์ แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

การสอบสวนคดีอาญา

มาตรา ๔๙ ห้ามมิให้จับกุมเด็กซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เด็กนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า
หรือมีผู้เสียหายชี้ตัวและยืนยันให้จับ หรือมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าได้มีการร้องทุกข์ไว้แล้ว หรือมีหมายจับ ตาม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

การจับกุมเยาวชนให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบคดีอาญา เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือ

เยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด และคดีนั้นจะต้องได้รับการพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ให้เจ้าพนักงานผู้จับกุมหรือควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นแจ้งการจับกุมหรือควบคุมไปยังผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ ตลอดจนบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอาศัยอยู่ โดยไม่ชักช้า ในกรณีเช่นว่านี้ พนักงานสอบสวนจะต้องถามปากคำเด็กหรือเยาวชนให้เสร็จภายในเวลายี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมาถึงสถานที่ทำการของพนักงานสอบสวน เมื่อพนักงานสอบสวนถามปากคำเด็กหรือเยาวชนแล้ว ให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปยังสถานพินิจ ผู้อำนวยการสถานพินิจดังกล่าวจะควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้ยังสถานพินิจหรือจะปล่อยชั่วคราวโดยมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อมีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาสั่งโดยพลันหากเห็นไม่สมควร ให้ปล่อยชั่วคราวให้รับส่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวพร้อมทั้งความเห็นไปให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว แล้วแต่กรณีเพื่อพิจารณาสั่ง คำสั่งของอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวให้เป็นที่สุด แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวใหม่

ส่วนการสอบสวนนั้น ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้ว่าจะมีข้อสงสัยเกี่ยวกับอายุของเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับหรือควบคุมนั้นก็ตาม

มาตรา ๕๑ เมื่อมีการจับกุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรีบดำเนินการสอบสวน และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ เพื่อให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม

ในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม หากเกิดความจำเป็นไม่สามารถฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นต่อศาลให้ทันภายในระยะเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในกรณีความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม เมื่อศาลสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องครบสองครั้งแล้ว หากพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอผิดฟ้องต่อไปอีกโดยอ้างเหตุจำเป็น ศาลจะอนุญาตตามคำขอขึ้นได้ต่อเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการได้แสดงถึงเหตุจำเป็นและนำพยานมาเบิกความประกอบจนเป็นที่พอใจแก่ศาล ในกรณีเช่นว่านี้ ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองครั้ง

ในการพิจารณาคำร้องขอผิดฟ้อง เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาจะตั้งที่ปรึกษากฎหมายเพื่อแถลงข้อคัดค้านหรือซักถามพยานก็ได้

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับในกรณีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งท้องที่นอกเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวเป็นผู้ดำเนินการสอบสวนแต่พนักงานสอบสวนเช่นว่านี้จะต้องรีบดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาลให้ทันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม เว้นแต่ความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินหกเดือนแต่ไม่เกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ขยายระยะเวลาเป็นหกสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม และความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินห้าปี จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ให้ขยายระยะเวลาเป็นเก้าสิบวันนับแต่วันที่เด็กหรือเยาวชนนั้นถูกจับกุม

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาหลบหนีจากการควบคุมในระหว่างสอบสวนมิให้นับระยะเวลาที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๕๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่พนักงานสอบสวน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจจำต้องควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหาไว้ก่อนส่งตัวไปยังสถานพินิจตามมาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนผู้ต้องหานั้นไว้ปะปนกับผู้ใหญ่ และห้ามมิให้ควบคุมไว้ในห้องขังที่จัดไว้สำหรับผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๕๕ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับตัวเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๕๐ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) เว้นแต่ในคดีอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นว่าการสืบเสาะข้อเท็จจริงดังกล่าวไม่จำเป็นแก่คดี จะสั่งงดการสืบเสาะข้อเท็จจริงนั้นเสียก็ได้ แล้วให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวนที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ทำรายงานในคดีที่มีการสืบเสาะเพื่อแสดงถึงข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) และแสดงความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุแห่งการกระทำผิดของเด็กหรือเยาวชน แล้วส่งรายงานและความเห็นนั้นไปยังพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณีและถ้ามีการฟ้องร้องเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ให้เสนอรายงานและความเห็นนั้นต่อศาลพร้อมทั้งความเห็นเกี่ยวกับการลงโทษ หรือการใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนด้วย
- (๓) ในกรณีที่มิได้ปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไปชั่วคราว หรือไม่ได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้กับบุคคลหรือองค์การตามมาตรา ๕๐ ให้เด็กหรือเยาวชนได้รับการปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - (ก) ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย
 - (ข) ให้แพทย์ตรวจร่างกายและถ้าเห็นสมควรให้จิตแพทย์ตรวจจิตใจด้วย
 - (ค) ถ้าปรากฏว่าเด็กหรือเยาวชนเจ็บป่วย ซึ่งควรจะได้รับ การรักษาพยาบาลก่อนดำเนินคดี ให้มีอำนาจสั่งให้ได้รับการรักษาพยาบาลในสถานพินิจหรือสถานพยาบาลอื่นตามที่เห็นสมควร ในกรณีเช่นนี้ให้แจ้งไปยังพนักงานสอบสวน หรือพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนอยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำตามมาตรา ๕๐ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจระหว่างการสอบสวนหรือพิจารณาคดีก็ตีระหว่างการตรวจร่างกายหรือจิตใจหรือรับการรักษาพยาบาลก็ดี ไม่ให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ถ้าศาลพิพากษาลงโทษ หรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชน ศาลจะคิดหักจำนวนวันที่อยู่ในความควบคุมระหว่างการสอบปากคำ หรืออยู่ในความควบคุมของสถานพินิจให้ก็ได้

มาตรา ๕๗ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหลบหนีไปจากการควบคุมแล้วภายหลังจับตัวมาได้ ให้ศาลชั้นต้นที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนถูกส่งตัวไปควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมมีอำนาจสั่งเพิ่มกำหนดเวลาที่ต้องฝึกและอบรมขึ้นตามที่เห็นสมควรแทนการลงโทษอาญาก็ได้ แต่ต้องไม่เกินว่าเวลาที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์

หมวด ๕

อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา

~*~

มาตรา ๕๘ คดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดนั้น แต่ถ้า

- (๑) ในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวแต่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดให้ศาลซึ่งความผิดได้เกิดในเขตนั้นมีอำนาจพิจารณาคดี
- (๒) มีศาลเยาวชนและครอบครัวทั้งในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติและในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด เพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชนให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้ด้วย
- (๓) ถ้าไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติและในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๕๙ ถ้าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดอาญาร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชน ให้แยกฟ้องคดีเด็กหรือเยาวชนต่อศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องเด็กหรือเยาวชนร่วมกับบุคคลซึ่งมิใช่เด็กหรือเยาวชนต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา แต่ต่อมาความปรากฏแก่ศาลนั้นว่าจำเลยเป็นเด็กหรือเยาวชนและถ้าศาลเห็นสมควร ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดามีอำนาจโอนคดีเด็กหรือเยาวชนไปพิจารณายังศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๘ แต่ถ้าศาลเห็นว่าไม่สมควรโอนคดีให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา มีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้แก่จำเลยที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้

มาตรา ๖๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๘ ในกรณีที่ศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีตั้งแต่สองศาลขึ้นไปและเป็นศาลซึ่งอยู่ต่างท้องที่กัน หากศาลใดศาลหนึ่งเป็นศาลเยาวชนและครอบครัว ให้พิจารณาคดีนั้นที่ศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจพิจารณาคดีมีมากกว่าหนึ่งศาลจะพิจารณาคดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวในศาลใดศาลหนึ่งก็ได้ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กหรือเยาวชนเป็นสำคัญ

มาตรา ๖๑ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ บุคคลใดอายุยังไม่เกินยี่สิบปีบริบูรณ์ กระทำความผิดและเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดา ถ้าศาลนั้นพิจารณาโดยคำนึงถึงร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิตและนิสัยแล้วเห็นว่าบุคคลนั้นยังมีสภาพเช่นเดียวกับเด็กหรือเยาวชน ก็ให้มีอำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอำนาจและให้ถือว่าบุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชน คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวพิจารณาโดยคำนึงถึงร่างกาย สติปัญญา สุขภาพ ภาวะแห่งจิตและนิสัยแล้วเห็นว่าในขณะกระทำความผิดหรือในระหว่างพิจารณาเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดมีสภาพเช่นเดียวกับบุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์ขึ้นไป ก็ให้มีอำนาจสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีการโอนคดีจากศาลเยาวชนและครอบครัวไปยังศาลอื่นตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะโอนคดีไปยังศาลอื่นที่ใช้วิธีพิจารณาคดีต่างกับศาลเยาวชนและครอบครัวไม่ได้

หมวด ๖

การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดเมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรมสุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนและพฤติการณ์ต่าง ๆ แห่งคดีแล้วเห็นว่าเด็กหรือเยาวชนอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้อง และเด็กหรือเยาวชนนั้นยินยอมที่จะอยู่ในความควบคุมของสถานพินิจด้วยแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจแจ้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ให้มีอำนาจสั่งไม่ฟ้องเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ คำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการนั้นให้เป็นที่สุด

การควบคุมเด็กหรือเยาวชนในสถานพินิจตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดเวลาตามที่ผู้อำนวยการสถานพินิจเห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสองปี

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินกว่าห้าปีขึ้นไป

มาตรา ๖๔ ห้ามมิให้ผู้เสียหายฟ้องคดีอาญาซึ่งมีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดต่อศาลเยาวชนและครอบครัว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจได้รับการร้องขอของผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีอาญาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนว่าข้อกล่าวหาอันนั้นมีมูลสมควรอนุญาตให้ผู้เสียหายฟ้องหรือไม่ แล้วแจ้งให้ผู้เสียหายทราบว่าจะอนุญาตให้ฟ้องหรือไม่อนุญาตให้ฟ้อง

ในกรณีที่ผู้อำนวยการสถานพินิจไม่อนุญาตให้ฟ้อง ผู้เสียหายจะร้องต่อศาลขอให้สั่งอนุญาตก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจมาสอบถามแล้วสั่งตามที่เห็นสมควร คำสั่งศาลให้เป็นที่สุด

เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องของผู้เสียหายแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๕๕ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๖๕ ก่อนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจะอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบก่อน ในกรณีเช่นนี้ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจพิจารณาโดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนตามมาตรา ๖๓ แล้วเห็นว่าเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชน สมควรให้มีการคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นก็ให้เสนอความเห็นต่อศาล ถ้าศาลเห็นสมควร ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนได้และให้นำมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดดำเนินการแล้วให้อัยการสูงสุดแต่งตั้งพนักงานอัยการคนหนึ่งหรือหลายคนตามความจำเป็นเพื่อให้มีหน้าที่ดำเนินคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดและจะต้องฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๗

การพิจารณาคดีอาญา

มาตรา ๖๗ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นเป็นการสมควรที่จะควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ในระหว่างพิจารณา ให้ศาลสั่งให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนไว้ยังสถานพินิจหรือสถานที่อื่นใดทำนองเดียวกันตามที่ศาลเห็นสมควร

ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน มีหน้าที่จัดส่งเด็กหรือเยาวชนมาขึ้นศาลตามคำสั่งศาล

มาตรา ๖๘ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่เด็กในระหว่างเวลาที่จำเป็นต้องควบคุมเด็กนั้นไว้เพื่อการพิจารณาคดี เว้นแต่ในคดีที่มีข้อหาว่าเด็กกระทำความผิดที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินสิบปี

มาตรา ๖๙ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่เด็กหรือเยาวชนนั้นอยู่ในเขตอำนาจและแจ้งให้บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยทราบถึงวันและเวลานั่งพิจารณาศาลโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรศาลจะสั่งให้บุคคลดังกล่าวมานั่งฟังการพิจารณาคดีด้วยก็ได้

ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่พนักงานอัยการฟ้องต่อศาลตามมาตรา ๕๓ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจดำเนินการตามมาตรา ๕๕ ตามควรแก่กรณี

มาตรา ๗๐ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับฟ้องคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดแล้ว อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดหรือผู้พิพากษา หัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวจะเป็นเจ้าของสำนวนหรือจะให้ผู้พิพากษาคณบดีคนหนึ่งในศาลนั้นเป็นเจ้าของสำนวนก็ได้

มาตรา ๗๑ ไม่ว่าเวลาใดก่อนศาลชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนเห็นสมควร ให้มีอำนาจเรียกจำเลยไปสอบถามเป็นการเฉพาะตัวเพื่อหยั่งทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อหาและสาเหตุแห่งการกระทำความผิด บุคคลลักษณะ ท่วงที วาจา และข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๔ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น ทั้งนี้ให้กระทำในห้องที่เหมาะสมซึ่งมิใช่ห้องพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๗๒ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลยให้กระทำในห้องที่มีใช่ห้องพิจารณาคดีธรรมดา แต่ถ้าไม่อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้นัดพิจารณาคดีดังกล่าวในห้องสำหรับพิจารณาคดีธรรมดาแต่ต้องไม่ปะปนกับการพิจารณาคดีธรรมดา

มาตรา ๗๓ การพิจารณาคดีในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวให้กระทำเป็นการลับ และเฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีเท่านั้นมีสิทธิเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ ซึ่งได้แก่

- (๑) จำเลย ที่ปรึกษาทนายความของจำเลย และผู้ควบคุมตัวจำเลย
- (๒) บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่
- (๓) พนักงานศาล และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย แล้วแต่ศาลจะเห็นสมควร
- (๔) โจทก์ และทนายโจทก์
- (๕) พยาน ผู้ชำนาญการพิเศษ และล่าม
- (๖) พนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานอื่นของสถานพินิจ
- (๗) บุคคลอื่นที่ศาลเห็นสมควรอนุญาต

มาตรา ๗๔ ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่าจำเลยไม่ควรฟังคำให้การของพยานในตอนหนึ่งตอนใด ศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยออกไปนอกห้องพิจารณาได้ แต่เมื่อศาลสั่งให้จำเลยกลับเข้ามาฟังการพิจารณา ให้ศาลแจ้งข้อความที่พยานเบิกความไปแล้วให้จำเลยทราบเท่าที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๗๕ ในการพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ถ้าศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นสมควรที่จะพูดกับจำเลยโดยเฉพาะ หรือเห็นว่าบุคคลบางคนไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณา ศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลทั้งหมดหรือบุคคลที่ศาลเห็นว่าไม่ควรอยู่ในห้องพิจารณาออกไปนอกห้องพิจารณาได้

มาตรา ๗๖ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจเรียกบิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องมาเป็นพยานเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับจำเลยได้

มาตรา ๗๗ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ไม่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาโดยเคร่งครัด และให้ใช้ถ้อยคำที่จำเลยสามารถเข้าใจได้ง่าย กับต้องให้โอกาสจำเลยรวมทั้งบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องด้วยแถลงข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็น ตลอดจนระบุและซักถามพยานได้ไม่ว่าในเวลาใด ๆ ในระหว่างที่มีการพิจารณาคดีนั้น

มาตรา ๗๘ ในการพิจารณาคดีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวถือว่าอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และฐานะของจำเลย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งปวงเกี่ยวกับจำเลย และของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่ หรือบุคคลที่ให้การศึกษา หรือให้ทำการงานหรือมีความเกี่ยวข้องเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาด้วย

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ไม่มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๕๕ (๑) ถ้าศาลเห็นสมควร จะสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงข้อใดข้อหนึ่งหรือทั้งหมดตามมาตรา ๓๔ (๑) และทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นตามมาตรา ๕๕ (๒) เสนอต่อศาลก็ได้

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) หรือมาตรา ๗๙ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่ารายงานของสถานพินิจเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๘ ยังมีข้อที่ควรสืบเสาะเพิ่มเติม ก็ให้มีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจสืบเสาะข้อเท็จจริงเพิ่มเติมและทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อศาลได้

มาตรา ๘๑ การพิจารณาคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นจำเลย ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะรับฟังรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงตามมาตรา ๗๘ ที่มีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ถูกฟ้องโดยไม่ต้องมีพยานบุคคลประกอบรายงานนั้นก็ได้ แต่ถ้าศาลจะรับฟังรายงานเช่นนั้นให้เป็นผลร้ายแก่จำเลยแล้ว ให้ศาลแจ้งข้อความตามรายงานนั้นให้จำเลยทราบ ในกรณีเช่นว่านี้จำเลยมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและสืบพยานหักล้างได้

มาตรา ๘๒ ในการพิจารณาและพิพากษาคดีที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด ให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งควรจะได้รับ การฝึกอบรม สั่งสอนและสงเคราะห์ให้กลับตัวเป็นพลเมืองดียิ่งกว่าการที่จะลงโทษ และในการพิพากษาคดีนั้น ให้ศาลคำนึงถึงบุคลิกลักษณะ สุขภาพ และภาวะแห่งจิตของเด็กหรือเยาวชนซึ่งแตกต่างกันเป็นคน ๆ ไปและลงโทษหรือเปลี่ยนโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กหรือเยาวชนให้เหมาะสมกับตัวเด็กหรือเยาวชน และพฤติการณ์เฉพาะเรื่อง แม้เด็กหรือเยาวชนนั้นจะได้กระทำความผิดร่วมกัน

มาตรา ๘๓ ในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จำเลยจะมีทนายความแก้คดีแทนไม่ได้ แต่ให้จำเลยมีที่ปรึกษากฎหมายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทำนองเดียวกับทนายความได้ในกรณีที่จำเลยไม่มีที่ปรึกษา

กฎหมายให้ศาลแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ เว้นแต่จำเลยนั้นไม่ต้องการและศาลเห็นว่าไม่จำเป็นแก่คดี จะไม่แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายให้ก็ได้

มาตรา ๘๔ ที่ปรึกษากฎหมายตามมาตรา ๘๓ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ หรือ
- (๒) ได้รับปริญญาทางกฎหมายไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาตรี หรือเทียบเท่าและได้จดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากฎหมายตามมาตรา ๘๕

มาตรา ๘๕ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลมีหน้าที่รับจดทะเบียนผู้ที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๘๔ (๒) ซึ่งประสงค์จะจดทะเบียนเป็นที่ปรึกษากฎหมายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง และการลบชื่อออกจากทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘๖ ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งศาลแต่งตั้ง ให้ได้รับค่าป่วยการตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๘๗ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางมีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายในศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๘๘ ถ้าปรากฏแก่ศาลว่าที่ปรึกษากฎหมายซึ่งจำเลยหรือศาลแต่งตั้งนั้นไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ช่วยเหลือจำเลยในคดีใด ก็ให้ศาลเพิกถอนเสีย

มาตรา ๘๙ ในระหว่างที่เด็กหรือเยาวชนถูกควบคุมตัวอยู่ในสถานพินิจหรือสถานอื่นใดที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชน ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ หรือจะมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การที่ศาลเห็นสมควรก็ได้ แต่ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งมอบตัวเด็กหรือเยาวชนแก่บุคคลหรือองค์การดังกล่าว ให้ศาลเรียกผู้อำนวยการสถานพินิจหรือผู้ปกครองสถานที่ที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนแล้วแต่กรณี มาสอบถามความเห็นก่อน

ถ้าบุคคลหรือองค์การที่รับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนไว้จากศาล แสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่าไม่สามารถจะอบรมดูแลเด็กหรือเยาวชนต่อไปได้ และขอมอบตัวเด็กหรือเยาวชนต่อศาล ก็ให้ศาลส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปควบคุมไว้ในสถานพินิจหรือสถานอื่นใดทำนองเดียวกันตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๙๐ ในกรณีที่จำเลยไม่สามารถมาฟังการพิจารณา ถ้าศาลเห็นสมควรศาลจะสั่งให้สืบพยานในข้อที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่ว่าจำเลยได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ลับหลังจำเลยได้ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำต่อหน้าที่ปรึกษากฎหมายของจำเลยนั้น

มาตรา ๙๑ การให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งเป็นเด็กหรือเยาวชนมาสถานพินิจหรือศาล ถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลได้มอบตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไว้กับบิดามารดาผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การอื่นตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๘๙ ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลออกหมายเรียกให้เด็กหรือเยาวชนนั้นมาสถานพินิจหรือศาล ถ้าได้ส่งหมายเรียกให้บุคคลดังกล่าวรับไว้แล้ว ให้ถือว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับหมายเรียกแล้ว ให้บุคคลซึ่งได้รับหมายเรียกส่งตัวเด็กหรือเยาวชนมาสถานพินิจหรือศาลตามหมายเรียก ถ้าไม่ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นมาโดยจงใจหรือโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลมีอำนาจสั่งให้บุคคลเช่นนั้นชำระเงินจำนวนไม่เกินห้าพันบาทแก่สถานพินิจหรือศาลแล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่ผู้อำนวยการสถานพินิจหรือศาลเห็นสมควร ในกรณีเช่นว่านี้ ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการบังคับคดีมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๒ ในการควบคุมเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยมาหรือไปจากศาลหรือในระหว่างควบคุมตัวไว้ก่อนนำเข้าห้องพิจารณา ถ้าไม่ได้รับอนุญาตจากศาลห้ามมิให้ควบคุมเด็กหรือเยาวชนนั้น

ปะปนกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้ใหญ่

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ใดบันทึกภาพ แพร่ภาพ พิมพ์รูป หรือบันทึกเสียง แพร่เสียงของเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิด หรือโฆษณาข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือในทางพิจารณาคดีของศาลที่อาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว ชื่อสกุลของเด็กหรือเยาวชนนั้น หรือโฆษณาข้อความเปิดเผยประวัติการกระทำความผิด หรือสถานที่อยู่ สถานที่ทำงาน หรือสถานศึกษาของเด็กหรือเยาวชนนั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาโดยได้รับอนุญาตจากศาล หรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

หมวด ๘

การพิพากษาคดีอาญา

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่ได้มีการสืบเสาะข้อเท็จจริงตามมาตรา ๓๔ (๑) ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ต่อเมื่อได้รับทราบรายงานและความเห็นจากผู้อำนวยการสถานพินิจตามมาตรา ๕๕ (๒) หรือ มาตรา ๗๙ และมาตรา ๘๐ แล้ว และถ้าผู้อำนวยการสถานพินิจขอแถลงการณ์เพิ่มเติมด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ ก็ให้ศาลรับไว้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าตามพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรจะมีคำพิพากษา ศาลจะมีคำสั่งให้ปล่อยตัวจำเลยชั่วคราวหรือจะส่งตัวไปควบคุมไว้ยังสถานพินิจแห่งใดแห่งหนึ่งชั่วคราว หรือจะให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนไปพลางก่อนก็ได้

มาตรา ๕๖ ในการประชุมปรึกษาเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ให้ผู้พิพากษาอาวุโสเป็นประธาน และให้ประธานของที่ประชุมนั้นถามความเห็นของผู้พิพากษาสมาชิกก่อน

มาตรา ๕๗ การอ่านคำพิพากษาให้กระทำการลับ และให้นำมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าอยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ ให้ศาลเรียกบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่จำเลยอาศัยอยู่มาฟังคำพิพากษาด้วย

มาตรา ๕๘ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันจะทำให้รู้จักตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๕๙ เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ลงโทษหรือใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแล้ว และต่อมาความปรากฏแก่ศาลเอง หรือปรากฏจากรายงานของผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือผู้ปกครองโรงเรียนหรือสถานกักและอบรมหรือสถานฝึกและอบรมของสถานพินิจ หรือปรากฏจากคำร้องของบิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ หรือสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิตตามมาตรา ๒๐ (๒) ว่าข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ตามมาตรา ๗๔ และมาตรา ๘๒ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ถ้าศาลเยาวชนและครอบครัวที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง หรือที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนนั้นกำลังรับโทษ หรือถูกควบคุมตัวอยู่ เห็นว่ามีเหตุอันสมควรก็ให้อำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ ในกรณีที่ศาลที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ใช่ศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่ง ให้แจ้งให้ศาลที่พิพากษาหรือมีคำสั่งทราบ และถ้าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่กำหนดในภายหลังหนักกว่าโทษหรือวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนที่เด็กหรือเยาวชนนั้นได้รับอยู่ เด็กหรือเยาวชนนั้นก็มีสิทธิอุทธรณ์ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้

ในคดีที่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีธรรมดาได้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็น

จำเลยไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมยังสถานพินิจ ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๐๐ ในกรณีที่ศาลพิพากษาว่าเด็กหรือเยาวชนซึ่งเป็นจำเลยไม่มีความผิดและปล่อยเด็กหรือเยาวชนไป ถ้าศาลเห็นว่ามิเหตุอันสมควรจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนนั้นด้วย ก็ให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติข้อเดียวหรือหลายข้อไว้ในคำพิพากษา ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนเข้าไปในสถานที่หรือท้องที่ใดอันจะก่อให้เกิดเด็กหรือเยาวชนประพฤติชั่ว
- (๒) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนออกนอกสถานที่อยู่อาศัยในเวลากลางคืนเว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นหรือได้รับอนุญาตจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย
- (๓) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนคบหาสมาคมกับบุคคลหรือประเภทบุคคลที่ศาลเห็นไม่สมควร
- (๔) ห้ามมิให้เด็กหรือเยาวชนกระทำการใดอันจะก่อให้เกิดเด็กหรือเยาวชนนั้นประพฤติชั่ว
- (๕) ให้เด็กหรือเยาวชนไปรายงานตัวต่อศาลหรือพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมายเป็นครั้งคราว
- (๖) ให้เด็กหรือเยาวชนไปศึกษา เข้ารับการฝึกอบรม หรือประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ

ในการกำหนดเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดระยะเวลาที่จะให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

เงื่อนไขตามที่ศาลได้กำหนดตามวรรคหนึ่งนั้น ถ้าภายหลังความปรากฏแก่ศาลเองหรือปรากฏจากรายงานของบุคคลตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่งว่า ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวแก่การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติเด็กหรือเยาวชนนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปเมื่อศาลเห็นสมควร อาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใดหรือทุกข้อก็ได้หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมก็ได้

มาตรา ๑๐๑ เมื่อศาลได้กำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติหรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ที่ผู้อำนวยการสถานพินิจมอบหมายที่จะสอดส่องและทำรายงานเสนอต่อศาล

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ศาลมีอำนาจออกหมายเรียกหรือหมายจับเด็กหรือเยาวชนนั้นมาดักเตือน หรือส่งตัวเด็กหรือเยาวชนนั้นไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจหรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นเวลาไม่เกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบสี่ปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๐๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่จะมีการปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชน ซึ่งได้รับการกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจ สถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) ครบตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดหรือตามที่ศาลมีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามมาตรา ๙๙ ถ้ามีเหตุอันสมควรกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุมความประพฤติของเด็กหรือเยาวชนก่อนปล่อยตัวไป เมื่อศาลเห็นเองหรือเมื่อผู้อำนวยการสถานพินิจ หรือเมื่อผู้ปกครองสถานศึกษาหรือสถานฝึกและอบรมร้องขอให้ศาลมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๐๐ ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ ให้นำมาตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสามและมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงยุติธรรม รองปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง อธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจตรวจสอบสถานพินิจ สถานศึกษา สถานฝึกและอบรม สถานแนะนำทางจิต สถานพยาบาล หรือเรือนจำ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนซึ่งถูกส่งตัวไปควบคุมไว้

หมวด ๕

การเปลี่ยนโทษ และการใช้วิธีการสำหรับเด็ก และเยาวชน

มาตรา ๑๐๔ ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้ดังต่อไปนี้

- (๑) เปลี่ยนโทษจำคุกหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๙ (๑) แห่งประมวลกฎหมายอาญา เป็นกักและอบรม ซึ่งจะต้องกักและอบรมในสถานกักและอบรมของสถานพินิจตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) เปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมยังสถานพินิจสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามเวลาที่ศาลกำหนดแต่ต้องไม่เกินกว่าเด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) เปลี่ยนโทษปรับเป็นการคุมความประพฤติ โดยกำหนดเงื่อนไขข้อเดียวหรือหลายข้อ ตามมาตรา ๑๐๐ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นามตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสามและมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์วิธีการกักและอบรมหรือการฝึกและอบรมเด็กหรือเยาวชนให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ศาลได้พิจารณาความหนักเบาแห่งข้อหาและพฤติการณ์แห่งคดีแล้วเห็นว่าควรจะกักตัวหรือควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนตาม (๑) หรือ (๒) ต่อไปหลังจากที่เด็กหรือเยาวชนนั้นมีอายุครบยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว ให้ศาลระบุในคำพิพากษาให้ส่งตัวไปจำคุกไว้ในเรือนจำตามเวลาที่ศาลกำหนด

มาตรา ๑๐๕ การส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปกักและอบรมหรือฝึกและอบรมในสถานพินิจ หรือส่งตัวไปยังสถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรมที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๐ (๒) ถ้าศาลได้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ศาลจะปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไประหว่างระยะเวลาดังกล่าวขั้นต่ำและขั้นสูงนั้นก็ได้ ในกรณีดังกล่าวศาลจะกำหนดเงื่อนไขตามมาตรา ๑๐๐ ด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้าได้กำหนดเงื่อนไขไว้ให้นามตรา ๑๐๐ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๑๐๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และระยะเวลาที่จะกักและอบรมหรือฝึกและอบรมนั้นจะเกินหนึ่งปีก็ได้ แต่ต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๐๖ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิพากษาให้รอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษเด็กหรือเยาวชนตามประมวลกฎหมายอาญาก็ได้ แม้ว่า

- (๑) เด็กหรือเยาวชนนั้นได้เคยรับโทษจำคุกหรือโทษอย่างอื่นตามคำพิพากษามาก่อนแล้ว
- (๒) โทษจะลงแก่เด็กหรือเยาวชนเป็นโทษอย่างอื่นนอกจากโทษจำคุก
- (๓) ศาลจะกำหนดโทษจำคุกเกินกว่าสองปี

มาตรา ๑๐๗ ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนต้องโทษปรับไม่ว่าจะมีโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม ถ้าเด็กหรือเยาวชนไม่ชำระค่าปรับ ห้ามมิให้ศาลสั่งกักขังเด็กหรือเยาวชนแทนค่าปรับ แต่ให้ศาลส่งตัวไปควบคุมเพื่อฝึกและอบรมในสถานพินิจ สถานศึกษา หรือสถานฝึกและอบรม หรือสถานแนะนำทางจิต ตามเวลาที่ศาลกำหนด แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี

หมวด ๑๐

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว

มาตรา ๑๐๘ การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวนั้นไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงกันหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาทโดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว เพื่อการนี้ให้ศาลคำนึงหลักการดังต่อไปนี้ เพื่อประกอบดุลพินิจด้วย คือ

- (๑) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมัครใจเข้ามาอยู่กันด้วยกันฉันสามีภริยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ
- (๒) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ยังอยู่ในครอบครัวนั้น ต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์
- (๓) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ
- (๔) หามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามีภริยาให้ปรองดองกันและปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร

มาตรา ๑๐๙ ในการกำหนดองค์คณะตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง ถ้าศาลเห็นว่า คดีครอบครัวใดที่ศาลจะพิจารณาพิพากษาเป็นคดีที่ผู้เยาว์ไม่มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียก่อนเริ่มพิจารณาคดี ให้ศาลสอบถามคู่ความว่าประสงค์จะให้ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วยหรือไม่ ถ้าคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะให้ผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะด้วย ให้ผู้พิพากษาไม่น้อยกว่าสองคนเป็นองค์คณะพิจารณาพิพากษาคดีได้

ในระหว่างการพิจารณาของศาลที่ไม่มีผู้พิพากษาสมทบเป็นองค์คณะ ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏแก่ศาลว่าคดีนั้นเป็นคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียให้ศาลกำหนดให้ผู้พิพากษาสมทบตามมาตรา ๒๔ เป็นองค์คณะ แต่ทั้งนี้ไม่มีผลกระทบกระเทือนกระบวนการพิจารณาที่ได้ดำเนินไปแล้ว

มาตรา ๑๑๐ เพื่อประโยชน์ในการประนีประนอมในคดีครอบครัว ศาลอาจตั้งผู้ประนีประนอมประกอบด้วยบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง ญาติของคู่ความหรือบุคคลที่ศาลเห็นสมควรเพื่อให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือศาลในการไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกัน หรืออาจมอบหมายให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ หน่วยงานสังคมสงเคราะห์หรือบุคคลใดช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้คู่ความได้ประนีประนอมกันก็ได้

เมื่อผู้ประนีประนอมหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการตามคำสั่งศาลแล้ว ให้รายงานผลการประนีประนอมต่อศาลด้วย ในกรณีที่การประนีประนอมเป็นผลสำเร็จ บุคคลดังกล่าวจะจัดให้มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความขึ้นหรือจะขอให้เรียกคู่ความมาทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันต่อหน้าศาลก็ได้

เมื่อศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น เว้นแต่คดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียและศาลไม่เห็นชอบด้วยกับการยอมความนั้น

มาตรา ๑๑๑ ถ้าคู่ความไม่อาจประนีประนอมกันได้หรือศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความฝ่าฝืนต่อกฎหมาย หรือคดีที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียและศาลไม่เห็นชอบด้วยกับการตกลงยินยอมนั้น

หรือลักษณะของคดีนั้นไม่อาจประเมินประนอมยอมความกันได้ ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๑๒ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเป็นเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรที่เป็นผู้เยาว์ ในระหว่างการพิจารณาคดีศาลมีอำนาจมอบหมายให้พนักงานสังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยาดำเนินการสืบเสาะภาวะความเป็นอยู่ของครอบครัวเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบให้คู่ความได้ตกลงหรือประนีประนอมกันในข้อพิพาท หรือเมื่อเห็นเป็นการสมควรและคู่ความได้ยินยอมแล้ว จะสั่งให้แพทย์หรือจิตแพทย์ ตรวจร่างกาย สุขภาพหรือจิตใจของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ได้

มาตรา ๑๑๓ ในการโฆษณาไม่ว่าด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือซึ่งคำคู่ความข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ใด ๆ ในคดี หรือคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัว ห้ามมิให้ระบุชื่อ หรือแสดงข้อความ หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันอาจทำให้รู้จักตัวคู่ความ หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียงเกียรติคุณของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือถูกกล่าวถึงในคดี เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

มาตรา ๑๑๔ ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเพื่อชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือค่าเลี้ยงชีพนั้น สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของลูกหนี้ตามคำพิพากษามาตรา ๒๘๖ (๑) (๒) และ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีเป็นจำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวนบุพการี และผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาด้วย

หมวด ๑๑

การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว ที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย

มาตรา ๑๑๕ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียนอกจากการพิจารณาพิพากษาคดีจะอยู่ภายใต้บังคับแห่งบัญญัติในหมวด ๑๐ แล้ว ยังอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในหมวดนี้ด้วย

มาตรา ๑๑๖ การดำเนินคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการที่มีอยู่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๑๗ เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวได้รับคำฟ้องหรือคำร้องขอใด ๆ ในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลแจ้งให้ผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจทราบ

เมื่อได้รับแจ้งจากศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้อำนวยการสถานพินิจประมวลและรายงานข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อศาลโดยไม่ชักช้า เมื่อศาลได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๑๘ ก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสีย ให้ศาลฟังความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจ เมื่อได้รับความเห็นของผู้อำนวยการสถานพินิจแล้ว ให้ศาลแจ้งความเห็นนั้นให้คู่ความทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ คู่ความมีสิทธิที่จะแถลงคัดค้านและนำสืบหักล้างได้

มาตรา ๑๑๙ ศาลมีอำนาจตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้กำกับการปกครองและให้ผู้กำกับการปกครองมีอำนาจหน้าที่สอดส่องว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้เยาว์ได้ใช้อำนาจ

ปกครองเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์หรือไม่ และให้มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่ศาลมอบหมาย รวมทั้งรวบรวมและรายงานข้อเท็จจริง และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้กำกับการปกครองต่อศาลเป็นครั้งคราว

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ผู้อนุบาลของผู้เยาว์ซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ หรือผู้พิทักษ์ของผู้เยาว์ ซึ่งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถโดยอนุโลม

ในระหว่างการทำกำกับการปกครองตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง หากผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครอง เห็นว่าการกระทำหรือคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองไม่เป็นไปเพื่อสวัสดิภาพและอนาคตของผู้เยาว์ หรือตามที่ศาลมอบหมาย ผู้อยู่ใต้การทำกำกับการปกครองอาจร้องต่อศาลที่สั่งตั้งผู้กำกับการปกครองภายในกำหนดสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ในกรณีเช่นว่านี้ให้ศาลมีอำนาจสั่งแก้ไขการกระทำหรือสั่งอื่น กลับ หรือแก้ไขคำวินิจฉัยของผู้กำกับการปกครองหรือสั่งการอย่างอื่นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒๐ ในกรณีที่ศาลจะตั้งผู้ปกครองของผู้เยาว์ถ้าผู้เยาว์ไม่มีบิดามารดาหรือบิดามารดาถูกถอนอำนาจปกครอง หรือความเป็นผู้ปกครองของผู้เยาว์สิ้นสุดลงหรือมีเหตุจะถูกถอนผู้ปกครองของผู้เยาว์ และศาลเห็นว่าไม่มีผู้เหมาะสมที่จะปกครองผู้เยาว์ หรือจัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ ศาลจะตั้งผู้อำนวยการสถานพินิจที่ผู้เยาว์นั้นอยู่ในเขตอำนาจเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์หรือผู้จัดการทรัพย์สินของผู้เยาว์ก็ได้

หมวด ๑๒

อุทธรณ์

~*~

มาตรา ๑๒๑ คดีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งแล้วให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่ในกรณีที่ศาลเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่งกำหนดวิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ใช้วิธีการตามมาตรา ๗๔ (๑) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (๒) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๐๔ เว้นแต่ในกรณีที่การใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนนั้นเป็นการพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ส่งเด็กหรือเยาวชนไปเพื่อกักและอบรมมีกำหนดระยะเวลาเกินสามปี
- (๓) กำหนดให้ใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนตามมาตรา ๑๐๕ เว้นแต่การกักและอบรมนั้นมีกำหนดระยะเวลายาวขึ้นสูงเกินสามปี

มาตรา ๑๒๒ ในคดีซึ่งห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๑ ถ้าอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว เห็นว่าข้อความที่ตัดสินนั้นเป็นปัญหาสำคัญอันควรสู่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคและอนุญาตให้อุทธรณ์ ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป

มาตรา ๑๒๓ ให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาคจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็นเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีอุทธรณ์จากศาลเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๓

ฎีกา

มาตรา ๑๒๔ คดีที่ศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้พิพากษาหรือมีคำสั่ง ให้ฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นไปยังศาลฎีกาได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความเหมือนคดีธรรมดา เว้นแต่กรณีที่ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๑

มาตรา ๑๒๕ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลฎีกาแผนกเดียวหรือหลายแผนกตามความจำเป็น เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีที่มีฎีกาจากศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

หมวด ๑๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ตามมาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๗ (๑) หรือ (๒) ขัดขืนไม่ยอมให้ผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์เข้าไปในสถานที่ดังกล่าวในระหว่างเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔ หรือมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๗ ผู้ใดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือเป็นผู้อยู่ในสถานที่ตามมาตรา ๔๔ (๑) หรือ (๒) หรือมาตรา ๔๗ (๑) หรือ (๒) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ โดยไม่เหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๘ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษาตามมาตรา ๔๔ (๓) ไม่ยอมตอบคำถามของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ หรือผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่เหตุอันสมควร หรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดเป็นครู อาจารย์ หรือผู้จัดการสถานศึกษา ไม่ยอมทำรายงานตามมาตรา ๔๔ (๓) หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการสถานพินิจ พนักงานคุมประพฤติ ผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติ หรือพนักงานสังคมสงเคราะห์ โดยไม่มายังสถานพินิจ ไม่ยอมสาบานหรือปฏิญาณตัว ไม่ยอมให้ถ้อยคำตามมาตรา ๔๔ (๔) หรือมาตรา ๔๗ (๓) หรือไม่ยอมส่งวัตถุหรือเอกสารอันจะใช้เป็นพยานหลักฐาน ตามมาตรา ๔๔ (๕) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๑๑๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และได้รับความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ กระทำการโดยประการใด ๆ อันมิชอบด้วยหน้าที่ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับนั้น โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน

หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ ผู้ใดช่วยเหลือหรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ ให้เด็กหรือเยาวชนหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งควบคุมไว้เพื่อฝึกและอบรมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๓๔ ให้แผนกคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในแผนกคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๓๕ ให้สถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓๖ คดีตามมาตรา ๑๑ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นตามมาตรา ๓ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว ให้ศาลชั้นต้นดังกล่าวคงพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ แต่ถ้าศาลนั้นเห็นว่าคดีมีเหตุอันสมควรจะโอนคดีนั้นไปพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัวที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔ และมาตรา ๑๐ และมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่โอนไป ก็ให้โอนไปได้

มาตรา ๑๓๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของศาลคดีเด็กและเยาวชนดังกล่าว ไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวและของเจ้าหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๘ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจดังกล่าวไปเป็นของสถานพินิจ หรือของเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับศาลคดีเด็กและเยาวชนที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๔๐ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวกับสถานพินิจที่จัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของสถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๑ ให้อธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง รองอธิบดีศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเด็กและเยาวชนในศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัด เลขาธิการศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง และผู้พิพากษาสมทบในศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ผู้พิพากษาหัวหน้าแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัด ผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด เลขาธิการศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง และผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัวตามมาตรา ๔

วรรคหนึ่งแล้วแต่กรณี

ให้ขยายวาระดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษาศาลชั้นต้นในศาลคดีเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่งออกไปมีกำหนดสามปีนับแต่วันที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในศาลคดีเด็กและเยาวชน

มาตรา ๑๔๒ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใด อ้างถึงศาลคดีเด็กและเยาวชน สถานพินิจตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งนั้นอ้างถึงศาลเยาวชนและครอบครัว สถานพินิจตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๓ ให้บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีเด็กและเยาวชนและกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชนมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมหลายประการ เช่น มิได้ให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการเปรียบเทียบปรับคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด ศาลไม่อาจควบคุมการสั่งคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ศาลมีความผิดไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องคดีต่อศาล และศาลไม่อาจแต่งตั้งบุคคลภายนอกมาเป็นผู้ช่วยพนักงานคุมประพฤติได้ นอกจากนี้การพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับครอบครัวเป็นอำนาจของศาลธรรมดา โดยไม่มีวิธีการเป็นพิเศษที่จะช่วยเหลือและคุ้มครองสถานภาพของการสมรส สามี ภริยา และบุตรได้อย่างเต็มที่สมควรปรับปรุงวิธีพิจารณาพิพากษาคดีเด็กและเยาวชนให้เหมาะสม เพื่อคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้การช่วยเหลือสองแควระพีเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศ เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าทั้งให้คดีเกี่ยวกับครอบครัวซึ่งเป็นคดีที่มีปัญหาละเอียดอ่อนเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กับคดีเด็กและเยาวชนได้รับการพิจารณาในศาลที่มีวิธีพิจารณาเป็นพิเศษแตกต่างจากคดีธรรมดา โดยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวขึ้นแทนศาลคดีเด็กและเยาวชน เพื่อปรับปรุงคุณภาพและเสริมสร้างค่านิยมทางจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคมของเด็กและเยาวชน ตลอดจนลดปัญหาความแตกแยกของครอบครัวและปัญหาเด็กและเยาวชนที่เกิดจากครอบครัวไม่ปกติสุข จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

☆

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
ในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก
และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช

พ.ศ. ๒๕๓๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

เป็นปีที่ ๔๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรกำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อทำการพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๔ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดวันเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๓๗”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและศาลจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้เปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป และให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครศรีธรรมราช

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บัญญัติ บรรทัดฐาน

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกานี้ คือ เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดนครราชสีมา มีสถิติการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและคดีครอบครัวในแต่ละปีมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น แต่จังหวัดดังกล่าวยังไม่มีการจัดตั้งศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นไว้โดยเฉพาะทำให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและคดีครอบครัวต้องกระทำในศาลจังหวัด ซึ่งทำให้เด็กและเยาวชนผู้ถูกดำเนินคดีมิได้รับประโยชน์จากการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว สมควรเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลกและศาลจังหวัดนครราชสีมา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีเยาวชนและครอบครัว ตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป และกำหนดเขตอำนาจของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนครราชสีมาไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย และโดยที่มาตรา ๘ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดใดจะเปิดทำการเมื่อใดให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา และสำหรับจังหวัดที่มีศาลจังหวัดมากกว่าหนึ่งศาลถ้าจะให้แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดที่เปิดทำการมีเขตอำนาจตลอดท้องที่ที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดที่ยังไม่ทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ก็ให้ระบุเขตอำนาจดังกล่าวไว้ในพระราชกฤษฎีกาด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชน
และครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก
และศาลจังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๓๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

เป็นปีที่ ๔๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลกและศาลจังหวัดนครราชสีมา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. ๒๕๓๗”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยาขึ้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรียกชื่อว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และให้เปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพิษณุโลกขึ้นในจังหวัดพิษณุโลก เรียกชื่อว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพิษณุโลก” โดยให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดพิษณุโลก และให้เปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนครราชสีมาขึ้นในจังหวัดนครราชสีมา เรียกชื่อว่า “สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดนครราชสีมา” โดยให้มีเขตอำนาจตลอดจังหวัดนครราชสีมา และให้เปิดทำการตั้งแต่วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
บัญญัติ บรรทัดฐาน
รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการเปิดทำการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช สมควรจัดตั้งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนของแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชด้วย แต่การจัดตั้งและการกำหนดเขตอำนาจของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนนั้น มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๒/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
หมายเลขดำที่ ๘๒/๒๕๓๕

นางสิ่ง เล็กประเสริฐ

ผู้ร้อง

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ผู้ร้องเป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายสมศักดิ์หรือจ้อย เล็กประเสริฐ จดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๕ มีบุตรด้วยกัน ๔ คน มีสินสมรสหลายรายการ เมื่อปลายเดือนเมษายน ๒๕๓๕ นายสมศักดิ์ป่วย เส้นโลหิตในสมองแตก แพทย์ลงความเห็น ว่า นายสมศักดิ์ มีสติสัมปชัญญะไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถรับผิดชอบต่อสิ่งใดได้ทั้งสิ้น ขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งว่า นายสมศักดิ์ เป็นคนไร้ความสามารถ และตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลจังหวัดสมุทรปราการแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวเห็นว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้ อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว การที่ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้สามีของตนเป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาลนั้น แม้เป็นการร้องขอตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๑ ลักษณะ ๒ แต่ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้สามีเป็นคนไร้ความสามารถ ภริยาย่อมต้องเป็นผู้อนุบาลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๓ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ใช้อำนาจปกครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘/๑๕ ทั้งมีอำนาจจัดการสินส่วนตัวของสามีที่เป็นคนไร้ความสามารถ และจัดการสินสมรสแต่ผู้เดียว ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘/๑๖ คำร้องขอของผู้ร้องดังกล่าว จึงเป็นคดีแพ่งที่ร้องขอต่อศาลเกี่ยวกับสิทธิในครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของผู้ร้องเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ประธานศาลฎีกา

(ร่าง)

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๓ / ๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลแขวงธนบุรีหมายเลขดำที่ ๔๖๙/๒๕๓๕

ระหว่าง

นางแสงจันทร์ วงศ์สุเพ็ง (วุฒิสาร)	โจทก์
จำสิบตำรวจธนบุรี วุฒิสาร	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมายจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๖ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน คือ เด็กชายธีระวุฒิ วุฒิสาร และเด็กหญิงวิวรรณ วุฒิสาร ต่อมาวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๘ โจทก์และจำเลยจดทะเบียนหย่ากัน ณ สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร โดยตกลงจะปฏิบัติต่อกันตามบันทึกท้ายทะเบียนหย่า ซึ่งในข้อ ๔ ระบุว่า "ฝ่ายชายยินยอมจ่ายค่าเลี้ยงดูบุตรให้กับฝ่ายหญิง เดือนละ ๙๐๐ บาท นับแต่สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๒๘ และต่อไปทุกเดือนจนกว่าจะบรรลุนิติภาวะ" ซึ่งจำเลยก็ได้ปฏิบัติด้วยดีตลอดมาจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๓๔ ครั้นต่อมาตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๓๔ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ เป็นเวลา ๘ เดือน จำเลยจ่ายให้โจทก์เพียง ๑,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลืออีก ๖,๒๐๐ บาท จำเลยไม่ยอมจ่ายให้ โจทก์ทวงถามแล้ว จำเลยเพิกเฉย ขอให้จำเลยจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ยแก่โจทก์

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลแขวงธนบุรีเห็นว่ากรณีมีปัญหาว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือศาลแขวงธนบุรี จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว บันทึกท้ายทะเบียนหย่าที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องสืบเนื่องจากโจทก์จำเลยตกลงหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากัน ถือได้ว่าเป็นข้อตกลงระงับข้อพิพาทระหว่างโจทก์จำเลยซึ่งมีอยู่ให้เสร็จไป จึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๐ การที่โจทก์มาฟ้องเรียกค่าเลี้ยงดูบุตรซึ่งจำเลยยอมจ่ายให้แก่โจทก์เป็นรายเดือน จึงเป็นการฟ้องเรียกให้จำเลยชำระหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ มิใช่การฟ้องที่กล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรที่จะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบิดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ คดีของโจทก์จึงมิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๔/๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขดำที่ ๖๑๙/๒๕๓๕

ระหว่าง	{	นายมนูญ จันทร์ตรี	โจทก์
		นายเจริญชัย ทวีไพบูลย์วงศ์ โดยนายสุวิทย์	
		ทวีไพบูลย์วงศ์ บิดาและนางอนัญญา ทวีไพบูลย์วงศ์ มารดา	
		ผู้แทนโดยชอบธรรม ที่ ๑ นายสุวิทย์ ทวีไพบูลย์วงศ์ ที่ ๒	
		นางอนัญญา ทวีไพบูลย์วงศ์ที่ ๓	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เป็นผู้เยาว์ (อายุ ๑๖ ปี) เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๔ จำเลยที่ ๑ ขับรถยนต์กระบะยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน ๒ ท-๐๕๓๙ กรุงเทพมหานคร ด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวังจนรถยนต์เก๋ง ยี่ห้อโตโยต้า หมายเลขทะเบียน ๕ ธ-๘๐๘๙ กรุงเทพมหานคร ของโจทก์ เป็นเหตุให้รถยนต์ของโจทก์ได้รับความเสียหาย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๑๖,๓๒๔ บาท จำเลยที่ ๑ ต้องรับผิดชอบใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ โดยจำเลยที่ ๒ และจำเลยที่ ๓ ในฐานะบิดามารดา มิได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลซึ่งทำอยู่นั้น และในฐานะส่วนตัวที่เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้ประโยชน์รถยนต์กระบะคันดังกล่าวที่ได้ให้ความยินยอม มอบหมายหรือให้วานให้จำเลยที่ ๑ ครอบครองรถยนต์กระบะคันดังกล่าวเพื่อสำเร็จประโยชน์ของตน ต้องร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ ๑ ต่อโจทก์ด้วยของให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้เงินจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์ พร้อมด้วยดอกเบี้ย

ชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้เยาว์และบิดามารดาของผู้เยาว์เพราะเหตุผู้เยาว์กระทำความผิดต่อโจทก์ **จึงมิได้เกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียของผู้เยาว์ที่มีบทบาทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ความคุ้มครองผู้เยาว์ และได้เกี่ยวข้องกับสถานะทางกฎหมายของผู้เยาว์** แม้คดีนี้จะมีการกล่าวอ้างถึงการร่วมรับผิดชอบของบิดามารดาผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๙ แต่บทบัญญัติดังกล่าวหาได้เกี่ยวกับสิทธิในครอบครัวของผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ไม่ จึงมิใช่การเสนอคดีแพ่งต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว อันจะถือได้ว่าเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๕ / ๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลจังหวัดลำพูนหมายเลขดำที่ ๓๑๒/๒๕๓๕

ระหว่าง

นางหน้อย แสนศรีหรือแสนลี	โจทก์
นายชาญ มูลมาวัน	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์กับจำเลยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๒๒ มีบุตรด้วยกัน ๒ คน คือ นางสาวธัญญา มูลมาวัน อายุ ๑๗ ปี และเด็กชายธนศักดิ์ มูลมาวัน อายุ ๗ ปี มีทรัพย์สินร่วมกันเป็นที่ดิน ๑ แปลง คือ ที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๓๖๔๓ ตำบลหนองปลาซวย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ต่อมาวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ โจทก์กับจำเลยจดทะเบียนหย่าขาดจากการเป็นสามีภริยากันที่สำนักงานทะเบียนอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ตกลงกันว่าให้บุตรทั้งสองอยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ ส่วนที่ดินสินสมรสจำเลยตกลงยกส่วนของจำเลยครึ่งหนึ่งให้แก่บุตรทั้งสองหลังจากนั้นบุตรทั้งสองอยู่ภายใต้การอุปการะเลี้ยงดูของโจทก์ตลอดมา จำเลยมิได้ส่งเสียให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสอง โจทก์ขอคิดค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสองเป็นรายเดือน เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท นับแต่วันจดทะเบียนหย่า คิดถึงวันฟ้องเป็นเงิน ๓๘,๕๓๒ บาท นอกจากนี้จำเลยไม่ยอมแบ่งที่ดินสินสมรส ซึ่งโจทก์มีส่วนจะได้รับครึ่งหนึ่ง ขอให้บังคับจำเลยแบ่งสินสมรสให้โจทก์ครึ่งหนึ่ง ให้จำเลยชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสองเป็นเงิน ๓๘,๕๓๒ บาท และค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสองเป็นรายเดือน เดือนละ ๒,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าบุตรทั้งสองจะบรรลุนิติภาวะ และขอให้มีคำสั่งให้บุตรทั้งสองอยู่ในความปกครองของโจทก์แต่ผู้เดียว

ศาลจังหวัดลำพูนรับคำฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้แบ่งทรัพย์สินอันได้แก่ที่ดินที่อยู่ในเขตศาลจังหวัดลำพูน แต่เป็นการแบ่งสินสมรส กับฟ้องขอให้โจทก์เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร และฟ้องเรียกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดู ปรากฏว่าคู่ความมิภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ กรณีมีปัญหาคือคดีอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดลำพูนหรือของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้วคำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้แบ่งที่ดินสินสมรสเป็นคำฟ้องเกี่ยวด้วยอสังหาริมทรัพย์ โจทก์มีสิทธิเสนอคำฟ้องต่อศาลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาลหรือศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔ ทวิ สำหรับคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร และคำขอให้ศาลมีคำสั่งให้บุตรอยู่ในความปกครองของโจทก์ เป็นคำฟ้องในกรณีทั่วไปที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมิได้มีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น โจทก์มีสิทธิเสนอคำฟ้องต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔(๑) และคำฟ้องโจทก์เกี่ยวกับคำขอทั้งสามข้อดังกล่าวยังเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว

ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัว หากในท้องที่นั้นมีศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นไม่มีอำนาจรับคดีไว้พิจารณา ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓) และมาตรา ๑๓

คดีนี้ ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ที่จังหวัดลำพูนซึ่งยังไม่มีศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการ จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และมูลคดีเกี่ยวกับคำขอสองข้อหลังเกิดขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิเสนอคำฟ้องตามคำขอข้อแรกต่อศาลจังหวัดลำพูนอันเป็นศาลที่ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในเขตศาลหรือศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลก็ได้ส่วนคำฟ้องตามคำขอสองข้อหลังโจทก์มีสิทธิเสนอต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดเชียงใหม่ อันเป็นศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาและมูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคดีของโจทก์ตามคำขอทั้งสามข้อเป็นคดีที่อาจเสนอคำฟ้องต่อศาลได้สองศาลดังกล่าวมา และในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอสองข้อหลังสืบเนื่องมาจากการสิ้นสุดแห่งการสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยเช่นเดียวกับคำขอข้อแรก ถือได้ว่ามูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕ โจทก์จึงมีสิทธิเสนอคำฟ้องตามคำขอสองข้อหลังต่อศาลจังหวัดลำพูน ซึ่งมีอำนาจรับคดีตามคำฟ้องโจทก์เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอข้อแรกด้วย

วินิจฉัยว่า ศาลจังหวัดลำพูนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๖ / ๒๕๓๕

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๔ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

คดีของศาลจังหวัดสงขลาหมายเลขดำที่ ๒๑๓/๒๕๓๕

ระหว่าง

นางสาวอุไรวรรณ คำช่วย	โจทก์
นายสรยุทธ พงศ์นุรักษ์ ที่ ๑ นายดาบตำรวจศักดิ์ดา พงศ์นุรักษ์ ที่ ๒ นางยุพิน พงศ์นุรักษ์ ที่ ๓	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ ให้อุบายหลอกลวงและขู่บังคับโจทก์ให้ไปกับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๑ พาโจทก์ไปบ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดปัตตานี พยายามข่มขืนกระทำชำเราโจทก์แต่ไม่สำเร็จ ต่อมาระหว่างวันที่ ๒๒ ถึง ๒๔ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ บังคับขู่เข็ญพาโจทก์ไปบ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี และที่อำเภอละแม จังหวัดชุมพร จำเลยที่ ๑ ได้ใช้กำลังประทุษร้ายและข่มขืนกระทำชำเราโจทก์หลายครั้ง ต่อมาวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๓๕ จำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ บิดา และพวกร่วมกันข่มขู่โจทก์ให้ไปจดทะเบียนสมรสกับจำเลยที่ ๑ เพื่อหลีกเลี่ยงความผิดอาญาของจำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ ใช้อาวุธปืนสั้นจี้ข่มขู่โจทก์ ขู่ว่าจะยิงทิ้งหากโจทก์ไม่ยินยอม วันรุ่งขึ้นจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ กับพวก พาโจทก์ไปที่ว่าการอำเภอละแม โจทก์ยินยอมลงลายมือชื่อในทะเบียนสมรสเพราะความกลัว การจดทะเบียนสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ จึงตกเป็นโมฆียะ ขณะที่โจทก์อยู่ที่บ้านญาติของจำเลยที่ ๑ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๓ บิดามารดาของจำเลยที่ ๑ ได้ไปพบโจทก์แต่กลับไปบอกบิดามารดาโจทก์ว่าไม่พบ เพราะงงใจให้จำเลยที่ ๑ ข่มขืนกระทำชำเราโจทก์ การกระทำของจำเลยทั้งสามทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนการสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ และให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสามให้การว่า จำเลยที่ ๑ ไม่ได้หลอกลวงหรือใช้กำลังบังคับข่มขู่ให้โจทก์เดินทางไปกับจำเลยที่ ๑ การจดทะเบียนสมรสได้กระทำด้วยความสมัครใจของทั้งสองฝ่าย จำเลยที่ ๒ ที่ ๓ มิได้ร่วมรู้เห็นหรือสนับสนุนการกระทำของจำเลยที่ ๑ และมีได้ข่มขู่โจทก์ให้จดทะเบียนสมรสกับจำเลยที่ ๑ หากโจทก์เสียหายก็ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ขอให้ยกฟ้อง

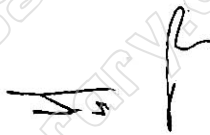
ศาลจังหวัดสงขลาทั้งสองสถานและนัดสืบพยานโจทก์แล้ว เห็นว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาหรือศาลจังหวัดสงขลา จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยชี้ขาดตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรสระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑ โดยอ้างว่าเป็นโมฆียะเพราะเหตุถูกข่มขู่ นั้น เป็นการฟ้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐๗

จึงเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องเกี่ยวกับครอบครัว อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓) สำหรับคำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายที่โจทก์ถูกจำเลยที่ ๑ ช่มชืดกระทำซ้ำเรา เป็นคำฟ้องเรียกค่าเสียหายเพราะเหตุละเมิด มิใช่คดีแพ่งที่ฟ้องเกี่ยวกับครอบครัว ไม่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา แต่อยู่ในอำนาจศาลจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นศาลที่จำเลยทั้งสามมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๔ (๑) อย่างไรก็ตาม คำฟ้องโจทก์ในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรส และคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย สืบเนื่องมาจากการที่โจทก์ถูกจำเลยที่ ๑ บังคับขู่เข็ญพาโจทก์ไปช่มชืดกระทำซ้ำเราเช่นเดียวกัน **ถือได้ว่ามูลความแห่งคดีเกี่ยวข้องกัน** โจทก์มีสิทธิเสนอคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายต่อศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลาได้ด้วย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕ แต่โจทก์จะเสนอคำฟ้องในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้เพิกถอนการสมรสต่อศาลจังหวัดสงขลาด้วยไม่ได้ เพราะในท้องที่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวเปิดทำการแล้ว ศาลชั้นต้นอื่นใดในท้องที่นั้นไม่มีอำนาจรับคดีเยาวชนและครอบครัวไว้พิจารณาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๓

วินิจฉัยว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสงขลา มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของโจทก์ทั้งคดี ส่วนศาลจังหวัดสงขลา มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของโจทก์เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคำขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายเท่านั้น

วินิจฉัย ณ วันที่ ๒๔ เดือนกันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๕

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๑/๒๕๓๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๔ เดือนมกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขดำที่ ๙๓๒/๒๕๓๕

ระหว่าง

{ นางนันทรา ศรีคล้าย
พันตรีมานพ ทรัพย์ทอง

โจทก์
จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เคยเป็นภริยาของจำเลย ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน มีบุตรด้วยกัน ๑ คน คือเด็กหญิงมารินี ทรัพย์ทอง อายุ ๖ ปีเศษ จำเลยจดทะเบียนรับรองบุตรเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๘ ต่อมาโจทก์กับจำเลยเลิกอยู่กินฉันสามีภริยา โจทก์เป็นฝ่ายเลี้ยงดูเด็กหญิงมารินี เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๙ จำเลยตกลงให้ค่าเลี้ยงดูเด็กหญิงมารินีแก่โจทก์เดือนละ ๕๐๐ บาท ตั้งแต่เดือนดังกล่าวเป็นต้นไปจนกว่าเด็กหญิงมารินีจะบรรลุนิติภาวะหรือทำการสมรส โดยจำเลยทำหนังสือยินยอมให้ฝ่ายการเงินของกรมทหารที่จำเลยทำงานอยู่หักเงินเดือนของจำเลยมอบให้โจทก์รับไปทุกเดือน โจทก์รับเงินได้เพียง ๒ เดือน จำเลยไม่ยอมให้โจทก์รับเงินอีก ทำให้โจทก์ได้รับความเดือดร้อนเพราะเด็กหญิงมารินีต้องเรียนหนังสือ มีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ มาก โจทก์มีฐานะยากจน จำเลยในฐานะบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมารินีด้วย จำเลยมีฐานะพอที่จะให้เงินค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมารินีได้ โจทก์ติดตามทวงถามแล้วจำเลยเพิกเฉย โจทก์มีสิทธิได้รับเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรจากจำเลยเดือนละ ๕๐๐ บาท นับแต่เดือนมีนาคม ๒๕๒๙ จนถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๖ ปี ๔ เดือน เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท ขอให้จำเลยชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมด้วยดอกเบี้ยแก่โจทก์ และให้จำเลยจ่ายเงินเดือนละ ๕๐๐ บาท แก่โจทก์ นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าเด็กหญิงมารินีจะบรรลุนิติภาวะหรือทำการสมรส

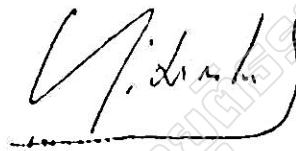
หลังจากศาลเยาวชนและครอบครัวกลางรับคำฟ้องแล้ว ได้ตรวจสอบแล้ว เห็นว่า ข้อเท็จจริงได้ความว่า คดีนี้เป็นเรื่องผิดสัญญา โดยจำเลยตกลงจะให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูโดยทำบันทึกกันไว้ดังสำเนาบันทึกท้ายฟ้อง ต่อมาจำเลยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงโจทก์จึงนำคดีมาฟ้อง กรณีมีปัญหาคดีนี้อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว โจทก์ฟ้องเรียกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิงมารินี ทรัพย์ทอง บุตรผู้เยาว์จากจำเลย อ้างว่าจำเลยเคยตกลงให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเดือนละ ๕๐๐ บาท โดยทำหนังสือยินยอมให้ฝ่ายการเงินหักเงินเดือนของจำเลยมอบให้แกโจทก์ แต่โจทก์รับเงินได้เพียง ๒ เดือน จำเลยไม่ยอมให้โจทก์รับเงินอีก และโจทก์ยังอ้างว่าจำเลยในฐานะบิดาโดยชอบด้วยกฎหมาย มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ด้วย ข้ออ้างที่โจทก์อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาในการฟ้องจำเลยเป็นคดีนี้ จึงมิใช่เพราะ

จำเลยผิดข้อตกลงเพียงประการเดียวแต่เพราะจำเลยไม่ทำหน้าที่ให้การอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ตามกฎหมายด้วย ซึ่งข้ออ้างของโจทก์ประการหลังเป็นการกล่าวอ้างถึงสิทธิของบุตรผู้เยาว์ที่จะได้รับการอุปการะเลี้ยงดูจากจำเลย ซึ่งเป็นบิดา ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๔ วรรคแรก และการที่โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องก็ โดยอาศัยอำนาจในฐานะที่เป็นมารดาของผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๖๕ คดีของโจทก์จึงเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๔ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๖

(นายประมาน ชันเชื้อ)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๒/๒๕๓๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๑ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขดำที่ ๘๕๒/๒๕๓๕

ระหว่าง	{	นางอำมรีนา เละหมุดหรือมะหะมาน	โจทก์
		นายการิยา เละหมุด	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เคยเป็นภริยาจำเลย จดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๓ มีบุตรด้วยกัน ๔ คน คือ เด็กชายสมิร เละหมุด เด็กหญิงนัสรีน เละหมุด เด็กหญิงนิต้า เละหมุด และเด็กชายอานัส เละหมุด วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๓๔ โจทก์กับจำเลยได้จดทะเบียนหย่ากัน และทำบันทึกหย่าทะเบียนหย่า ให้โจทก์เป็นผู้ปกครองดูแลบุตรทั้งสี่ โดยจำเลยจะออกเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสี่เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไปจนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะ นอกจากนี้จำเลยจะได้ถอนจำนองบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ แล้วยกให้โจทก์กับบุตรทั้งสี่ จำเลยผิดสัญญาไม่จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๔ เป็นต้นมา และไม่ได้ถอนจำนองบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ เพื่อยกให้โจทก์กับบุตรทั้งสี่ โจทก์ส่งบุตรทั้งสี่เข้ารับการ ศึกษาที่โรงเรียนโชติพิทยากร เด็กชายสมิรอายุ ๑๑ ปี เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เด็กหญิงนัสรีอายุ ๑๐ ปี เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เด็กหญิงนิต้าอายุ ๘ ปี เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และเด็กชายอานัสอายุ ๕ ปี เรียนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ การอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรทั้งสี่ต้องใช้เงินมากกว่าที่จำเลยตกลงจ่ายให้ แก่โจทก์ โจทก์เคยขอให้จำเลยจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสี่เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยไม่ยอม จำเลย เป็นกรรมการผู้จัดการบริษัทจัดหางานอันตามันทาวิลเลียน จำกัด และกรรมการผู้จัดการบริษัท เอ็ม.ซี.เอส. จำกัด มีรายได้สูงถึงเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท อยู่ในฐานะที่สามารถจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรทั้งสี่ตามที่โจทก์เรียกร้องได้ ในระหว่างที่โจทก์จำเลยเป็นสามีภริยากัน ยังมีสินสมรสนอกจากบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ ได้แก่ ที่ดิน ซึ่งบางแปลง มีสิ่งปลูกสร้างด้วยรวม ๗ แปลง เงินที่จำเลยนำไปจองอาคารชุดพญาภิชาคอนโดทาวน์ จำนวน ๓๔๖,๐๐๐ บาท และดอกผลจากการให้เช่าตึกแถวกับเงินที่จำเลยนำไปซื้อหุ้นบริษัทที่จำเลยเป็นกรรมการผู้จัดการอีกจำนวนหนึ่ง ทรัพย์สินดังกล่าวจำเลยเคยตกลงด้วยวาจาว่าจะแบ่งให้โจทก์ครึ่งหนึ่ง แต่จำเลยไม่ยอมแบ่ง ขอให้บังคับจำเลย จ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรแก่โจทก์เดือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าบุตรทั้งสี่จะจบ การศึกษาสูงสุดชั้นมหาวิทยาลัยหรือจนกว่าจะมีพฤติการณ์เปลี่ยนแปลง กับให้จำเลยแบ่งสินสมรสคือบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ และทรัพย์สินอื่น ๆ ให้แก่โจทก์ครึ่งหนึ่งด้วย

จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง เพราะลายมือชื่อโจทก์ในใบแต่งตั้งนายเป็นลายมือชื่อปลอมหรือ หากเป็นลายมือชื่อที่แท้จริง ก็ได้กระทำโดยถูกต้องตามกฎหมาย เพราะโจทก์ลงลายมือชื่อขณะอยู่ต่างประเทศ โดยมีได้ให้กงสุลไทยรับรอง จำเลยมิได้ผิดข้อตกลงในบันทึกหย่าทะเบียนหย่า โจทก์เองเป็นฝ่ายผิดข้อตกลง โดยเมื่อประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๔ โจทก์ละทิ้งบุตรไปต่างประเทศ จำเลยรับบุตรมาดูแลและจ่าย เงินค่าเล่าเรียนบุตรทั้งสี่ประจำปีการศึกษา ๒๕๓๕ เอง จำเลยได้ฟ้องโจทก์ขอเปลี่ยนผู้ใช้อำนาจปกครองบุตร ตามคดีหมายเลขดำที่ ๒๐/๒๕๓๕ ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง คดีอยู่ระหว่างพิจารณา โจทก์เคยฟ้อง

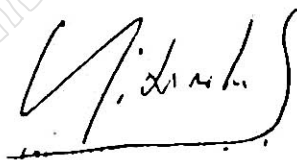
จำเลยขอให้จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูและแบ่งสินสมรสมาครั้งหนึ่ง แต่ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางพิพากษายกฟ้อง ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๕๓๕/๒๕๓๕ ในวันจดทะเบียนหย่าโจทก์ต้องการเพียงบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ พร้อมทั้งที่ดิน ไม่ติดใจขอแบ่งทรัพย์สินอื่น ทรัพย์สินบางส่วนที่โจทก์อ้างว่าเป็นสินสมรสและขอแบ่งตามฟ้อง ความจริงเป็นสินส่วนตัวของจำเลย บางส่วนก็ตกลงกันในบันทึกท้ายทะเบียนหย่าให้ขายเพื่อนำเงินไปไถ่จ่านองบ้านเลขที่ ๙๕/๔๔ จำเลยได้พยายามติดต่อขายและมีผู้ขอซื้อแล้ว แต่ผู้ซื้อยังชำระราคาไม่ครบ ขอให้ยกฟ้อง

ในวันนัดชี้สองสถาน ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นว่า กรณีมีปัญหาว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คดีนี้นอกจากโจทก์จะฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูและแบ่งสินสมรสตามข้อตกลงในบันทึกท้ายทะเบียนหย่า อันเป็นการฟ้องเรียกให้จำเลยปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว โจทก์ยังฟ้องขอให้บังคับจำเลยจ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรเพิ่มขึ้นจากข้อตกลงในบันทึกท้ายทะเบียนหย่า โดยอ้างว่าการอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรทั้งสองต้องใช้เงินมากกว่าที่จำเลยตกลงจ่าย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการฟ้องขอให้จำเลยจ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่พฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘/๓๔ วรรคแรก ทั้งโจทก์ยังได้ฟ้องขอแบ่งสินสมรสนอกจากที่ปรากฏในบันทึกท้ายทะเบียนหย่า ซึ่งถือได้ว่าเป็นการฟ้องขอแบ่งสินสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๓๒ และมาตรา ๑๕๓๓ อีกด้วย ค่าฟ้องของโจทก์มีส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยสิทธิของโจทก์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ จึงเป็นคดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๒๑ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

(นายประมาณ ชันชื่อ)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๕/๒๕๓๖

ศาลฎีกา

วันที่ ๗ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขดำ ที่ ๖๘๘๗/๒๕๓๕

ระหว่าง	{ นายโกศล ภาสวณิช	โจทก์
	{ นางนงเยาว์ ภาสวณิช ที่ ๑ นายประนาท ภาสวณิช ที่ ๒	
	{ นางสาวราชนิติ ภาสวณิช ที่ ๓ นางสาวปรียาพร ภาสวณิช ที่ ๔	
	{ นายอัศวิน ภาสวณิช ที่ ๕	จำเลย

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องว่า โจทก์กับจำเลยที่ ๑ เป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย มีบุตรด้วยกัน ๕ คน คือจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๐ โจทก์มอบเงินสินส่วนตัวให้จำเลยที่ ๑ นำไปซื้อที่ดินและลงชื่อโจทก์เป็นเจ้าของ จำเลยที่ ๑ นำเงินไปซื้อที่ดินรวม ๕ แปลง แต่กลับลงชื่อจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เป็นเจ้าของ นอกจากนี้โจทก์ยังมอบเงินสินส่วนตัวให้จำเลยที่ ๑ นำไปก่อสร้างบ้านพักตากอากาศบนที่ดินบางแปลง ปัจจุบันที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว มีราคารวมกัน ๒๐๘,๘๘๒,๐๐๐ บาท บ้านพักตากอากาศเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าพักเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๑ มีรายได้สุทธิเดือนละประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท โจทก์ไม่เคยได้รับเงินส่วนนี้ จำเลยที่ ๑ กระทำผิดหน้าที่ตัวแทนและนอกเหนืออำนาจที่โจทก์มอบหมาย จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ ลงชื่อเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยไม่เสียค่าตอบแทนเป็นการรับโอนโดยเสนาหาไม่ผูกพันโจทก์ โจทก์แจ้งให้จำเลยทั้งห้าโอนที่ดินคืน จำเลยทั้งห้าเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งห้าร่วมกันโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างคืนโจทก์โดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ หากไม่สามารถโอนได้ให้ใช้ราคาพร้อมดอกเบี้ย กับให้ร่วมกันชำระเงินรายได้จากกิจการบ้านพักตากอากาศแก่โจทก์เดือนละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะโอนที่ดินและสิ่งปลูกสร้างคืนโจทก์

จำเลยทั้งห้าให้การและแก้ไขคำให้การว่า จำเลยที่ ๑ ไม่เคยรับเงินสินส่วนตัวของโจทก์เพื่อเป็นตัวแทนซื้อที่ดินและก่อสร้างบ้านพักตากอากาศ โจทก์และจำเลยที่ ๑ ยกที่ดินตามฟ้องให้จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ โดยเสนาหาตามสมควรแก่ฐานะรูปและตามหน้าที่ธรรมจรรยาในฐานะบิดามารดา บ้านพักตากอากาศตามฟ้องก่อสร้างขึ้นด้วยเงินสินสมรสของโจทก์และจำเลยที่ ๑ กับเงินส่วนตัวของจำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ กิจการดังกล่าวประสบภาวะขาดทุนตลอดมา คำฟ้องของโจทก์เป็นฟ้องซ้อนกับฟ้องแย้งในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๒๐๙๗/๒๕๓๕ ของศาลแพ่ง ขอให้ยกฟ้อง

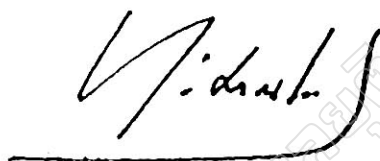
ระหว่างพิจารณาของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นชอบตามคำร้องของโจทก์ว่า กรณีมีปัญหาว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัวหรือไม่ จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว คดีนี้โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งห้าร่วมกันโอนที่ดิน ๕ แปลงพร้อมบ้านพักตากอากาศที่ปลูกสร้างบนที่ดินบางแปลงแก่โจทก์ กับให้ร่วมกันส่งมอบรายได้จากกิจการบ้านพักตากอากาศดังกล่าว

แก่โจทก์ด้วย โดยกล่าวอ้างว่าโจทก์มอบเงินสินส่วนตัวให้จำเลยที่ ๑ เป็นตัวแทนไปซื้อที่ดินและทำการก่อสร้างบ้านพักตากอากาศดังกล่าว ซึ่งแสงว่าโจทก์ถือว่าที่ดิน บ้านพักตากอากาศรวมทั้งกิจการบ้านพักตากอากาศดังกล่าวต่างมีสภาพเป็นสินส่วนตัวของโจทก์ด้วย เมื่อปรากฏว่าจำเลยที่ ๑ เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ จำเลยที่ ๒ ถึงที่ ๕ เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ การที่โจทก์นำคดีนี้มาฟ้องจึงเป็นการฟ้องเรียกสินส่วนตัวคืนจากภริยาและบุตร ซึ่งเป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ถือได้ว่าคดีของโจทก์เป็นคดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๗ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

(นายประมาน ชันชื้อ)

ประธานศาลฎีกา

คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกา

ที่ ๗/๒๕๓๗

ศาลฎีกา

วันที่ ๑ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗

คดีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหมายเลขดำที่ ๑๗๔/๒๕๓๗

ระหว่าง	{	นางพิระดา ศิริภัทรภา	โจทก์
	{	นายโทนี่ ศิริภัทรภา	จำเลย

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมายจดทะเบียนสมรสเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๒ ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๖ โจทก์และจำเลยทำสัญญาหย่าโดยความยินยอม ตกลงจะไปจดทะเบียนหย่าภายในเดือนธันวาคม ๒๕๓๖ ตามสัญญาหย่าโดยความยินยอมเอกสารท้ายฟ้อง โจทก์นัดจำเลยไปจดทะเบียนหย่าภายในกำหนด แต่จำเลยไม่ไปตามนัด วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๗ โจทก์นัดจำเลยไปจดทะเบียนหย่าอีก จำเลยขอให้โจทก์นำบ้านและที่ดินสินสมรสไปจำนองก่อน อ้างว่าจำเลยจำเป็นต้องใช้เงิน โจทก์ไม่ตกลง จำเลยโกรธและบอกว่าจะไม่หย่า ขอศาลพิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่าขาดจากกันตามสัญญาหย่าโดยความยินยอม ให้จำเลยไปจดทะเบียนหย่าภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา หากจำเลยไม่ไปให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาและให้บังคับจำเลยปฏิบัติตามข้อตกลงตามสัญญาหย่าโดยความยินยอมทุกประการ

จำเลยขาดนัดยื่นคำให้การ

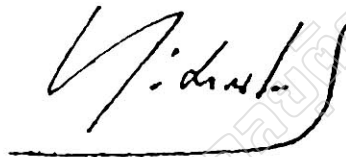
ในวันนัดสืบพยานโจทก์ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเห็นว่า กรณีมีปัญหาว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหรือศาลแพ่ง จึงส่งสำนวนให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๒

พิเคราะห์แล้ว สัญญาหย่าโดยความยินยอมเอกสารท้ายฟ้อง มีข้อความว่าโจทก์และจำเลยตกลงหย่ากันจะไปจดทะเบียนหย่าให้เสร็จภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ และมีข้อความในเรื่องทรัพย์สินว่า ให้จำเลยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ๒ แปลงกับบ้าน ๑ หลังที่ปลูกบนที่ดินดังกล่าว แต่จำเลยต้องยอมให้โจทก์อยู่อาศัยในบ้านดังกล่าวจนกว่าจะจดทะเบียนสมรสใหม่ และในระหว่างนั้นจำเลยจะไม่จำหน่ายจ่ายโอนหรือยกภาระผูกพันใด ๆ ในที่ดินและบ้านดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากโจทก์เป็นหนังสือ สำหรับสินสมรสอื่นๆ ให้แบ่งปันกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เอกสารดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาที่ทำขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาทซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นภายหน้าให้เสร็จสิ้นไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน อันเป็นลักษณะของสัญญา

ประนีประนอมยอมความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๕๐ ฟ้องของโจทก์จึงเป็นการขอให้
บังคับจำเลยปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ แม้จะมีคำขอให้โจทก์และจำเลยหย่าขาดจากกันอยู่
ด้วยก็ตาม แต่ก็มีได้อ้างเหตุฟ้องหย่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑๖ แต่อย่างใด จึงมิใช่
คดีแพ่งที่ฟ้องต่อศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อัน
เป็นคดีครอบครัวตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๓)

วินิจฉัยว่า คดีของโจทก์ไม่เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัว

วินิจฉัย ณ วันที่ ๑ เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗

(นายประมาน ชันชื่อ)

ประธานศาลฎีกา

คำแนะนำของประธานศาลฎีกา

เรื่อง การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญาที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน พ.ศ. ๒๕๓๘

ด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๘ วรรคสอง บัญญัติว่า ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดที่จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้จัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวขึ้นในศาลจังหวัดทุกศาล แต่กระทรวงยุติธรรมไม่อาจดำเนินการจัดตั้งแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวได้อย่างรวดเร็วครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้เพราะอุปสรรคในด้านงบประมาณและบุคลากร ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาคดีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมโดยเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ อาศัยบทบัญญัติพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑ ตามที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำสำหรับให้ผู้พิพากษาทั้งหลายใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชน ดังต่อไปนี้

๑. การใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ฝากขังเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดควรพิจารณาโดยเคร่งครัด

๒. การปล่อยเด็กหรือเยาวชนชั่วคราว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ควรพิจารณาให้ปล่อยชั่วคราวโดยใช้บุคคล หรือมีบุคคลเป็นหลักประกัน รวมทั้งในกรณีที่อาจปล่อยชั่วคราวได้โดยไม่ต้องมีประกันขอให้นำประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๔, ๗๕, ๗๖ มาเป็นข้อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องให้ปล่อยชั่วคราวนอกเหนือไปจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ และควรมอบเด็กหรือเยาวชนให้บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วยเป็นผู้ดูแล ทั้งนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กหรือเยาวชนและเพื่อแยกเด็กหรือเยาวชนนั้นจากการถูกควบคุมหรือคุมขังร่วมกับผู้ใหญ่

๓. การสืบเสาะและพินิจเรื่องอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ และสิ่งแวดล้อมของเด็กหรือเยาวชน ตลอดจนสภาพความผิดและเหตุอันอันควรปรานี นับเป็นกระบวนการอันสำคัญในคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิด ศาลควรสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเด็กหรือเยาวชนผู้นั้น ตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการใช้ดุลพินิจในกระบวนการที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนละเอียด รอบคอบและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. การใช้ดุลพินิจในการส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปรับการฝึกและอบรมตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๗๔ (๕) นั้น แม้กฎหมายจะกำหนดให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานฝึกและอบรมได้จนมีอายุครบสิบแปดปีก็ตาม แต่ระยะเวลาในการฝึกและอบรมตามกระบวนการของสถานฝึกและอบรมในปัจจุบันไม่เกิน ๓ ปี ดังนั้น

การพิพากษาให้ส่งตัวเด็กหรือเยาวชนเข้ารับการฝึกและอบรมจึงควรพิจารณาถึงความหนักเบาแห่งข้อหา และให้สอดคล้องกับกระบวนการของสถานฝึกและอบรมดังกล่าวข้างต้น

นอกจากนี้ หากมีวิธีการใดที่จะช่วยให้กระบวนการพิจารณาคดีอาญาที่เกี่ยวกับเด็กหรือเยาวชนในศาลได้ดำเนินไปด้วยความเหมาะสมแก่เด็กหรือเยาวชนยิ่งขึ้น ก็ขอให้ดำเนินการตามวิธีการนั้นไปพลางก่อนเพื่อช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าก่อนที่จะมีการจัดตั้งแผนคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดครบถ้วนทุกศาล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘

(ลงชื่อ) **ประมาณ ชันซื่อ**
(นายประมาณ ชันซื่อ)
ประธานศาลฎีกา

สีทชเด็ก

“ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคน
ที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี”

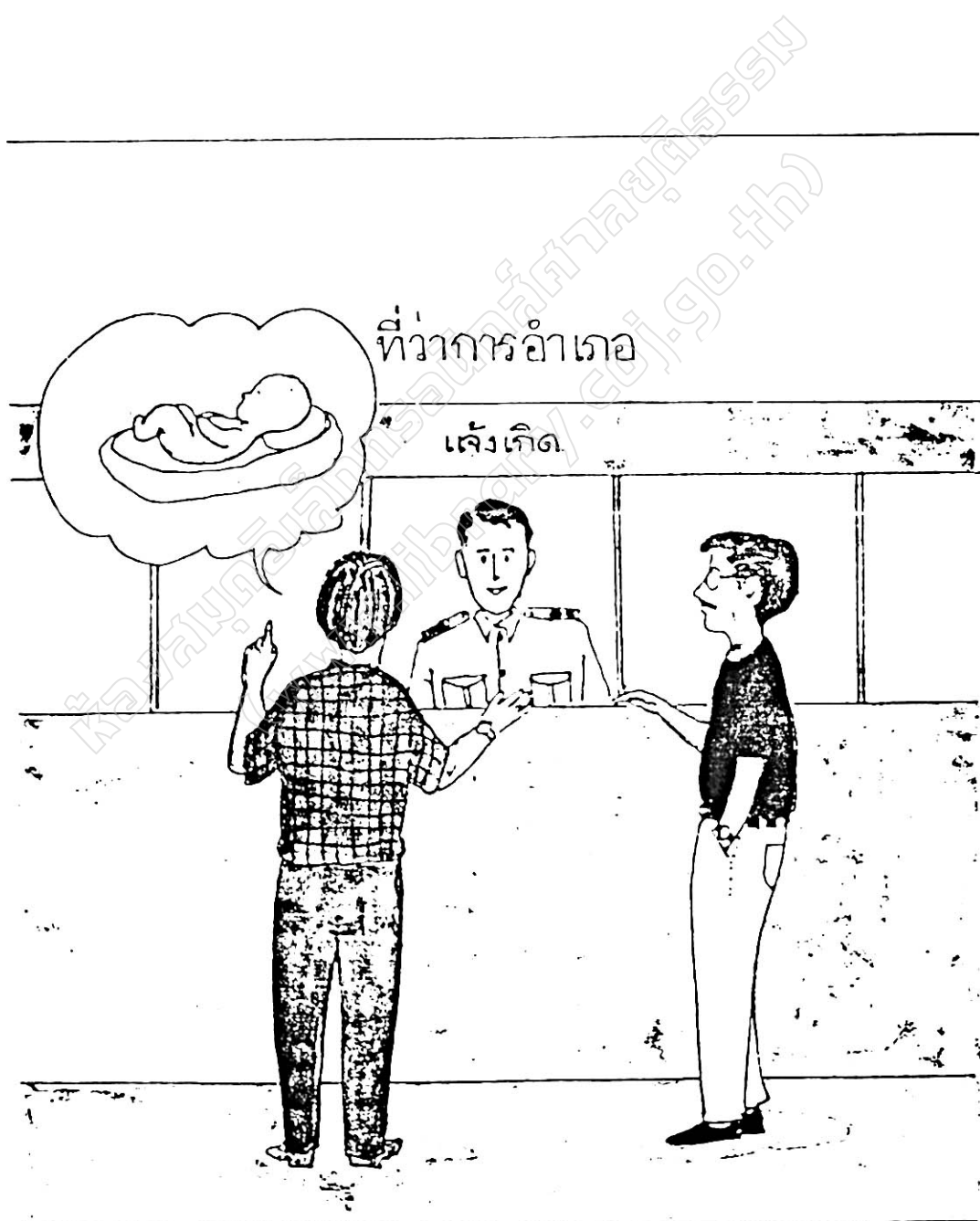
“เด็ก ๆ ของทุกประเทศจะต้องได้รับการ
คุ้มครองสิทธิอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน
โดยไม่มีการแบ่งแยก”

“เด็กมีสิทธิในตัวเองที่จะดำรงชีวิต”

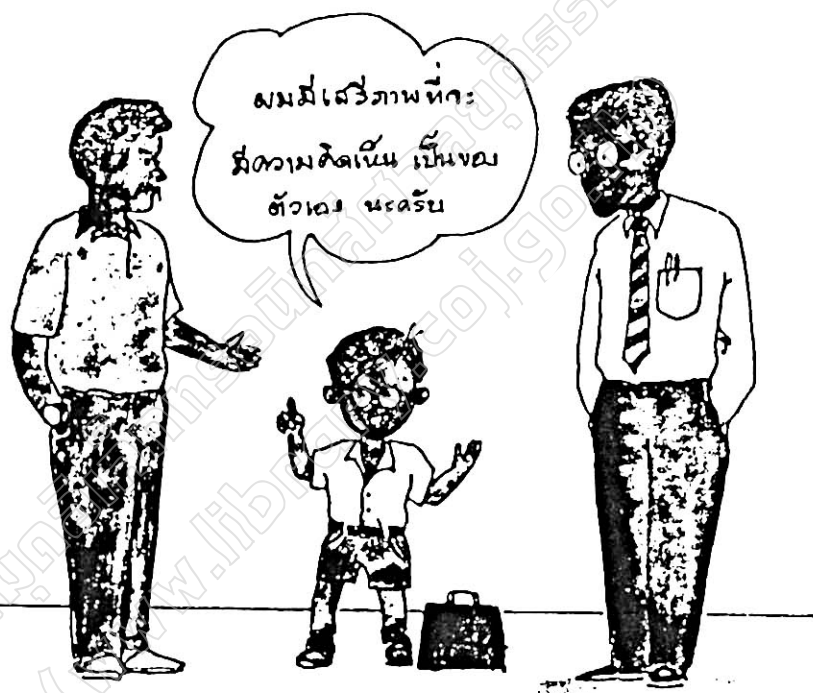
“เด็กจะต้องได้รับการจดทะเบียนทันที
หลังจากเกิด และมีสิทธิที่จะมีชื่อ
และได้สัญชาติ”

“เด็กจะต้องไม่ถูกแยกจากบิดามารดา
โดยขัดกับความประสงค์ของบิดามารดา”

“เด็กมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นใน
ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยคำนึงถึงอายุ
และความมีเหตุผลของเด็ก”

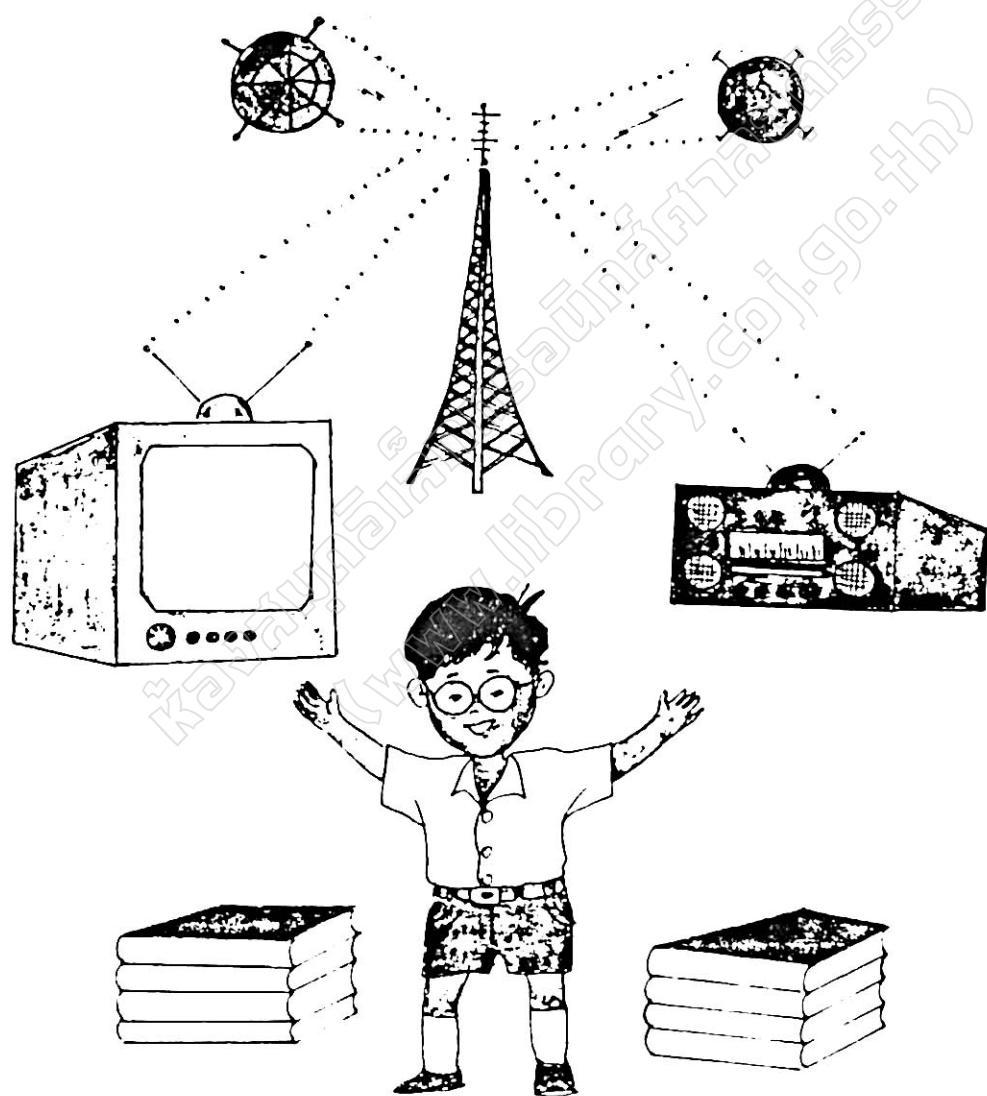
“เด็กมีสิทธิที่จะแสดงออก รวมทั้งแสวงหา
ได้รับ หรือบอกข้อมูลและความคิดใด ๆ”

“เด็กมีสิทธิ์ที่จะมีเสรีภาพในการคบค้าสมาคม
และการชุมนุมอย่างสันติ”

“เด็กมีสิทธิที่จะได้รับข้อมูลข่าวสาร
จากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริม
และพัฒนาเด็กในทางที่ดี”

“การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องคำนึงถึง
ประโยชน์ที่ดีที่สุดของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ”

“เด็กพิการมีสิทธิที่จะได้รับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิต
ที่ดีพอ เพื่อส่งเสริมตนเองและมีส่วนร่วม
อย่างจริงจังในสังคม”

“เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการสาธารณสุขที่มี
มาตรฐาน และดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้”

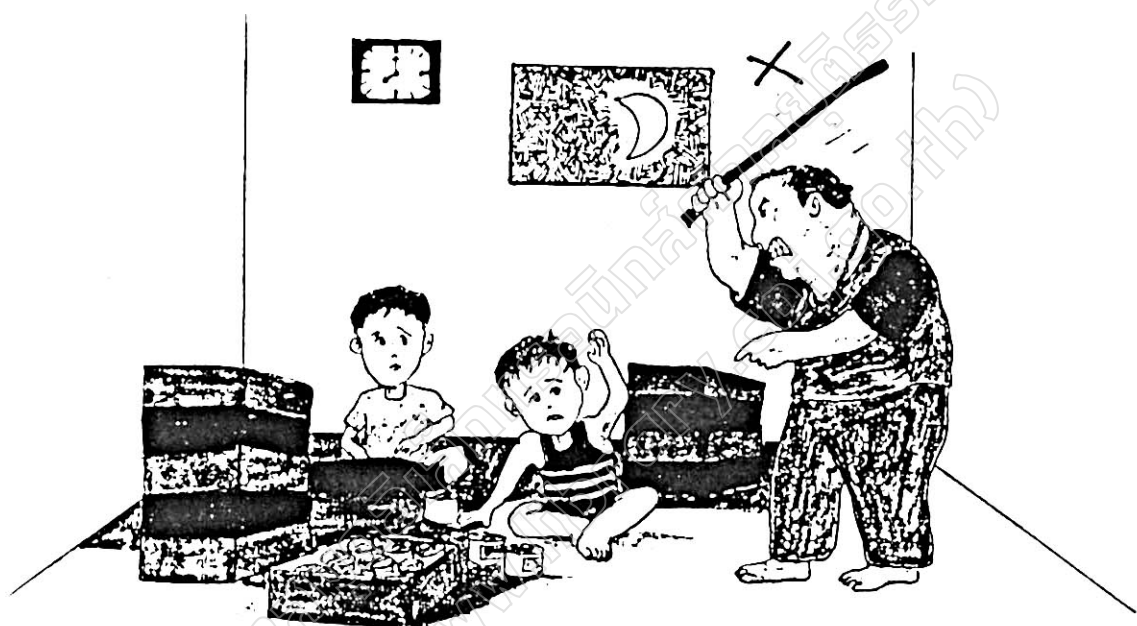
“เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่าง
เท่าเทียมกันทุกคน”

“เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการพักผ่อนหย่อนใจ
สันทนาการ และมีส่วนร่วมในด้าน
ศิลปวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับเด็ก”

“เด็กมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการ
เอาเปรียบในด้านรายได้ และการใช้แรงงาน
ที่มีผลเสียต่อเด็กในด้านต่าง ๆ”

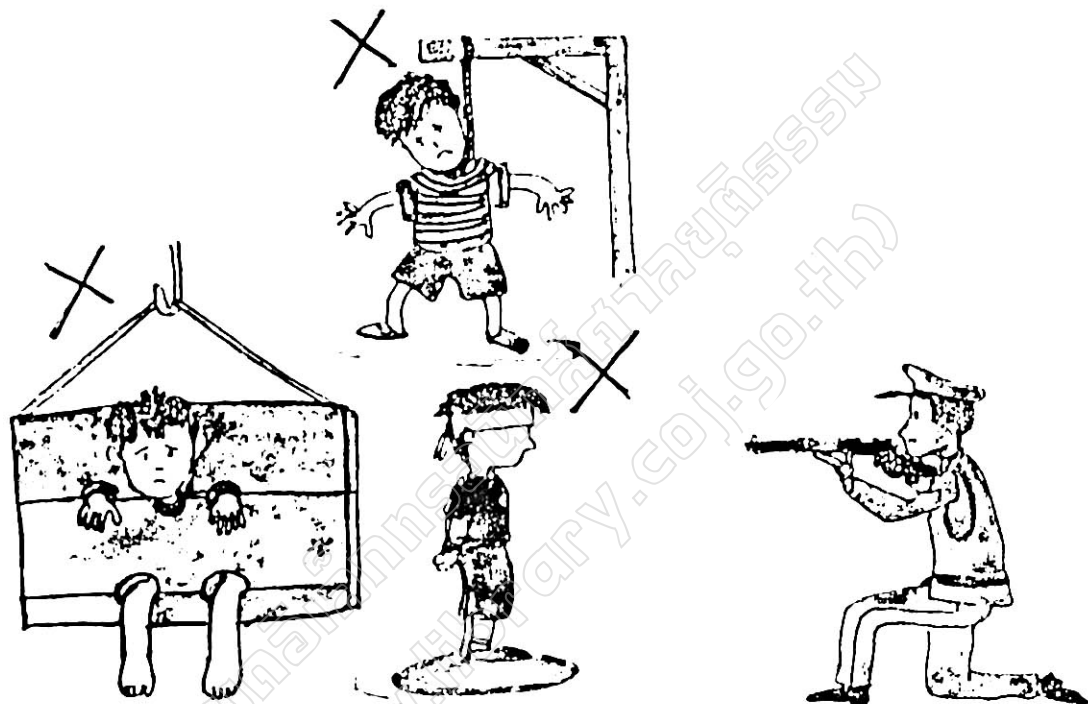
“เด็กจะต้องได้รับความคุ้มครองให้พ้นจาก
ยาเสพติด รวมทั้งการใช้เด็กในการผลิต
และจำหน่ายยาเสพติด”

“เด็กจะต้องได้รับความคุ้มครอง
ให้พ้นจากการถูกเอาเปรียบทางเพศ
และการทำร้ายทางเพศ”

“เด็กจะต้องไม่ได้รับการทรมาน
หรือถูกลงโทษในลักษณะที่ทารุณ โหดร้าย”

“เด็กจะต้องได้รับความคุ้มครองมิให้มี
ส่วนเกี่ยวข้องกับอย่างหนึ่งอย่างใดใน
ภาวะสงคราม เช่นเป็นทหารเด็ก”

ผู้ประกอบการ

๑. วิโรจน์โกขนากักบังเหิรฟ้า
๒. ร้านอาเชียนสปอร์ตแวร์
๓. ร้านจิตต์พานิช
๔. ร้านเล่าไพบูลย์
๕. คุณประเสริฐ - คุณมานี รัตนาคม โรงพิมพ์ตระกูลไทย
๖. คุณนิพนธ์ ตั้งนพรัตน์ ร้านเสียงทิพย์บู๊คเซนเตอร์
๗. คุณอมิตตา ทาบทอง
๘. บริษัท ดี - เอส - ลิสซิ่ง จำกัด สาขาพิษณุโลก
๙. คุณวันชัย หวังตระกูลดี
๑๐. ร้านรวิน, เทวินทร์ พิษณุโลก
๑๑. บริษัท นิวลุด ดีเวลลอปเมนต์ จำกัด (บ้านธัญญา)
๑๒. คุณนิภา ทศนะมานะ
๑๓. โรงแรมราชพฤกษ์และห้างหุ้นส่วน จำกัด เอกานอก
๑๔. ร้านยนต์มิตรภาพ
๑๕. ธนาคารมหานคร จำกัด สาขาพิษณุโลก
๑๖. สำนักงานสถิติหนายความ
๑๗. เอ็มวีวี แทรคเตอร์
๑๘. ร้านศรีไทยเจริญมอเตอร์
๑๙. ห.ส.น. อัดฉีดไทยพาณิชย์ หอนาฬิกา
๒๐. บริษัท สีไดโน จำกัด
๒๑. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกสยามแมชชีนเนอร์รี่
๒๒. บริษัท สุวรรณศิริ จำกัด
๒๓. บริษัท แอ็คท์ (ประเทศไทย) จำกัด
๒๔. บริษัท เอส.พี. นครหลวง อลูมิเนียม จำกัด

๒๕. บริษัท ขีดอุตสาหกรรมไม้ จำกัด
๒๖. บริษัท ข.รุ่งเรือง จำกัด
๒๗. บริษัท แพนสยามฟาร์อีสต์ จำกัด
๒๘. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพิษณุโลก
๒๙. นายพิรัชต์ หล่อโลหชาญ
๓๐. นายนิโรธ ศรีทองพนาบุญ
๓๑. นายนิวัฒน์ เสดะสวัสดิพงษ์
๓๒. บริษัท โรงพยาบาลรวมแพทย์สุโขทัย จำกัด
๓๓. ศูนย์บริการหมอมวลชน
๓๔. บริษัท เกียรติธานีคอนสตรัคชั่น (๑๙๙๐) จำกัด
๓๕. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุโขทัย
๓๖. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุโขทัย
๓๗. บริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ร่วมเสริมกิจ จำกัด (มหาชน) สาขาพิษณุโลก
๓๘. ห้างหุ้นส่วนจำกัดภานุวัฒน์ แอน์ จอมพล เอนจิเนียริง
๓๙. ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี แอนด์ อาร์ ชัพพลาย
๔๐. บริษัท ไทยนครพัฒนา จำกัด
๔๑. จินดาโอสภ
๔๒. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยามहारมาชูติคอลล
๔๓. คณะผู้พิพากษาสมทบ ศาลจังหวัดพิษณุโลกแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์
(www.library.coi.go.th)

คณะผู้จัดทำ

นายพิสุทธิ์	ศรีขจร
นายชัยฤทธิ์	เทวะผลิน
นายนิรัตน์	พุทธานุชานนท์
นางสาวสุวัฒนา	เรืองวุฒินะพิข
นายประพจน์	ศรีเทศ
นางสาวบุษณีย์	มีหวัง
นางสาวจิตราวรรณ	ท้วมเพ็ง

